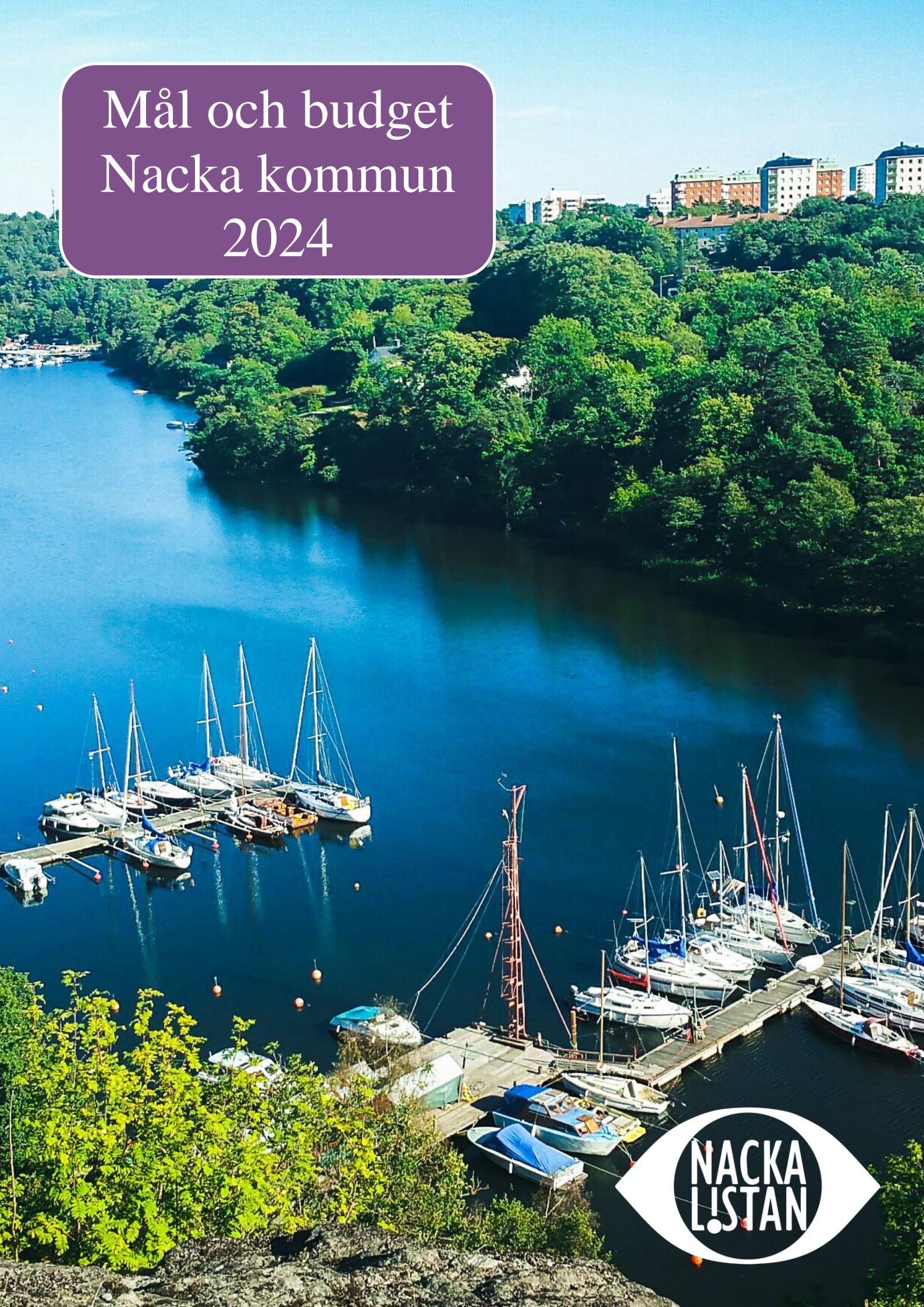

Mål och budget Nacka kommun 2024

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Kommunstyrelsen.....	7
Val- och demokratinämnden.....	17
Nämnden för arbete och försörjning.....	18
Fritidsnämnden.....	21
Kulturnämnden.....	26
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	29
Natur- och trafiknämnden.....	33
Socialnämnden	39
Utbildningsnämnden	43
Äldrenämnden.....	49
Överförmyndarnämnden	53
Särskilda beslut.....	56
Bilaga 1 Mål och indikatorer	66
Bilaga 2 Intäkter, utgifter och resultaträkning.....	78
Bilaga 2 Investeringsbudget.....	80
Bilaga 3 Stadsbyggnadsplaner....	81

Inledning

I kommunalvalet 2022 ökade Nackalistan med 29%, och vi är nu Nackas tredje största parti. Vi har ökat i samtliga fem val sedan partiet grundades 2005. Vi är ett fristående lokalt parti som enbart företräder nackabornas intressen och arbetar för ökad demokrati och hållbarhet.

För Nackalistan är en ökad insyn och öppenhet viktigt för den kommunala demokratin. Därför anser vi att nämndsammanträden ska vara öppna för medborgarna och att handlingar skall finnas tillgängliga i god tid före kommunala beslut.

Vårt mål är ett grönt och tryggt Nacka med god välfärd och långsiktigt hållbar ekonomi, där idrott och kultur får ta plats. Vi verkar för en varsam nybyggnation med hänsyn till Nackas unika natur, miljö och kulturarv.

Nackalistas Mål och budget 2024 baseras på alliansens budgetförslag för Nacka kommun 2024–2026 med de förändringar som Nackalistan vill prioritera inom olika områden.

Nackalistan föreslår skattesatsen 17,98% för år 2024. Nackalistan satsar 42,2 miljoner kronor mer än Nacka-alliansen.

En svårighet med prognostisering av den ekonomiska ramen har varit att vissa bakgrundsdata saknas, till exempel en ekonomisk långtidsprognos. Projekt som *Upphöjd av Saltsjöbana*, Nackas totala del av utgifterna för tunnelbanan och *Mötesplats Nacka* är exempel på enorma och svårförutsägbara utgifter.

Det är viktigt att staten genom statsbidrag fortsätter att kompensera Nacka och övriga kommuner för satsningar som annars belastar den kommunala ekonomin. Det gäller till exempel byggandet av tunnelbanan.

Nackalistan fem fokusområden

1. Skolan

Allianspartierna påstår att de "storsatsar på skolan". I 2024 års budget har de höjt anslagen till skola och utbildning med 117 miljoner kronor till 3 325 miljoner kronor. Nackalistan satsar 3 348 miljoner kronor på skola och utbildning.

- 👁 Nackalistan satsar 23 miljoner kronor mer än Alliansen på skola och utbildning, 3 350 miljoner kronor
- 👁 Nackalistan förstärker skolchecken med 27 miljoner kronor, 10 miljoner kronor mer än Alliansens storsatsning. Detta för att ge bättre förutsättningar till att öka lärartätheten och till att behålla duktiga lärare
- 👁 Nackalistan vill utreda möjligheterna att lyfta ut moms och hyra lyfts ur skolchecken för att tydliggöra hur mycket av checken som går till utbildning

Alla Nackas skolor ska ha höga förväntningar på att varje elev oavsett föräldrars utbildningsbakgrund, elevers hemsituation och förutsättningar ska klara utbildningen med goda resultat. Det är viktigt att kommunen noga följer skolornas arbete så att alla barns rätt till en god utbildning tillgodoses. Skolan ska motivera och stimulera alla elever och lägga en god grund för det livslånga lärandet. Därför är det viktigt att barn och ungdomar i Nacka kommuns skolor och förskolor har möjlighet att uppleva museer, konst, teater, musik och dans.

Både små och stora skolor ska ha likvärdiga förutsättningar att verka i kommunen. Nackalistan vill att både Duvnässkolan och Saltängens skola ska vara kvar. Båda är väl fungerande skolor med ett tillräckligt stort elevunderlag.

- 👁 Nackalistan omfördelar pengar från skolchecken till likvärdighetsresursen för att skapa en mer rättvis resursfördelning mellan skolorna
- 👁 Nackalistan vill utreda en ändrad checkbeloppsmodell för förskolan så att den tydligt premierar mindre barngrupper
- 👁 Nackalistan behåller nivån på skolans kulturcheck. Skolorna får ett större urval av kulturaktiviteter att välja mellan
- 👁 Nackalistan satsar på skolbibliotek. Det ska finnas minst en bibliotekarie på alla skolor i kommunen
- 👁 Nackalistan ökar anslaget till elevhälsovården i en satsning på elevernas psykiska hälsa.

Mer information finns under kapitlet *utbildningsnämnden*.

2. Hållbar Stadsplanering

Det är dags att dra i bromsen för att minska risken att Nacka byggs sönder. Flera jättelika byggprojekt har påbörjats eller befinner sig i startgroparna. Kommunens invånare måste få en chans att sätta sig in i projekt och att aktivt delta i utvecklingen av vår kommun. Dessutom måste hänsyn tas till de senaste årens ekonomiska utveckling som har lett till att värdet på den mark de styrande partierna vill sälja har minskat kraftigt. Samtidigt har kostnaderna för nybyggnationer ökat dramatiskt.

En sänkt stadsbyggnadstakt både stärker demokratin, stärker vår ekonomi och ökar möjligheterna till att fatta beslut som tar hänsyn till nackabornas behov, miljö och natur. Fokus bör ligga på miljövänligt byggande, klimatneutralitet och på vackra inbjudande miljöer.

Människor med olika ekonomiska förutsättningar ska ha möjlighet att hitta ett boende i Nacka.

Med utbyggnaden av tunnelbana till Nacka följde ett krav på att bygga 13 500 nya bostäder i kommunen. Mängden projekt har

lett till att stora delar av Sicklaön har förvandlats till en byggarbetsplats. Många av Nackas invånare upplever sin rörlighet som begränsad och livsmiljön försämrad.

- 👁 Nackalistan vill lösa ut general-klausulen i tunnelbaneavtalet. Kravet på att 13 500 nya bostäder ska byggas i Nacka ska upphävas. Nacka behöver en sänkt stadsbyggnadstakt med ett nytt fokus.

Allianspartierna vill höja upp Saltsjöbanan och lägga den på en bro mellan Finntorp och Sickla station. Motivet sägs vara att minska barriäreffekten av järnvägsspåren. Sickla köpkvarter är dock inte "öppet" åt det hållet. Till exempel saknas butiker och caféer då det är områdets baksida med lastkajer och parkeringshus. Området ska överdäckas av en lång och bred betongbro. Det kan medföra en otrygg miljö samt ytterligare kostnader. Dessutom ökar risken för bullerstörningar. Främsta anledningen till projektet är att förlänga Planlavägen till Värmdövägen. Projektet kan även innebära att Saltsjöbanan stängs av ännu flera år.

- 👁 Nackalistan vill stoppa upphöjningen av Saltsjöbanan. Det är en dyr lösning på ett felaktigt formulerat problem. Då dubbelspår och nytt signalsystem är regionens ansvar gör det att Nackas skattebetalare slipper de uppskattade kostnaderna på drygt 1 miljard kronor för en järnvägsbro med oklar nytta

Mötesplats Nacka är ett kostsamt och komplext miljardprojekt där Värmdöleden (väg 222) flyttas 50 meter och överdäckas. Fler bostäder i "stadsmiljö" och en ny bussterminal med anknytning till tunnelbanan är delar av detta projekt. Nackalistan vill se en lösning för omstigningen mellan buss och tunnelbana men är tveksam till att flytta motorvägen.

- 👁 Nackalistan säger *nej* till *Mötesplats Nacka* så som det nu är utformat. Det riskerar att i värsta fall skapa 15 år av trafikchaos, störande ljud och dålig livsmiljö ovanpå alla de år av trafikproblem som våra invånare har fått genomlida under byggandet av nya Slussen

Nackalistan är emot avgifter på Skurubron och har lyft denna fråga på olika sätt både före och efter införandet. Vi kommer att fortsätta kämpa emot dessa avgifter även framöver.

Mer information finns under kapitlen *natur- och trafiknämnden* samt *kommunstyrelsen*

3. Trygghet, brottsbekämpning och förebyggande arbete

Allt fler oroas över det ökade antalet grova våldsbrott i vårt samhälle. Nacka ska vara en trygg plats att leva i. Därför är det viktigt att socialtjänsten växer i samma takt som behoven i kommunen. Speciell uppmärksamhet måste ges till områden i riskzon.

Lågkonjunkturen som vi befinner oss i nu ökar risken för arbetslöshet. Detta kan påverka den sociala situationen och välbefinnandet negativt för Nackas invånare. Behovet av stöd från socialtjänsten har ökat. Att många människor, inte minst unga, mår psykiskt dåligt är något som måste tas på allvar. Att tidigt fånga upp signaler på detta och sätta in rätt insatser sparar både liv och pengar.

Kriminaliteten har under de senaste åren krupit allt längre ner i åldrarna vilket ställer nya krav på kommunen. Det är därför viktigt att de förebyggande åtgärderna också påbörjas redan i förskola och lågstadiet. Verksamheter måste anpassas efter den nya situationen. Ett gott samarbete mellan skola, socialtjänst och polis är av största vikt. Så fort socialtjänsten får kännedom om barn eller unga som antingen begår brott eller som befinner sig i miljöer med kriminalitet

så måste de agera omedelbart och gemensamt med övriga aktörer.

Det är viktigt att vi som lever i Nacka får möjlighet att bygga en relation till, och få förtroende för de lärare, fältassistenter, poliser och andra som vi möter i vår vardag. Bra arbetsmiljöer måste byggas i dessa verksamheter för att skapa kontinuitet. Kulturen och idrotten måste ha bra möjligheter att verka, erbjuda och genomföra aktiviteter med hög kvalitet. En dialog måste föras med de boende i Nackas bostadsområden där kommunen ska stötta genomtänkta och lovande lokala initiativ.

- 👁️ Nackalistan satsar på fast stationerade poliser samt lokalt förankrade fältassistenter
- 👁️ Nackalistan tar initiativ för att få vara försökskommun för projekt med kommunal polis
- 👁️ Nackalistan skapar en särskild pott för att utbilda socialsekreterare i att arbeta med unga kriminella och unga på väg in i kriminalitet
- 👁️ Nackalistan satsar på ett väl beprövat förebyggande arbete bland barn och unga, bland annat genom att främja samverkansarbetet mellan skola, fritid och socialtjänst
- 👁️ Nackalistan satsar på idrottsanläggningar, fotbollsplaner och fritidsgårdar för en meningsfull verksamhet för barn och unga

Mer information finns under kapitlet *socialnämnden och fritidsnämnden*.

4. Velfärd och livskvalitet

Kommande välfärdssatsningar riskerar att kunna åstadkommas endast med hjälp av privata aktörer. Därmed förlorar kommunen och dess invånare sin möjlighet till insyn och styrning. Nackalistan vill se en blandning av både privata och offentliga välfärdsaktörer i kommunen.

Kraftigt ökade kapitalkostnader och hyreskostnader sätter nu ännu större press än tidigare på verksamheter som redan

under många år har drabbats av nedskärningar, omorganiseringar och effektiviseringar. Risken är stor att detta medför en försämrad välfärd och skapar en omöjlig arbetsituation för personalen i dessa verksamheter. Det kan innebära större barngrupper i förskola och skola, färre skolledare i relation till antalet elever samt mindre tid för äldre inom äldreomsorgen.

Kommunen måste tillhandahålla trygga och tillgängliga boenden för våra äldre och personer med funktionsnedsättningar. Efter sjukhusvistelser ska utskrivning fungera optimalt mellan kommun och landsting utan störningar eller onödiga fördröjningar. En plan behöver utarbetas för att se över inom vilka områden som insatser kan behöva göras.

Alla ska kunna ha råd att känna sig trygga. Vi vill satsa på välfärdens kärnuppdrag och ge tillräckliga resurser för att uppnå en god kvalitet på kommunens service och omsorg.

- 👁️ Nackalistan satsar på arbetsmiljön och arbetsklimatet inom våra välfärdsverksamheter
- 👁️ Nackalistan anpassar anslagen till kultur, idrott och fritid efter de ökande behoven
- 👁️ Nackalistan vill utöka de ytor som erbjuds bibliotek, kultur och möten i Älta, Fisksätra, Tollare samt Henriksdal/Finnboda/Kvarnholmen
- 👁️ Nackalistan vill utreda en sänkt hemtjänstavgiften så att alla behövande har råd med hemtjänst

Mer information finns under kapitlen *äldrenämnden* samt *fritidsnämnden* och *kulturnämnden*.

5. Miljö och klimat

Nacka kommun genomgår stora och snabba förändringar. Därför är det viktigt att våra invånare och förtroendevalda får tid att sätta sig in i konsekvenserna av nya förslag och byggprojekt, inte minst ur miljö- och klimathänseende. Alla kommunala beslut

måste innehålla en analys av beslutets klimat- och miljöpåverkan.

Det är viktigt att vi skyddar vår naturmark, våra sjöar och våra vattendrag. 30% av Nackas yta ska skyddas som naturreservat. Nyckelbiotoper ska bevaras. Våtmarker ska återställas. Nackas sjöar ska nå god ekologisk och kemisk status enligt EU:s Vattendirektiv.

Miljövänliga alternativ som cykel, bilpooler och kollektivtrafik ska främjas. Andelen kollektivtrafikresenärer måste bli fler.

Kommunen ska mäta och redovisa alla klimatutsläpp samt ta fram en klimatfärdplan som visar hur kommunen ska nå målen i sin koldioxidbudget.

- 👁️ Nackalistan vill att kommunen ska ta fram en klimatfärdplan för hur koldioxidbudgetens riktvärden ska uppnås
- 👁️ Nackalistan genomför satsningar på cykelinfrastruktur och kollektivtrafik samt ett mer miljövänligt byggande
- 👁️ Nackalistan kräver att region Stockholm utökar busstrafiken och pendelbåtstrafiken i Nacka samt köper in nya, moderna vagnar till Saltsjöbanan
- 👁️ Minst 30% av Nackas mark ska skyddas. Nackalistan vill instifta naturreservat i Skuruparken samt kring Svindersviken. Vi vill kulturminnesskydda Svindersviks gård, skapa kulturreservat vid Baggensstaket och motverka avverkning av nyckelbiotoper

Mer information finns under kapitlen *natur- och trafiknämnden* samt *kommunstyrelsen*.

Driftsbudget

Driftsbudget för Nackalistan 2024 samt alliansen i Nacka.

Driftsbudget per nämnd (tkr)	Nackalistans förslag	Alliansen i Nackas förslag
KS	-276 750	-287 600
NAF	-176 100	-171 800
FRN	-196 900	-192 400
KUN	-160 600	-152 400
MSN	-43 000	-40 300
NTN	-442 850	-439 300
SOCN	-1 090 600	-1 077 100
UBN	-3 348 000	-3 325 000
ÄLN	-1 067 100	-1 058 600
ÖFN	-9 500	-8 500
Summa	-6 811 300	-6 753 100

*Nackalistans övergripande driftsbudgetförslag.
En detaljerad redovisning av intäkter, utgifter och resultaträkning finns i bilaga 2.*

Investeringar

Investeringsobjekt som skiljer sig från förslagen i alliansens budgetförslag 2024.

Summa investeringar	Nackalistans förslag (tkr)
Summa Nackalistan	-1 436 400
Summa Alliansen	-1 436 400

*Nackalistans övergripande investeringsförslag.
En detaljerad redovisning av investeringar finns i bilaga 3.*

Nackalistans egna investeringar samt minskade försäljningsintäkter av mark kvittas mot minskade kostnader för Alliansens investering för *Upphöjd Saltsjöbana*.

Kommunstyrelsen

Ansvar och uppgifter

Kommunstyrelsen är beredande och verkställande organ åt kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen leder, styr och samordnar planeringen och uppföljningen i nämnderna av kommunens ekonomi, mål, vision och verksamhet.

Kommunstyrelsen har själv ansvaret för kommunens finanser, bostäder, kommunala fastigheter, mark, exploatering, näringsliv, klimat, trygghet, beredskap, säkerhet och konsten att skapa stad. Kommunstyrelsen upphandlar samtliga nämnders IT-tjänster och system samt antar styrdokument, risk- och väsentlighetsanalyser samt befolkningsprognoser. Kommunstyrelsen är även remissinstans för till exempel lagremisser.

Nackalistan vill skapa en ny klimat- och miljönämnd som även hanterar miljötillsyn och får ansvar för miljöenheten. Den nya nämnden får en egen miljö- och klimatdirektör och ersätter kommunstyrelsens miljöutskott. Den nuvarande miljö- och stadsbyggnadsnämnden blir i stället en renodlad stadsbyggnadsnämnd. Nackalistan vill även att en stor del av ansvaret för översiktsplan, programplaner, områdesplaner och start-PM flyttas från kommunstyrelsen till stadsbyggnadsnämnden. Nackalistan vill även slå ihop kultur- och fritidsnämnden. Vi vill även att ansvaret för *konsten att skapa stad* flyttas från kommunstyrelsen till kultur- och fritidsnämnden.

En fortsatt satsning på digitalisering inom verksamheterna är viktig och positiv om den ökar effektiviteten, rättssäkerheten och snabbheten i hantering av ärenden. Digitala verktyg till stöd för projektering och upphandling måste införas.

Långtidsprognoser, som uppdateras varje år, krävs för att kommunens politiker ska kunna följa upp den långsiktiga kommunala ekonomin.

Kostnader för de s k "gåvorna" ska specificeras och hyror för välfärds-

fastigheter föras upp i balansräkningen. "Gåvorna" är anläggningar där kommunen tar över ägar- och förvaltningskap från exploatörer, stat eller region. Dessa måste avskrivas redan från övertagandet, vilket genererar kapitaltjänstkostnader för kommunen.

Långsiktiga hyresavtal utgör i de flesta fall en skuld, så kallad finansiell leasing, och ska föras in i balansräkningen så att både tillgångssidan och skuldsidan ökar.

Nybyggnation

Se även kapitlet *miljö- och stadsbyggnadsnämnden*.

Nackalistan vill låta Nacka växa varsamt genom att nybyggnation sker i en långsammare takt och med en lägre grad av exploatering än vad som nu planeras. Nybyggnation ska ske på ett långsiktigt hållbart sätt, både socialt, ekonomiskt och ekologiskt, med bevarande av Nackas kulturarv och grönområden och med så liten klimatbelastning som möjligt.

Vårt mål är att skapa en levande stad med närhet till grönområden och med utrymme för barn, äldre, arbetsplatser, välfärd, fritid och verksamheter. Nacka ska inte vara en sovstad. Nackalistan vill att några av de planerade byggprojekten inte bara ska fördröjas utan slopas helt. Nödvändig infrastruktur, välfärdsfastigheter och idrottsanläggningar ska byggas före eller samtidigt med nya bostäder och inte i efterhand. Gatukostnadsersättning i förnyelseområden för småhusfastigheter ska ses över.

Översikts- och detaljplaner

Tillstyrkan av översiktsplan, programplaner, områdesplaner, start-PM samt detaljplaner i miljö- och stadsbyggnadsnämnden (MSN) innan dessa behandlas i kommunstyrelsen. Nackalistan vill ge MSN ett kraftigt utökat mandat för den övergripande stadsplaneringen jämfört med dagens situation.

Den nuvarande översiktsplanen har inte uppdaterats sedan 2018 – trots de många stadsbyggnadsprojekten, försenade infra-

strukturprojekt, halveringen av stadsbyggnadstakten, pandemin, klimatnödläge, energikrisen och nya säkerhets och beredskapskrav. Nu ska översiktsplanen uppdateras under 2024, något som Nackalistan kommer att vara delaktiga i och välkomnar. Vi anser att det är viktigt att översiktsplanen behandlas i miljö- och stadsbyggnadsnämnden och inte bara i kommunstyrelsen.

Nackalistan granskar och lämnar synpunkter på samtliga detaljplaner som kommunen tar fram.

Nackalistan är *emot* följande aktiva detaljplanerna; Sydvästra Plania, Ljungvägen, mötesplats Nacka i dess nuvarande utformning, Birkaområdet, Trafikplats Kvarnholmens verksamhetsområde, Sydöstra Vikdalen, Hantverkshuset, Utblicken och förmansbostaden, Dalkarlsängen södra, Björknäs-Värmdövägen, Kummelbergets verksamhetsområde utvidgning, Jaktvarvet samt Solvägen (förskola). Utöver dessa planer är Nackalistan även *emot* att bygga i Henriksdalsbacken (östra delen), Södra Finnberget, Ryssbergen, Sarvträsk, Igelbodatomterna, Morningside Marina, Fisksätra (Akademiska skolan).

Se bilaga 3 för Nackalistans ställningstaganden till samtliga pågående detaljplaner.

Den prognostiserade exploaterings- och investeringsbudgeten måste vara realistisk och får inte överskridas utan ett politikerna informeras och får chans att besluta om förändringar.

Mark

Mark är en långsiktig investering och en tillgång. Om all attraktiv kommunal mark säljs ut riskerar vi att framtida nackabor får problem med den kommunala ekonomin. Vi måste vara sparsamma med de marktillgångar vi har. Försäljningar måste göras med måttlighet och med tanke på framtida generationer. Noggranna långsiktiga ekonomiska kalkyler måste ligga till grund för de beslut som tas.

Nackalistan vill bevara naturmiljöer som skogar, hav och sjöar som också är en viktig anledning till att människor väljer att bosätta sig i Nacka. Vi vill inte bygga på naturmark mer än undantagsvis, utan bygga på redan ianspråktagen mark. Vi vill också att man vid all planering ska ta hänsyn till höga naturvärden och ekologiska artspridningsvägar inklusive de gröna kilarna för den biologiska mångfaldens skull.

En alternativ lokalisering av planerad bebyggelse måste utredas, där man ser över möjligheten att bebygga redan ianspråktagen mark i första hand och grönområden med låga naturvärden (enligt genomförd naturvärdesinventering) i andra hand.

Det ska vara nära för alla Nackas invånare till grönområden och friluftsområden. Nackalistan har pekat ut ett flertal grönområden som vi vill bevara, utöver dem där vi vill instifta naturreservat. Dessa är bl a Erstavik, Trolldalen, Svindersberg, Sarvträsk, Ramsmora, Källtorp och Lillängen. Nackalistan vill även att minst 30% av all mark i Nacka kommun skyddas som naturreservat.

Skolor och äldreboenden

Människor behöver inte bara bostäder utan lika viktigt är att samhället ger möjlighet till ett rikt friluftsliv, idrott, föreningsliv och kultur, vilket stärker den sociala hållbarheten.

Med en lägre bostadsbyggnadstakt blir behovet av välfärd som till exempel skolor och förskolor mindre, vilket samtidigt ger lägre driftskostnader och lägre behov av investeringar.

Nackalistan vill att kommunen i större utsträckning äger sina fastigheter. Vi är kritiska till att en stor mängd välfärdsfastigheter, som till exempel idrottshallar, skolor och äldreboenden, har sålts ut och sedan hyrs tillbaka, s k "Sale-and-leaseback". Det leder till växande hyreskostnader och risk för kraftigt förhöjda hyror i framtiden. Det minskar

också kommunens rådighet över lokalerna. Nackalistan vill stoppa utförsäljningen av välfärdsfastigheter.

Privata ägare lever heller inte alltid upp till vad som avtalats om drift och underhåll. Till exempel kan skolelever tvingas använda dåligt underhållna och bristfälligt städade toaletter och duschar.

Nackalistan vill även nystarta en naturskola, vilket beskrivs under kapitlet *utbildningsnämnden* men budgeteras här under kommunstyrelsen.

Idrottsanläggningar

Se även kapitlet *fritidsnämnden*.

Nackalistan anser att kommunen bör satsa mer på att bygga bort den plan och idrottsplatsbrist som finns idag. Vi ställer oss bakom alliansens samtliga förslag på nya fotbollsplaner med undantag för fotbollsplanerna i Källtorp och Ramsmora.

Nackalistan vill anlägga Sickla idrottspark med 11-spelar fotbollsplan. Vi vill även skapa ett idrottskluster på Järlahöjden med ishallar, simhall, sporthallar och två fullstora fotbollsplaner samt möjlighet till friidrott.

Nackalistan är kritisk till den nuvarande placeringen av nya Näckenbadet. Simhallen skulle göra större nytta och få fler besökare med en placering i Fisksätra. Befintliga simklubbar skulle utan problem kunna fortsätta sin verksamhet samtidigt som det hade kunnat växa fram ytterligare föreningar med aktiva från närområdet. Bygget har blivit ett sällan skådat slöseri av skattepengar där man bestämt sig för att bygga på en plats som ligger nära havsnivån och som riskerar att påverkas av framtida klimatförändringar. Hade Nackalistas förslag på lokalisering vunnit gehör, så hade simhallen nu varit klar, till lägre kostnad och med ett bättre upptagningsområde.

Bostäder och arbetsplatser

Olika upplåtelse- och bostadsformer bidrar till mångfalden i en levande och dynamisk

stad. Människors ekonomi kan variera under livet, vilket gör att varierande boendeformer och varierande storlek på bostäder behövs. Att det även finns hyresrätter med rimliga hyror och mindre och billigare bostadsrätter är viktigt även för att Nackas företag och verksamheter ska kunna hitta personal till äldreomsorg, skolor och service. Bostäder till lägre kostnad, och seniorbostäder, studentbostäder och stadsradhus samt andra innovativa boendeformer behöver skapas i Nackas olika delar. Så länge som Nacka inte har ett eget kommunalt bostadsbolag behöver kommunens befintliga fastighets- och bostadsbestånd behållas och utvecklas så att det omfattar fler fastigheter och bostäder.

Nackalistan vill att kommunen på sikt startar ett kommunalt bostadsbolag som omfattar hyresrätter samt kommunens egna bostadsrätter. Vi vill utreda detta redan under 2024.

De senaste årens försäljningar av bostadsrätter som kommunen köpt in, inte minst i samband med flyktingkrisen 2015, visar på bristande underhåll och rutiner vid inköp och försäljning. Nackalistan vill att kommunen ska gå till botten med och analysera orsaken till de olönsamma bostadsaffärerna. Kommunen behöver se över och förbättra sina rutiner och arbetssätt för underhåll för att undvika att bostäder och fastigheter förfaller och tappar i värde, och för att de boende ska ha en acceptabel standard.

Näringsliv

Nacka behöver en bättre mix av stora, medelstora och små företag så att det blir lättare både att få och byta jobb för Nackas invånare. Kommunen har i sin målsättning att bygga arbetsplatser inom ramen för stadsbyggnadsprojektet.

I Nacka är det brist på större privata tjänsteföretag med över 200 anställda. De som tidigare fanns i Nacka (Ericsson, CGI, med flera) flyttade till norrort vilket gav ökade restider för arbetande Nackabor och trafikinfarkt bl a på Värmdöleden och Södra

länken i rusningstid. Ett sätt att attrahera tjänsteföretag till Nacka är att spara de mest attraktiva lägena till att bygga kontorslokaler. Detta gäller främst de höga husen ovanpå tunnelbanebaneuppgångarna; Sickla stationshus, Traversen (station Sickla) samt Parkkvarteren/Diskus (station Nacka). Med 12 minuter tunnelbana från city och kontor i samma hus som stationsuppgången tror vi att ett större privat tjänsteföretag med 200–500 anställda kan våga satsa på en etablering i Nacka. Det kan sedan dra till sig fler mindre företag och bilda ett sk kluster. En levande stad med arbetsplatser innebär även att mindre butiker och restauranger kan etablera sig. Vi är även för att utveckla fler verksamhetsområden i Älta och Boo.

Trygghet

Till långsiktigt hållbar samhällsmiljö hör sociala sammanhang som träffpunkter, ett aktivt föreningsliv, god skolgång, ren och trevlig miljö, minskad brottslighet och minskad droganvändning.

Nackalistan vill satsa resurser mot den ökande kriminalitet som vi ser i samhället. Vi tror att kommunala poliser och fält-assistenter kan komplettera det arbete som idag sker i kommunen. Alla som arbetar förebyggande måste lära känna invånarna i en kommundel och bygga upp ett socialt kapital. Minskad kriminalitet sparar liv, lidande och sparar samhället stora pengar. Människor som kommer in i utbildning och arbete i stället för kriminalitet kan på sikt bidra till skatteintäkter och välbefinnande. Nacka har de senaste åren drabbades av fruktansvärda våldsbrott. Kommunen måste ta sitt ansvar och göra allt som står i dess makt för att ändra denna utveckling. Vi måste tidigt fånga upp barn och unga i riskzonen för kriminalitet och missbruk. Insatser måste sättas in redan i förskole- och yngre skolåldern. Vi måste stärka föräldrarna till dessa barn för att tidigt kunna vända en negativ utveckling.

Välfärds kriminalitet är ett växande hot mot välfärden och hela vårt samhälle. Resurser måste under kommande år läggas på att

utbilda kommunens personal, så att de har möjlighet att upptäcka och undanröja fusk som dränerar välfärden på pengar. Det är särskilt viktigt då vi i Nacka har lagt ut en stor del av vår verksamhet på privata aktörer, som tex hemtjänst, städning och snöröjning mm. Det är sannolikt inom de privata företagen en stor del av fusk och de stora pengarna finns. Dessutom drabbas de företag som sköter sig av en ojämlig konkurrens. Det leder också ofta till människoexploatering, dålig arbetsmiljö och att själva slutprodukten får en sämre kvalitet. Även byggsektorn är en utsatt bransch, med många led av under-entreprenörer som gör det svårt att kontrollera och upptäcka oegentligheter

Klimat och energi

Klimatfrågan är en av vår tids största utmaningar och en överlevnadsfråga för oss människor. Det går inte att separera miljö och biologisk mångfald från klimat, utan allt hänger intimt samman. Nacka är en stor kommun och står också för stora utsläpp, men vi har samtidigt stora möjligheter att påverka våra utsläpp både inom kommunens egen verksamhet och i samhället i övrigt. Det handlar om allt ifrån hur vi bygger, var vi bygger, hur vi planerar våra samhällen, och i vilka material vi bygger – till kommunens inköp av varor och tjänster. Det är till exempel viktigt att vi bevarar lokala centrum så att vi inte bygger in ett bilberoende där människor behöver bilen för att ta sig till affärer och service. Även *stadsbyggnadstakten* påverkar. Genom att bygga i långsam takt och med eftertanke kan vi hinna lära oss av andra kommuner och ta del av nya energibesparande byggmetoder och material. När kommunen själv bygger måste vi föregå med gott exempel och ställa särskilt höga miljö- och klimatkrav. Kommunen har rådighet över sina egna verksamheter och lokaler, och ska se till att ställa om till fossilfritt så snabbt som möjligt.

Samtidigt som vi som kommun måste göra betydligt mer för att minska utsläppen av växthusgaser här och nu, behöver vi se till att bevara våra kvarvarande grönområden

och våtmarker, eftersom träd och växter både suger upp koldioxid, renar luft och vatten och mildrar effekterna av kommande klimatförändringar. Att bevara så mycket natur och gröna ytor som möjligt är något av det mest grundläggande vi kan göra för klimatet. Vi behöver också planera in mer träd och grönska i alla nya bostadsområden och undvika hårdgjorda ytor så mycket som möjligt. Vi behöver lyfta blicken från skrivna mål och visioner, och försök till att klättra i olika rankningar, till att på allvar ställa om samhället till ett fossilfritt samhälle.

Klimatpåverkan av markanvändning och byggnation beaktas inte idag. Här måste en förändring komma till stånd. Den minskning av nybyggnationen i kommunen som Nackalistan förespråkar är positivt för klimatet. De stora projekt som är på gång med byggandet av tunnelbanan och bostäder släpper ut en stor mängd koldioxid. Det kommer ta många år innan den nya tunnelbanan kan kompensera dessa utsläpp med ökade kollektiva transporter och minskat bilåkande, och det är en högst osäker kalkyl.

De nya bostäder som planeras i Nacka behöver byggas på ett långsiktigt hållbart sätt med en så liten klimatbelastning som möjligt. Klimatsmarta och energisnåla material ska användas i högre utsträckning, och/eller återvunna byggmaterial. Nackalistan vill att kommunens ska mäta och följa utsläppen, inte minst från byggnation och anläggning. När Nacka idag redovisar utsläpp av koldioxid, räknas enbart det som släpps ut inom Nackas gränser. Kommunen behöver även se till konsumtionsperspektivet, det vill säga vi behöver veta hur mycket växthusgaser som orsakas av Nackabornas konsumtion och livsstil oavsett var på jorden utsläppen sker. En stor del av utsläppen sker vid tillverkning av varor utanför kommunen eller landet. Till exempel tillverkas cement och gjuts betongelement till byggnation i Nacka på annat håll och räknas därmed inte med i Nackas klimatbudget. Alla transporter till och från Nacka räknas inte heller in.

Nackalistan vill att kommunen ska mäta och redovisa alla klimatutsläpp samt ta fram en klimatifärdplan som visar hur kommunen ska nå målen i sin koldioxidbudget.

Nackalistan vill se fler bostäder och välfärdsfastigheter med solceller på taken och med andra energibesparande, klimatsmarta byggnadssätt. Bostadsspekulanter ska kunna ta del av materialval samt energideklaration.

Målen i Agenda 2030 finns numera med i såväl mål och budget som årsredovisning. De behöver följas upp. Vissa mål kan behöva ses över.

För att spara pengar och fokusera på kärnverksamheten ska Nacka kommun minska sin representation och undvika onödiga och långväga tjänsteresor. Tjänsteresor bör ske med klimativänliga transportmedel, flyg ska bara undantagsvis tillåtas.

Klimatkrav ska finnas med i all upphandling och klimatpåverkan från kommunens livsmedelsinköp ska minskas. Nacka ska på riktigt bli Sveriges bästa miljökommun.

Nacka kommun bör genomföra energibesparande åtgärder i samtliga av sina egna lokaler och fastigheter. Det kan handla om sänkt temperatur i lokaler, installation av bergvärme, utbyte av belysningsarmaturer mot LED eller släckt belysning när lokalerna är tomma. Att spara el och annan energi ger dessutom minskade driftkostnader. Alla nämnder och verksamheter ska göra detta, och arbetet ska ledas av kommunstyrelsen. Kommunen ska fortsätta att uppmuntra och ge rådgivning till både privatpersoner och Nackas företag för att få fler att satsa på energieffektiva lösningar och solceller. När kommunen bygger egna verksamhetslokaler ska de förses med solceller där så är lämpligt.

Stora infrastrukturprojekt

Se avsnittet *Stora infrastrukturprojekt* i kapitlet *natur- och trafiknämnden* för en beskrivning av projekten. I detta avsnitt behandlas avtalsfrågorna.

Skurubroarna

Nackalistan motsatte sig avtalet om Skurubroprojektet med Trafikverket (då Vägverket) 2009 eftersom vi inte ansåg att broavgifter var en god idé. Det fanns inte med något slutdatum i avtalet, trots att avtalet och broavgifterna hade som syfte att skynda på brobygget.

Hösten 2023 stod nya Skurubron i stort sett klar och invigdes, men projektet kommer att hålla på i flera år då de gamla Skurubroarna ska renoveras och byggas om. Ändå tas brukaravgifter ut från oktober 2023.

Saltsjöbanan

Nackalistan har motsatt sig projektet *Upphöjd Saltsjöbanan* på grund av de höga och osäkra kostnaderna och de oklara nyttorna. Därmed vill vi även slopa kommunens gestaltungsprojekt 2024 för *Upphöjd Saltsjöbanan*, som ingår i regionens järnvägsplan. Nackalistan är positiv till regionens modernisering och utökning av vagnparken samt upprustning av järnvägen, bl a ombyggnation av Tattby och Fisksätra station. Vi vill även tillgänglighetsanpassa station Saltsjö-Järsla.

Tunnelbanan

Nackalistan var emot tunnelbaneavtalet 2014 där kommunen åtog sig att bygga 13 500 bostäder till 2025 samt medfinansiera tunnelbanan med 850 MSEK. Vårt ställningstagande berodde bland annat på att risk- och konsekvensanalyser saknades då som nu. Inte heller specificerades alla kostnader, till exempel ingår inte kostnaden för *Mötesplats Nacka* som är nödvändig för att kunna ta sig med buss till tunnelbanan.

Nackalistas farhågor visade sig vara befogade. Nacka kommun lyckades inte leverera de bostäder som de hade förbundit sig till enligt tunnelbaneavtalet från 2014. Kommunen omförhandlade därför tunnelbaneavtalet 2021, där det beslutades om en ökad kommunal medfinansieringskostnad till 1 339 MSEK samt en halverad stadsbyggnadstakt, där 11 300 bostäder ska

levereras först till 2035 och resterande bostäder upp till 13 500 först till 2040.

Denna nya minskade ambition verkar inte heller kunna hållas då efterfrågan på bostäder har avtagit. Endast ett fåtal av de planerade bostäderna är färdigbyggda och planerna för de övriga är långt ifrån klara. Nackalistan förordar att kommunen utlöser generalklausulen i tunnelbaneavtalet - då målsättningen med 13 500 bostäder ändå inte kommer att uppfyllas inom avtalstiden. Det kommer kosta kommunen uteblivna ränteintäkter på de 333 miljoner kronor som kommunen ska få tillbaka, vilket är ett förhållandevis lågt pris att betala för att kunna anta en översiktsplan med en rimlig målsättning för nybyggnation under 2024.

Mötesplats Nacka

Nackalistan har tagit ställning emot inriktningsbeslutet våren 2022 samt markanvisningsavtalet hösten 2023 för *Mötesplats Nacka* på grund av obefintliga risk- och konsekvensbeskrivningar samt kostnads-kalkyler samt avsaknad av såväl alternativa lösningar som temporär lösning för omstigning buss/tunnelbana 2023–2035.

Östlig förbindelse

Planen för *Östlig Förbindelse* fanns inte med i Stockholmsförhandlingen och var begraven t o m 2022 när det blev maktskifte i regeringen. Den nya politiska ledningen i region Stockholm 2022 säger *nej*, varför projektet kan beslutas tidigast vid ett nytt maktskifte i regionen 2026. Riksintresset för Östlig förbindelse är ett statligt beslut, som inte kan ändras på kommunal nivå.

Andra infrastrukturprojekt

Nackalistan stödjer infrastrukturprojekt som krävs för en hållbar stadsplanering, till exempel utvidgningen av Käppalaverket och Henriksdals reningsverk med tunnel, Nya Östbergatunneln, förbättrat dagvatten och skyfallshantering på Värmdövägen, ny elnätsmatning, renovering av norra Danviksbron samt ny bussterminal och station för Saltsjöbanan i Katarinaberget och trafiklösning och båtsluss vid Slussen.

Kommunala bolag

Nacka Kommun äger ett antal kommunala bolag dit viss verksamhet är förlagd. Varje bolag har en styrelse som består av politiker. Nackalistan är positiva till bolagsformen givet att Nackas bolag är transparenta och tillämpar offentlighetsprincipen.

Nacka Stadshus AB

Nacka Stadshus AB är ett moderbolag helägt av Nacka kommun som äger de nedstående dotterbolagen. Nackalistan är representerade i bolagsstyrelsen.

Nacka Energi AB

Nacka Energi AB (NEAB) är ett av Nackas två elnätbolag, och har elnätet på Sicklaön. Nackalistan är representerade i bolagsstyrelsen. I Boo verkar ett annat kooperativt elnätbolag Boo Energi AB.

Nätavgifterna höjs i genomsnitt cirka 7,5% 2024. Höjningen motiveras i sin helhet av de kommande årens ökade investeringar, exploatering och ökade reinvesteringsbehov för att säkerställa framtida kapacitet samt ökade kostnader för elnätförluster och kostnader till överliggande elnät. Notera att den expansiva nybyggnationen även medför höjd elnätsavgift.

Nacka Energi Försäljnings AB

Nacka Energi Försäljnings AB (NEFAB) är ett bolag som vidareförsäljer el från Mälarenergi.

År 2024 kommer även andra eltjänster och verksamhet att flyttas från Nacka Energi AB till detta bolag, p g a att elnätbolaget ska renodlas då ny lagstiftning träder i kraft. Nackalistan är representerade i bolagsstyrelsen.

Nacka Vatten och Avfall AB

Nacka Vatten och Avfall (NVOA) är Nackas kommunala bolag för VA och avfallshantering i hela Nacka. Vatten köps från Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOAs) och spillvattnet hanteras i SVOAs reningsverk i Henriksdal samt i det förbundsägda Käppalaverket på Lidingö. NVOA har även visst ansvar för

dagvattenanläggningar och skyfallshantering. Nackalistan är representerade i bolagsstyrelsen.

Gällande taxan för Vatten och avlopp höjs bruksavgifterna med 23%, vilket exempelvis innebär att en årskostnad för typhus A (enbostadshus) uppgår till 13 032 kronor per år och för typhus B (flerbostadshus, 15 lägenheter) till 135 361 kronor per år. Taxehöjning motsvarar 203 kronor mer i månaden för ett enbostadshus och 141 kronor mer i månaden för en lägenhet i ett flerbostadshus. För att balansera resultatet kommer 10 miljoner kronor av det egna kapitalet nyttjas. Det innebär att bolaget har en fordran på taxekollektivet, vilken över tid ska återställas. Höjningen på 23% gäller samtliga delavgifter i VA-taxan liksom särskilda avgifter och sprinkler. Undantaget är avgifterna för industriavlopp som höjs med 25% för att hamna på samma nivå som Stockholm Vatten och Avfalls industriavloppstaxa. Anslutningsavgifterna förblir oförändrade.

Vad gäller avfallstaxan gäller följande. Under 2024 sker stora förändringar i det kommunala insamlingsansvaret då insamling av förpackningar tillkommer. Förpackningsinsamlingen ska finansieras av producentavgifter genom att Kammarkollegiet kvartalsvis betalar ut ersättning efter fastställda ersättningsnivåer. Grundavgiften halveras för flerbostadshus och en miljöstyrningsavgift för förpackningar tillkommer för de flerbostadshus som inte sorterar. Den fastighetsnära insamlingen av förpackningar från flerbostadshus hanteras av fyra upphandlade leverantörer. Flerbostadshusen kommer överens med en av leverantörerna om antal kärl, hämtningsfrekvens och pris. En maxtaxa i taxan reglerar det maximala priset en entreprenör får fakturera.

De förändringar som föreslås är:

- Höjning av grundavgift från enbostadshus med 5%
- Höjning av miljöstyrningsavgift för matavfall med 25%
- Införande av justerad taxa fastighetsnära hämtning bygg och rivningsavfall
- Införande av ny taxa fastighetsnära insamling elavfall
- Ökning av övriga taxor med 1% förutom verksamhetens bygg och rivningsavfall

Centrala Nacka AB

Centrala Nacka AB (CNAB) är Nackas kommunala bolag för marknadsföring och försäljning av mark i centrala Nacka. Nackalistan är inte representerade i bolagsstyrelsen. Nackalistan var emot bildandet av bolaget och vill lägga ned detta, då vi anser att verksamheten kan hanteras av kommunens fastighetskontor och exploateringsenhet samt att detta inte är en kärnverksamhet för kommunen.

Investeringar

Beloppen för kommunstyrelsens investeringar finns listade under *bilaga 3 Investeringsbudget*

- 👁 Idrottsanläggningar på Järlahöjden
- 👁 Anlägg Sickla idrottspark inklusive en 11-spelar fotbollsplan
- 👁 Projektering övriga fotbollsplaner

Prioriterade arbetsområden

- 👁 Ny klimat- och miljönämnd separerad från stadsbyggnadsnämnden
- 👁 Ersätt kommunstyrelsens miljöutskott (KSMU) med en egen miljönämnd/klimatdirektör
- 👁 Hopslagning av kulturnämnd och fritidsnämnd

- 👁 Flytta ansvaret för *konsten att skapa stad* från kommunstyrelsen till kulturnämnden
- 👁 Tillstyrkan av översiktsplan, programplaner, områdesplaner, start-PM samt detaljplaner i miljö- och stadsbyggnadsnämnden
- 👁 Minskning av PR-aktiviteter, representation och tjänsteresor
- 👁 Utveckling av digitala verktyg som stöd för projekteringar och upphandlingar
- 👁 Förbättrad ekonomisk uppföljning genom årliga långtidsprognoser för kommunens ekonomi där kostnader för avskrivning av s k "gåvor" specificeras
- 👁 Fler bostäder till rimligare priser, särskilt hyresrätter
- 👁 Utred kommunalt fastighetsbolag
- 👁 Stoppa utförsäljningen av välfärdsfastigheter
- 👁 Starta en ny avgiftsfri naturskola med natur, miljö och klimatfokus
- 👁 Stoppa nedläggningen av Saltängens skola
- 👁 Minska utförsäljningen av kommunal mark
- 👁 Minska nybyggnationen
- 👁 Minskade investeringar och driftskostnader i välfärd genom minskat byggande
- 👁 Gatukostnadsersättning i förnyelseområden för småhusfastigheter ska ses över
- 👁 Uppdatera översiktsplanen
- 👁 Välfärdsfastigheter, idrottsanläggningar, kulturlokaler och naturområden ska planeras in i översiktsplanen
- 👁 Ta fram en ny grön- och blåstrukturplan där även pollineringsplan ingår
- 👁 Slop projektet för gestaltning av Upphöjd Saltsjöbana
- 👁 Utred alternativ för Mötesplats Nacka samt en temporär lösning för omstigning bussar 2030–2040

- 👁️ Klargörande av tunnelbaneavtalets ekonomiska villkor för Nacka. Utlösa generalklausul om minskat bostadsbyggande
- 👁️ Högre kvalitet vid avtalsskrivning samt uppföljning av avtal och upphandlingar
- 👁️ Anlägg Sickla idrottspark inklusive en 11-spelar fotbollsplan
- 👁️ Kommunen ska ta fram en klimatfärdplan för hur koldioxidbudgetens riktvärden ska uppnås
- 👁️ Kommunen ska även mäta externa klimatutsläpp
- 👁️ Minska energianvändningen i kommunala fastigheter
- 👁️ Införande av kommunala poliser
- 👁️ Utredning kommunal SFI i Fisksätra
- 👁️ Utbilda kommunens tjänstemän för att stävja välfärds kriminalitet
- 👁️ Starta lokalt trygghetsarbete i samverkan med polis, socialtjänst, föreningar och lokala aktörer
- 👁️ Tillsätt en ny tjänst inriktad på demokratifrågor
- 👁️ Beslutshandlingar ska vara av god kvalitet, skickas ut i god tid och beslut behandlas i relevanta nämnder och utskott
- 👁️ Börja med öppna nämndmöten

Nackalistans budgetförslag för Kommunstyrelsen	Budget (tkr)
Summa Nackalistan	-276 750
Summa Alliansen	-287 600
Minskning PR-satsning och representation/resor	1 000
Flytta budget för konsten att bygga stad till kulturnämnden	2 000
Start av kommunalt fastighetsbolag	-150
Ny Naturskola	-1 500
Utredning gatukostnader	-500
Slopad projektering 2024 för <i>Upphöjd Saltsjöbana (avser räntekostnad 2024)</i>	2 000
Slopa projektet 2024 för <i>Mötesplats Nacka</i>	7 000
Arbete för att bli försökskommun med kommunala poliser	-500
Utredning kommunal SFI i Fisksätra	-500
Lägg ned Centrala Nacka AB	3 300
Tjänst för demokratifrågor	-800
Öppna nämndmöten	-500

Kommunstyrelsen och övergripande (Mkr)	Nackas Budget 2023	Nackalistans budgetförslag			Skillnad
		Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	
Kommunfullmäktige	-3,5	0,0	-5,5	-5,5	-2,0
Revision	-3,2	0,0	-3,2	-3,2	0,0
Kommunstyrelsen	-88,2	0,0	-43,4	-43,4	44,8
Val och demokratinämnden	-1,5	0,0	-6,0	-6,0	-4,5
Stadsledning	-68,2	254,3	-392,0	-137,7	-69,5
Kommungemensamt	0,0	0,0	-11,1	-11,1	-11,1
Fastighetsenheten	6,3	809,4	-798,9	10,5	4,2
Särskilda fastighetsobjekt	-11,0	0,0	-22,0	-22,0	-11,0
Stadsutveckling	-15,4	0,0	-28,8	-28,8	-13,4
Välfärd skola	1,0	666,7	-665,7	1,0	0,0
Välfärd samhällsservice	1,0	2 140,0	-2 139,0	1,0	0,0
Brandförsvaret	-40,3	0,0	-42,4	-42,4	-2,1
Ombokning tekniska justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning PR-satsning och representation/resor	0,0	1,0	0,0	1,0	1,0
Flytta budget för konsten att bygga stad till kulturnämnden	0,0	2,0	0,0	2,0	2,0
Start av kommunalt fastighetsbolag	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
Ny Naturskola	0,0	0,0	-1,5	-1,5	-1,5
Utredning gatukostnader	0,0	0,0	-0,5	-0,5	-0,5
Slopade projekter 2024 för Upphöjd Saltsjöbana (avser räntekostnad 2024)	0,0	2,0	0,0	2,0	2,0
Slopa projektet 2024 för Mötesplats Nacka	0,0	7,0	0,0	7,0	7,0
Arbete för att bli försökskommun med kommunala poliser	0,0	0,0	-0,5	-0,5	-0,5
Utredning kommunal SFI i Fisksätra	0,0	0,0	-0,5	-0,5	-0,5
Lägg ned Centrala Nacka AB	0,0	3,3	0,0	3,3	3,3
Tjänst för demokratifrågor	0,0	0,0	-0,8	-0,8	-0,8
Öppna nämndmöten	0,0	0,0	-0,5	-0,5	-0,5
Summa	-223,0	3 885,7	-4162,2	-276,7	-53,6

Val- och demokrati-nämnden

Nämndens prioriterade åtgärder och budget presenteras under kapitlet Kommunstyrelsen. Särskilda beslut finns under avsnittet Kommunstyrelsen i kapitlet Särskilda beslut. Nämnden saknar egna mål och indikatorer.

Ansvar och uppgifter

Val- och demokratinämnden ansvarar för den praktiska hanteringen kring de allmänna valen till kommun, landsting, riksdag och Europaparlament. Nämnden ansvarar även för genomförandet av folkomröstningar. Nämnden bevakar demokratifrågor i kommunen och arbetar för att utveckla och fördjupa den demokratiska processen gentemot Nackaborna.

Nackalistan vill att val- och demokratinämnden ska bli en nämnd som den är tänkt att vara. Idag ägnar den sig enbart åt valtekniska frågor, sitt utökade demokrati-mandat till trots. Nackalistan vill att nämnden säkerställer en kontinuerlig uppföljning av demokratifrågorna i kommunen och arbetar för att bevaka, utveckla och fördjupa den demokratiska processen. Ett större fokus ska läggas på att öka den faktiska och upplevda demokratiska insynen, transparensen och möjligheten att påverka även mellan valen. Nackas invånare behöver bli mer involverade i den lokala demokratin.

Resurser

Om kommunen menar allvar med att nämnden ska verka för att utveckla och fördjupa de demokratiska processerna måste det också finnas resurser till det. Nackalistan vill ge demokratifrågorna ett större fokus genom att nämnden får en dedikerad tjänstemannaperson som arbetar med demokratifrågorna. I dennes arbetsuppgifter ingår till exempel att genomföra undersökningar mellan valen

där man tar reda på vad invånarna önskar och hur de upplever att de kan påverka och delta i demokratiska processer.

Öppna nämndmöten

Nackalistan vill att Nacka, i likhet med många andra kommuner, ska ha öppna nämndmöten där medborgare är välkomna, förutom i sekretessbelagda ärenden. De allra flesta ärenden är inte sekretessbelagda. Öppna nämndmöten skulle ge invånarna en större insikt i hur politiker (såväl styrande som i opposition) diskuterar och argumenterar inför beslut.

Nackalistan tycker också att den ekonomiska fördelningen av resurser mellan majoritet och opposition bör ses över och jämnas ut. Oppositionen har i alla demokratier en oerhört viktig roll att spela och måste ha tillräckliga resurser för att kunna göra det. Därför är det viktigt att partier både i majoritet och opposition ges rätt förutsättningar att bedriva ett aktivt arbete.

Medborgarinflytande

Nackalistan vill öka det lokala inflytandet. Vi vill att invånarna ska få chans att vara med tidigt och kunna tycka till i plan- och byggprocesser och andra kommunala angelägenheter. Nackalistan har motionerat om att kommunen tar fram en policy för en fördjupad planprocess med en förbättrad medborgardialog. Nackalistan har även motionerat om att införa så kallade demokratiambassadörer som mellan och inför kommunalval ska kunna informera om hur demokratin i Sverige fungerar, om rösträtt i de olika valen. Partierna har själva ett stort eget ansvar för detta men det ligger även på kommunen att föra ut information till sina medborgare på ett adekvat sätt gällande den kommunala valprocessen, mandatfördelning och representation i nämnder. Så gör till exempel riksdagsförvaltningen.

Nämnden för arbete och försörjning

Ansvar och uppgifter

Nackabor ska ha god tillgång till arbetsmarknaden och företag i Nacka ska ha god tillgång till kompetenta medarbetare. Nämnden för arbete och försörjning har bland annat ansvar för ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsinsatser, kommunal vuxenutbildning inklusive SFI, kommunalt aktivitetsansvar för unga 16–19 år samt flyktingmottagande.

Planer och utveckling

Nämnden har sedan flera år tillbaka sett en nedgång i antalet personer i målgrupperna, framför allt på grund av minskat flyktingmottagande. Utgifterna för ekonomiskt bistånd har gått ner sedan slutet av 2019, något som kan ha många bidragande orsaker, till exempel förbättrade arbetsätt, men också mer generösa regler för arbetslöshetskassan samt höjda bostadsbidrag till barnfamiljer. Nacka har anklagats för social dumpning.

Den nedåtgående trenden syns i många kommuner i landet. Samtidigt har personer som står längre från jobb ökat som andel av de som får arbetsmarknadsinsatser.

Nackalistan tycker att det är berömvärt att nämnden har utredare som kontinuerligt granskar underlag för att hitta felaktiga utbetalningar, men anser att man bör investera minst lika mycket i att minska välfärdsbrottslighet från anordnare och leverantörer.

Antalet feriejobb för ungdomar bör ökas som ett första steg in på arbetsmarknaden. För 2023 har antalet jobb tvärtom minskat och ansökningstiden var också förkortad.

Det är viktigt att tilltro till den enskilda individens agens genomsyrar nämndens arbete. Ibland kan dock även en självständig individ behöva samhällets hjälp, och det är

där som en del av nämndens uppgift aktualiseras.

Förutsättningar för integration

En av nämndens målgrupper är nyanlända flyktingar. Nämnden har tidigare år kunnat visa ett utmärkt resultat, som att nästan 90 procent av de nyanlända blev självförsörjande och att lika många hittade egen bostad efter två års etablering. Dock finns bostaden sällan i Nacka. Ett tryggt och bra boende är en viktig del av integrationen. En stor stress för många nyanlända är just att hitta ett eget boende inom de två år som är ramen för etableringsstödet. *Bosökstödet* som utvecklades i samarbete med civilsamhället har varit framgångsrikt, men de flesta nyanlända flyttar härifrån efter två år. Bara omkring en av tio hittar bostad i Nacka. Situationen för närvarande med kraftigt minskade antal nyanlända påverkar nämndens andra verksamheter, till exempel antalet som behöver SFI, vuxenutbildningar och arbetsmarknadsinsatser. Under 2022 kom ca 600 flyktingar från Ukraina till Nacka. I våras beslutade Nacka efter regeringsförslag om att låta ukrainare gå på SFI. Prognosen var att ca 200 personer kunde komma i fråga, men endast 62 personer deltar sedan juni. Några fler kan tillkomma efter hand. Kanske är det så att då initiativet dröjt har de flesta som behöver kommit i gång med språket på egen hand?

Krig i vår närhet och politisk oro i många länder i kombination med klimatkrisen kan innebära nya stora flyktingströmmar. Desto mer olyckligt att kommunen på ett kortsiktigt sätt avyttrar de lägenheter och boenden som Nacka förvärvade för att möta behovet för några år sedan.

Att vi har en fungerande integration som leder till arbete och bostad är avgörande. Språket är nyckeln in i samhället och en högkvalitativ SFI-utbildning är nödvändig. Kommunen behöver fortsätta arbeta aktivt både för att nå fler med SFI och att få upp målnivån inom SFI. Nackalistan vill att kommunen inrättar ett kommunalt drivet

SFI i Fisksätra, som inte har vinstsyfte och som kan samverka med familjecentralen för att långsiktigt kunna nå fler.

Vi vill även utreda möjligheterna till ett medborgarkontor i Fisksätra där boende kan få information och vägledning om kommunal och offentlig service. På ett medborgarkontor kan man få hjälp med kommunal service på nära håll. Till exempel hjälp med att ställa barn i kö till förskola, ta reda på om man uppfyller kraven för försörjningsstöd, få information kring hur man ansöker om bygglov samt hur man lämnar in ett medborgarförslag till kommunen. På sikt så skulle ett samarbete med statliga aktörer som försäkringskassa och arbetsförmedling kunna utveckla medborgarkontoret ytterligare.

Nackabors utbildningar och erfarenheter ska tas tillvara. Personer ska snabbt kunna komma ut på arbetsmarknaden och bli en tillgång genom sina kompetenser. Många nyanlända har varit egenföretagare i liten eller större skala i sina hemländer. Genom en bra språkutbildning, praktik och kontakt med näringsliv, föreningsliv och civilsamhälle skapar vi ett inkluderande Nacka.

Kvalitet och värde

Antalet hushåll som får ekonomiskt bistånd har minskat de senaste åren, men i och med försämrad konjunktur och ökad inflation kan antalet ansökningar befaras öka igen.

Nämnden behöver en indikator som överförmyndarnämnden länge har haft – andel överklagade beslut som kvarstår efter prövning i rätten. Rättssäkerheten är A och O när konsekvenser av ett felaktigt beslut kan bli ödesdigra.

Nackalistan vill inrätta ett medborgarkontor i Fisksätra som ett pilotprojekt. Många där har svårt att ta sig till Nacka stadshus och kanske inte heller kan göra sig förstådda per telefon.

Under senare år har nämndens personalstyrka minskat kraftigt. Då Nackas befolkning växer med ca 2% per år är det

viktigt att antalet anställda inom nämnden på sikt hålls på en nivå så att personalen har en god arbetsmiljö och en rimlig arbetsbelastning. Kompetens och erfarenhet ska behållas i kommunen och personalen ges möjlighet att utvecklas. Digitalisering kan frigöra en del av personalens tid, men det personliga mötet kommer alltid att behövas.

Särskilt gäller detta ärenden inom ekonomiskt bistånd, där medborgare ofta är i ett utsatt läge, inte alltid har digitala kunskaper och kan riskera vräkning om de inte får bistånd i tid.

Prioriterade arbetsområden

- 👁️ En fördjupad utredning och lokalisering utredning för medborgarkontor i Fisksätra
- 👁️ Intensifiera arbetet med att nå personer som behöver SFI
- 👁️ Översyn av ansökningsprocess för ekonomiskt bistånd
- 👁️ Undersöka möjligheten för nyanlända familjer med barn i skolåldern att få boende i Nacka

Nämnden för arbete och försörjning	Nackalistas förslag (tkr)
Summa Nackalistan	-176 100
Summa Alliansen	-171 800
Fördjupad utredning kring uppstart medborgarkontor Fisksätra	- 500
Intensifiera arbetet med att nå personer som behöver SFI	-300
Handläggarsöd för ansökning ekonomiskt bistånd	-1500
Undersöka möjligheten för nyanlända familjer med barn i skolåldern att få boende i Nacka	-2000

Nämnden för arbete och försörjning (NAF) (Mkr)	Nackas Budget 2023	Nackalistas budgetförslag			Skillnad
		Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	
Grundläggande vuxenutbildning, check	-10,0	0,6	-8,7	-8,1	1,9
Gymnasial vuxenutbildning, check	-10,5	22,0	-37,3	-15,3	-4,8
Svenska för invandrare, check	-14,9	0,8	-14,8	-14,0	0,9
Arbetsmarknadsinsatser, check	-12,0	0,0	-7,2	-7,2	4,8
Arbetsmarknad, övrigt	-13,0	2,5	-17,0	-14,5	-1,5
Ekonomiskt bistånd	-62,0	1,3	-51,0	-49,7	12,3
Ensamkommande barn	0,0	8,0	-8,0	0,0	0,0
Flyktingmottagande	0,0	25,0	-30,0	-5,0	-5,0
Utredning, medborgarkontor Fisksätra	0	0	-0,5	-0,5	-0,5
Intensifiera arbetet med att nå personer som behöver SFI	0	0	-0,3	-0,3	-0,3
Ökat handläggarsöd, ek bistånd	0	0	-1,5	-1,5	-1,5
Undersöka möjligheten för nyanlända familjer med barn i skolåldern att få boende i Nacka	0	0	-2,0	-2,0	-2,0
Nämnd och nämndstöd	-1,8	0,0	-1,9	-1,9	-0,1
Myndighets- och huvudmannanheter	-55,9	1,4	-57,5	-56,1	-0,2
Summa	-180,1	61,6	-237,7	-176,1	4,0

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Fritidsnämnden

Ansvar och uppgifter

Fritidsnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av fritidsverksamheter och folkhälsofrågor, bland annat genom stöd till föreningar, idrottsanläggningar, fritidsgårdar, öppna träffpunkter och verksamhet på skollov. Nämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla lokaler och anläggningar för fritidsverksamhet och skolverksamhet och att fastställa principer för upplåtelse av lokalerna. I nämndens uppdrag ingår även att följa utvecklingen inom fritidsområdet och att verka för ett varierat fritidsutbud. Nämnden för kontinuerlig dialog med föreningar, anordnare och Nackabor.

Planer och utveckling

Nackas befolkning kommer att växa kraftigt de närmaste 20 åren. Det ställer stora krav på att möta barns och ungdomars behov av en positiv och meningsfull fritids- och kulturverksamhet. Nacka har under lång tid inte byggt i den takt som behoven ökat och har därför byggt upp en skuld.

Nackalistan vill att kommunens idrottsanläggningar utvidgas i samma takt som befolkningen och byggs i närheten av bostäder och skolor.

Kapacitetsutredningarna som kommunen gjort har inte kunnat redovisa tillräckligt stora insatser för att möta behoven av anläggningar. Därför så hoppas vi att den kapacitetsutredning som tas fram 2024 bättre återspeglar behovet av nya idrottsanläggningar i kommunen. Det är positivt att Nackas styrande partier på senare tid har börjat inse att de brustit i planeringen för de kraftigt ökande behoven. Redan innan beräknad befolkningsökning så är exempelvis antalet fotbollsplaner för få för att tillfredsställa behoven och det behövs här kraftiga satsningar.

Det är bra att de projekt som beslutades i juni 2023 genomförs så snart som möjligt. Det gäller:

- 👁 Utökad 7-spelarplan i Orminge till en 11-spelarplan
- 👁 Rusta upp och belägg planerna i Eknäs och Hedvigslund med konstgräs
- 👁 Rusta upp platsen vid Rudsjöparken till en 7-spelarplan
- 👁 Arbeta för en anläggning av 11-spelarplan i Duvnäs utskog på tomten där kommunens teknikförråd idag ligger
- 👁 Genomföra arbeten som möjliggör en 11-spelarplan på Porsmossen

Nackalistan vill att arbetena med att lokalisera fotbollsplaner i Ramsmora samt i Källtorp ska avbrytas. Båda dessa platser är olämpliga att exploatera med fotbollsytor. Vi har presenterat bättre lokaliseringar.

De närmaste åren blir avgörande för framtidens möjligheter för barn och unga att delta i idrotts- och kulturverksamhet. Kommunen behöver ta ställning till vilken sorts idrottskommun Nacka vill vara idag och när invånarantalet vuxit till 160 000.

Mötesplatser och folkhälsa

Nackalistan vill att det ska finnas mötesplatser för fritid och kultur i alla Nackas kommundelar Kvarnholmen, Finnboda och Henriksdal har utvecklats snabbt och befolkningen ökat och det är därför viktigt att försöka hitta bra lokaler som kan fungera som nav för föreningslivet. Det är viktigt att fritidsnämnden i samarbete med kulturnämnden tillser att dessa lokaler skapas i alla kommundelar och ser till att vi bygger ett samhälle i stället för en sovstad.

Invånarnas möjlighet till idrott och rörelse måste beaktas i alla stadsutvecklingsprojekt. Barn och unga i Nacka ska ha samma rätt och samma möjligheter som barn och unga i andra kommuner att ägna sig åt idrott.

Idrottsanläggningar kan också fungera som mötesplatser. För många äldre har

exempelvis simhallarna en viktig roll för att träffa andra och umgås. Ur ett folkhälsoperspektiv så är det viktigt att idrottsplatser som riktar sig mot allmänheten placeras nära bostäder där så många som möjligt bor. Kostnaden för till exempel ett simhallsbesök får inte heller bli så hög att det har en exkluderande effekt.

Nackas grönområden och naturreservat är en tillgång även för idrotts- och friluftslivet. Kommunen måste tillse att motionsspår känns trygga och är välunderhållna. Även kommunens utegym ska upplevas som trygga platser med belysning där det går att träna även efter solnedgången.

Föreningslivet

Nacka har ett rikt föreningsliv och många nackabor är aktiva i flera föreningar både i kommunen och på andra ställen. Fritidsnämnden har en viktig roll att stötta alla de eldsjälarna som håller igång idrotts och fritidsföreningar i Nacka. Det lokala verksamhetsstödet är en viktig inkomst för föreningar. Nackalistan vill utreda möjligheten att sänka åldern så att även aktiviteter för sexåringar är berättigade till stöd. Det är viktigt att kommunikationen mellan kommun och föreningar fungerar bra och därför skulle vi gärna vilja se att ett idrottsråd inrättas.

Behovsanalys av fotbollsplaner

Nackalistan tog tillsammans med nätverket *Rädda Nackaidrotten* fram en kompletterande behovsutredning. Syftet var att analysera behov och lokaliseringar av fotbollsplaner i Nacka kommun, i dagsläget och i framtiden. Rapporten har sin utgångspunkt i idrottsrörelsens perspektiv. Föreningarna upplever att det är svårt att hitta bokningsbara träningstider.

Många föreningar tvingas idag åka långt för att få träningstider och ofta ligger tillgängliga träningstider tidigt på eftermiddagen eller sent på kvällen vilket hindrar en del barn och ledare att delta.

Därför togs en ny beräkningsmetod fram i utredningen för att fastställa kapacitet baserat på bokningsdata.

Metoden kan även appliceras på andra idrotter för att planera var anläggningar bör placeras.

Nacka har enligt den rapport som vi tagit fram ett behov av **8 nya fotbollsplaner redan nu och totalt 15 nya fotbollsplaner år 2040**, varav samtliga är fullstora 11-spelarplaner. De nya fotbollsplanerna bör framförallt lokaliseras till västra Sickla; Danviken, Henriksdal, Finnberget, Kvarnholmen och Finnboda samt i norra Boo inklusive Orminge.

Det är viktigt att den kapacitetsplan som kommunen nu tar fram också återspeglar vilket behov som finns av fotbollsplaner, idrottshallar och övriga idrottsanläggningar.

Idrottsanläggningar

Nackalistan vill utreda och/eller anlägga följande idrottsanläggningar:

Idrottskluster på Järlahöjden

Idrottsklustret på Järlahöjden är centralt belägen nära grundskolor och gymnasium samt med god kollektivtrafikförsörjning, bl a den kommande tunnelbanan. Det har potential att kunna vara ett idrottsnav i Nacka och fungera som ett landmärke. Nackalistan vill ersätta de befintliga två 11-spelarplanerna, varav en är inuti fotbollstältet som visat sig ha problem med farliga kemikalier i luften. Vi vill i stället anlägga två nya 11-spelarplaner varav en matcharena för Nackaklubbarnas träning och matcher på eftermiddagar och kvällar samt uthyrning till storklubbar på dagtid. Nackalistan vill även utreda möjligheten att denna matcharena inryms i en fotbollshall. Även möjlighet till friidrott på Järlahöjden ska beaktas.

Nackalistan vill att två idrottshallar byggs, varav en är godkänd som matcharena för handboll, basket och innebandy i högsta serierna.

Nackalistan vill anlägga två nya ishallar.

Nackalistan vill ersätta den befintliga simhallen med en ny. Den nya simhallen bör ha åtta banor och vara godkänd för tävlingar. Kommunen ska även utreda om en 50 meters bassäng kan inrymmas, vilket skulle fungera som ett bra komplement till nackas övriga simhallar.

Nacka har idag elitlag som vi bör ge bättre förutsättningar.

Sickla Idrottspark

Nackalistan säger *ja* till Sickla Idrottspark och *nej* till detaljplan Sydvästra Plania med bostäder. Anlägg en idrottspark med 11-spelarplan och ytterligare faciliteter för lek och idrott, som utreds och utformas i samarbete med Sickla IF.

Porsmossen

Nackalistan har sedan många år föreslagit att anlägga fotbollsplaner här. Kommunen har nu startat en utredning om en 11-spelarplan. Nackalistan vill dessutom utreda om det finns möjlighet till ytterligare en 7- eller 11-spelarplan.

Sågtorp

Fotbollsplanen har nu fått konstgräs vilket Nackalistan tidigare hade föreslagit. Vi vill dock fortfarande att det utreds om befintlig plan kan utvecklas till en 11-spelarplan. Omklädningsrum finns i skolan och i en tillkommande sporthall. Det är även nära till kollektivtrafik.

Orminge bollplan

Minoritetsstyret i kommunen vill nu äntligen utreda och genomföra en utbyggnad till 11-spelarplan här. Nackalistan har tidigare föreslagit detta under lång tid. Omklädningsrum finns i Ormingehallen.

Bollplan vid Orminge karnevalsplats

Nackalistan vill anlägga en 5- eller 7-spelarplan med konstgräs på den nuvarande grusplanen. Det är nära till centrum och kollektivtrafik. Boule, som spelas på platsen idag, erbjuds även på andra platser i parken.

Henriksdal, Finnboda och Kvarnholmen

Invånarantalet här förväntas växa till 18 400. Det behövs minst en 11-spelarplan och en 7-spelarplan i ett område vars befolkning blir lika stor som i Orminge, Älta eller Fisksätra. Detta arbete måste prioriteras.

7-spelarplan i Älta

Nackalistan vill anlägga en 7-spelarplan på den befintliga grusplanen på parkmarken bredvid Sigfridsborgsskolan, som nyttjades till baracker vid utbyggnaden av skolan. Nu står ytan tom och redo att ställas i ordning, till fotbollsplan, konstgräsbeläggas och användas till skolidrott, spontanidrott och/eller till bokningsbara träningstider. Kommunen har tidigare utlovat en fotbollsplan här, men det har ännu inte infriats.

Fritidsgårdar

Föreningar och folkrörelser byggde, och bygger än idag, verksamheter i Sverige av egen kraft. Nytt mod, lust och vilja behöver ingjutas i de unga. Det är viktigt att kunna erbjuda alla unga en positiv fritidsverksamhet och möjlighet att träffa trygga vuxna. Unga behöver förvärva kompetens för att genomföra egna idéer under ledsagning av trygga vuxna. Därför behöver vi satsa på framtidens fritidsgårdar som både förebyggande och utvecklande centra såsom:

växthus

för lärande, förebyggande och främjande verksamhet. Fritidsgården skall spela en aktiv roll och bidra till att forma ett utvecklingscentrum för engagemang, inflytande och entreprenörskap.

👁️ **öppet hus**

för idéer, engagemang och inflytande. Oavsett ålder, kön, bakgrund och religion ska man här kunna mötas spontant eller organiserat i till exempel rådslag. Fritidsgården samverkar med lokala aktörer och är en viktig motor i lokalsamhället.

👁️ **kulturhus/lusthus**

för kultur, glädje och gemenskap. Dans, teater, spel och idrott ger lust att lära och samarbeta för att skapa nya aktiviteter. Fritidsgården samverkar med andra kulturaktörer.

Framtidens fritidsledare är en samhällsmedveten och allmänbildad pedagog med uppgift att handleda och engagera ungdomar i att genomföra projekt på egen hand. Fritidsgården och fritidsledarna får en viktigare och mer utvecklande roll och ungdomarna blir medskapare till en innehållsrikare vardag. Fritidsgårdarna kan även bedriva utbildning. Lokalsamhället utvecklas när fler unga får möjlighet att bli företagsamma och kreativa medborgare. Fritidsgårdarna är i grunden ett slags kulturhus och kan med fördel drivas ihop med eller i nära samarbete med lokala kulturhus och föreningar.

Ungdomar efterfrågar fritidsgårdar som är öppna under helger och kvällar. Det kan ske bland annat genom att fritidsgårdar samarbetar med en förening med öppen verksamhet i en närbelägen idrottshall.

Nackalistan satsar på att utveckla en modern och framtidsinriktad verksamhet som ger alla fritidsgårdar möjlighet att hålla öppet på såväl fredagskvällar som lördagskvällar.

Flickors deltagande i verksamheten ska prioriteras eftersom en majoritet av fritidsgårdsbesökare är pojkar.

Fritidsklubbar

Det finns ett behov av att ge även 10-12-åringar en meningsfull och utvecklande fritid, och samtidigt förhindra rekrytering till kriminella gäng. Detta har prövats i Orminge med lyckat resultat. Den så kallade Folkanklubben drivs av Folkans fritidsgård med stöd av kommunstyrelsens trygghetsutskott (KSTU). Nackalistan föreslår att verksamheten blir uppdragsfinansierad i fleråriga avtal. Nackalistan föreslår även att en liknande verksamhet startas i Fisksätra där behoven är stora. Dessutom vill vi starta en fritidsklubb i Henriksdal under sommarlovet.

Kvalitet och värde

Nackalistan satsar på att utveckla en modern och framtidsinriktad verksamhet som ger alla fritidsgårdar möjlighet att hålla öppet på såväl fredagskvällar som lördagskvällar.

Investeringar

Beloppen för fritidsnämndens investeringar finns under *bilaga 3 Investeringsbudget*

Vi vill att den kapacitetsutredning som nu görs av kommunen även kompletteras med en behovsprognos för att synliggöra områden där det idag saknas tillräckliga idrottsytor. Vi har avsatt 20 miljoner i investeringsbudget för att kunna utveckla fotbollsplaner där ett sådant behov uppstår. Det kan vara både att öka storleken på befintliga ytor eller anlägga någon helt ny.

Prioriterade arbetsområden

- 👁️ Nya direktiv till den pågående kapacitetsutredningen att även fokusera på behovet utifrån den utredning Nackalistan gjort
- 👁️ Utred om lokalt aktivitetsstöd kan ges för sexåringar
- 👁️ Utredda fritidsgårdar i Sickla och i Henriksdal/Finnboda/Kvarnholmen
- 👁️ Prioritera mark och medel för idrotts- och kulturanläggningar nära de unga, skolor och kollektivtrafik.
- 👁️ Idrottsplatser, hallar och lokaler ska planeras in tidigt i områden som ska utvecklas.
- 👁️ Fördjupa kontakterna med föreningsledarna och dra nytta av deras kunskaper och anlita dem vid utredningar.
- 👁️ Utveckla fritidsgårdarna till moderna och framtidsinriktade verksamheter med öppethållande på fredags- och lördagskvällar.
- 👁️ Öka tillgången för föreningar till kommunens lokaler under helger och lov.
- 👁️ Starta fritidsklubbar i Orminge och Fisksätra samt sommartid i Henriksdal.

Fritidsnämnden	Nackalistas förslag (tkr)
Summa Nackalistan Summa Alliansen	-196 900 - 192 400
Ökat öppethållande fritidsgårdar	-3 000
Fritidsklubbar i Orminge och Fisksätra samt Henriksdal sommartid	-1 500

Fritidsnämnden (FriN) (Mkr)	Nackas budget 2023	Nackalistas budgetförslag			Skillnad
		Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	
Fritidsverksamhet	-37,3	2,3	-41,1	-38,8	-1,5
Fritidsanläggningar hyra/drift	-134,8	26,8	-170,9	-144,1	-9,3
Nämnd och nämndstöd	-1,1	0,0	-1,2	-1,2	-0,1
Myndighets- och huvudmannaeenheter	-8,6	0,0	-8,2	-8,2	0,4
Satsning fritidsklubbar	0	0	-1,5	-1,5	-1,5
Ökad öppethållande fritidsgårdar	0	0	-3,0	-3,0	-3,0
Summa	-181,8	29,1	-226,0	-196,9	-15,0

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Kulturnämnden

Ansvar och uppgifter

Kulturnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av kulturverksamheter, bland annat bibliotek, kulturhus och kundval kulturskola. Nämnden ger stöd till kulturlivet och förutsättningar för tillgängliggörande av offentlig konst och kulturarv. Barn, unga och personer med funktionsnedsättning är prioriterade målgrupper. Kulturnämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla funktionella anläggningar och platser för kulturverksamhet, verka för adekvat bevarande av kulturhistoriskt värdefulla miljöer och föra dialog med föreningar, kulturaktörer och Nackabor.

Kultursatsning

Nackalistan satsar på kulturen i vårt budgetförslag. Det inrymmer kultur för alla åldrar att njuta av, själv skapa, öka sina kunskaper med, glädjas åt, förargas av, komma samman i, ifrågasätta/ifrågasättas av och fördjupa demokratin. Värdet av detta går inte att mäta. Vi vill med vårt budgetförslag stärka kulturens roll i Nacka.

Bibliotek

Bibliotek fungerar som mötesplats i kommundelarna och även som informationshubbar för invånarna. Biblioteken ska fortsätta att vara lugna och stimulerande platser för möten, information och besök av barn- och elevgrupper. De ska vara centrum för kunskap, nöjesläsning och ha alla slags medier. Nackalistan vill att samtliga bibliotek ska tillhandahålla tysta rum för studier. Medborgare i alla åldrar ska kunna studera och läsa i tystnad. Biblioteken bör även bedriva uppsökande verksamhet till de som inte kan ta sig dit. Bildning och läskunnighet är viktigt för att alla invånare ska kunna vara aktiva samhällsmedborgare. Nackalistan vill därför

göra en särskild lässatsning riktad mot barn och unga i utsatta områden. Alla barn ska lära sig svenska. De ska dessutom få möjlighet att tidigt bekanta sig med litteraturens magiska värld.

Biblioteken i Nacka ska leva upp till gällande lagkrav gällande nationella minoriteternas och andra språkgruppers rättigheter, tillgång till litteratur och media på respektive språk samt erbjuda service och media/litteratur till funktionsvarierade grupper.

Bibliotekens yta ska växa i takt med det ökande befolkningstalet. Det gäller inte minst på Fisksätra bibliotek samt på det nya biblioteket som planeras att byggas i Älta. Nackalistan vill dessutom öppna ett nytt bibliotek i Kvarnholmen, Finnboda eller i Henriksdal.

Utöver de kommunala biblioteken gör Nackalistan en satsning på skolbiblioteken vilka är viktiga för barn och ungas läsande, se kapitlet *utbildningsnämnden*.

Kulturhus

Nackalistan vill ha kulturlokaler i samtliga kommundelar, och satsar både på investeringar och driftsbudget. Även mötes- och föreningslokaler ska finnas i alla kommundelar. Kommunen måste bättre lyssna på kulturaktörernas och föreningarnas behov vid lokalplanering.

Älta Kulturknut, Fisksätra Folkets hus och det på nytt återuppbyggda Boo Folkets hus är lika viktiga som Diesilverkstan i Sickla.

Nackalistan vill även anlägga ett nytt bibliotek, mötes- och föreningslokaler på Kvarnholmen, Finnboda eller i Henriksdal.

Det är viktigt att de nya kulturhus som kommer att byggas i Älta centrum samt Fisksätra ges tillräckligt stora och ändamålsenliga lokaler. Älta kulturhus ska inrymmas med möteslokaler för föreningsliv, inklusive verksamhet för seniorer. En gemensam foajé för utställningar och sittplats kan här delas mellan bibliotek, kulturhus och fritidsgård.

Scen

Nackalistan vill utreda möjligheterna till en utescen i Tollare. Det bör finnas en scen i varje kommundel där invånarna kan ta del av framträdande från kulturutövare, professionella och lekmän. Det är viktigt att teatern får en större möjlighet att agera i Nacka, vi är en kommun med över 100 000 invånare och skulle verkligen kunna bära en stadsteater med ensemble kopplad till den. Denna grupp ska inte drivas av kommunen men kommunen måste ge eldsjälarna rätt förutsättningar för att kunna växa och utvecklas i Nacka.

Konst

De konstprojekt som inryms i "Konsten att bygga stad", ska flyttas till kulturnämnden som har erforderlig kompetensen och tid att arbeta med konsten.

Enprocentmålet för konst vid nybyggnation ska redovisas så att det går att följa upp att målet nås. Nackalistan vill dra ned på alla konstprojekt av PR-karaktär. Alla konstprojekt ska tillåta konstnärlig öppenhet, yttrandefrihet och hållas på armslängds avstånd från politiken.

Kommunal konst ska diarieföras och underhållas så att inget av Nackas gemensamma konstverk försvinner. Det är också viktigt att den offentliga konsten skyltas och uppmärksammas, så att invånarna har lätt att ta del av den.

Musik

Lokaler för musikutövning behöver skapas med ändamålsenliga utrymmen och lämplig akustik. Olika former av musikutövande är nu en storindustri och viktiga framtida jobb för många. Det är viktigt att de ungdomar som musicerar i olika band, till exempel orkesterskolan, ska ha möjlighet att göra så i lämpliga lokaler.

Kulturhistoria

Nacka är en kommun med rik historia och fantastisk kulturmiljö. Kommunen ska bevara kulturhistoriska miljöer.

Nackalistan vill kulturminnesskydda Svindersviks gård, i enlighet med länsstyrelsens förslag. Vi vill även inrätta ett kulturresevat vid Baggenstaket.

Vi motsätter oss även exploatering av den kulturhistoriska miljön vid Källtorp.

Vi vill att Katarina Taikons Torg förses med en plakett till hennes minne och invigs.

Nackas kulturarv och historia ska dokumenteras för eftervärlden. Det är särskilt angeläget och bråttom nu p g a den stora omvandling som nu sker i kommunen. Nackalistan anser att exploatering av kulturhistoriska miljöer ska ske restriktivt.

Barn och unga

Skolor och ungdomar ska ha kulturanslag och checkbelopp så att de dels kan få ta del av kultur av olika slag, dels att de har möjlighet att genomföra egna teater- och musikalprojekt.

Alla skolbarn och -ungdomar ska minst två gånger per läsår få en film-, teater- eller konsertupplevelse. Kulturlivet i skolorna kan lägga grund för ett livslångt intresse och i vissa fall karriärer. Kulturnämndens ansvar är att tillhandahålla ett antal kulturutövare till skolan så att det finns en mångfald av alternativ att välja på.

Äldre

Äldre ska kunna leva och ta del av kulturupplevelser, även när kroppen inte orkar lika mycket som förut.

Nackalistan föreslår att kulturnämnden tar fram ett program för att öka kulturinslagen på kommunens äldreboenden och för äldre som har svårt att ta sig till andra kulturupplevelser.

Investeringar

Beloppen för kulturnämndens investeringar finns under *bilaga 3 Investeringsbudget*

- 👁️ Satsning kulturlokaler
- 👁️ Nytt kulturhus med bibliotek, möteslokaler, kulturlokaler på Kvarnholmen, Finnboda eller i Henriksdal

Prioriterade arbetsområden

- 👁️ Lässsatsning för barn och unga i särskilt i utsatta områden
- 👁️ Skapa tysta utrymmen för studier och läsning på biblioteken
- 👁️ Fördela medel till ökade litteraturinköp med fokus på språk, barns och andra gruppers specialbehov
- 👁️ Nya kultur-, möteslokaler och bibliotek i Henriksdal/Kvarnholmen
- 👁️ Fördjupa utredning av lokalisering av nya Fisksätra Folkets Hus. Biblioteket och folkets hus behöver stora, fungerande lokaler.
- 👁️ Ökade anslag till kulturverksamhet, inklusive teater och scenframträdanden i alla kommunalder
- 👁️ Utred en scen i Tollare
- 👁️ Bevara kulturhistoriska miljöer

- 👁️ Skapa möjlighet för konsert-, teater- och kulturupplevelser för elever 2 ggr/år
- 👁️ Satsa på att nå ut med kulturen till grupper som inte tar del av det idag
- 👁️ Program för kulturupplevelser för äldre

Kulturnämnden	Nackalistas förslag (tkr)
Summa Nackalistan	-160 600
Summa Alliansen	-152 400
Ökade anslag till kulturverksamhet	-2 000
Projektering kulturhus med på Kvarnholmen, Finnboda eller i Henriksdal	-1 000
Ökning kulturcheck	-1 500
Lässsatsning för barn och unga, särskilt i utsatta områden	-500
Utredning scen, Tollare	-200
Överföring konst/kultur till KN	-2 000
Kultur för äldre	-1000

Kulturnämnden (KN) (Mkr)	Nackas Budget 2023	Nackalistas budgetförslag			Skillnad
		Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	
Kulturverksamhet	-52,0	0,1	-55,6	-55,5	-3,5
Kundval/check	-43,6	12,7	-58,0	-45,3	-1,7
Kulturanläggningar-hyra/drift	-45,2	0,6	-46,6	-46,0	-0,8
Nämnd och nämndstöd	-1,2	0,0	-1,3	-1,3	-0,1
Myndighets- och huvudmannaeenheter	-8,2	0,0	-7,8	-7,8	0,4
Lässsatsning	0	0	-0,5	-0,5	-0,5
Projektering västra Sicklaön	0	0	-1,0	-1,0	-1,0
Utredning utomhusscen	0	0	-0,2	-0,2	-0,2
Kulturupplevelse äldre	0	0	-1,0	-1,0	-1,0
Överför konst/kultur	0	0	-2,0	-2,0	-2,0
Summa	-150,2	13,4	-174,0	-160,6	-10,4

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Ansvar och uppgifter

MSN ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdena. Detta inkluderar detaljplaner, programplaner, beslut i miljö- och hälsoskyddsfrågor samt beslut angående bygglovsansökningar.

Planprocessen

Nackalistan anser att *subsidiaritetsprincipen* ska gälla, vilket för denna nämnd innebär att vi vill att start-PM, detaljplaner, planprogram, områdesplan, och översiktsplaner ska tillstyrkas i nämnden. Nackalistan vill att nämnden ska ha det övergripande ansvaret för stadsplanering. Det ekonomiska ansvaret ska dock fortsatt ligga i kommunstyrelsen.

Nackalistan vill även att kommunens invånare välkomnas att ta del av och involvera sig i stadsbyggnadsplanerna. Vi har motionerat om samråd kring start-PM, tidiga samråd kring detaljplaner och att en större andel samrådsmöten hålls fysiskt ute i kommundelarna.

Om kommunens invånare får reell möjlighet att tidigt kunna påverka planerna, inklusive vilka volymer och vad som byggs, så kommer invånarnas kunskaper bättre tillvara, de blir mer nöjda och det minskar risken för överklaganden vilket spar tid och pengar i planprocessen.

Om möjligt så ska relevanta underlag som artinventeringar vara tillgängliga vid under samråden så att kommuninvånare, föreningar och remissinstanser kan komma in med synpunkter givet informationen i dessa.

Översiktsplanen ska uppdateras från grunden och inte bara revideras som 2018.

Områdesplaner eller programplaner kan tas fram som stöd i en detaljplaneprocess. Det

bör finnas en tidplan samt inte gå för många år innan en områdesplan eller programplan ersätts med en juridiskt bindande detaljplan, eftersom detta medför problem till exempel vid bygglovsgivning som sker mot befintlig detaljplan.

Översiktsplan, programplaner och områdesplaner

Omvärldsförändringar som klimatanpassning och minimering av klimatutsläpp, energikris, förändrade resemönster, bostadsförsörjning, markanvändning och skärpta beredskapskrav ska beaktas i den nya översiktsplanen.

Nackalistan vill skapa en levande stad med liv och utrymme för barn, äldre, arbetsplatser, välfärd, fritid och verksamheter. Nacka ska inte vara en sovstad.

Idrottsplatser ska ligga centralt i varje kommunedel och kunna nås med kollektiva färdmedel. Lokala centrum ska växa och blomstra i samtliga kommundelar. Kultur och möteslokaler ska helst placeras i de lokala centrumen ihop med verksamhetslokaler och affärliv. Trafiklösningar och framkomlighet ska beaktas i all stadsplanering, inklusive spårbunden trafik, buss, båt, bil, cykel och gångtrafik.

Nackalistan vill bygga på redan ianspråktagen mark och bara undantagsvis nyttja naturmark och då med låga naturvärden. Vid all planering ska hänsyn tas till biologisk mångfald. Växtlighet och träd minskar luftföroreningar och renar dagvatten, dämpar buller, bidrar till biologisk mångfald, binder kol och minskar konsekvenserna av klimatförändringar.

Befintliga våtmarker ska i största utsträckning bevaras. Våtmarker är viktiga för dagvattenrening och skyfallshantering och är även bra för klimatet då även de binder kol.

Såväl barnperspektiv som äldreperspektiv ska vägas in i planeringen. Ytor för skolgårdar, idrott, föreningsliv, kultur, lek-

platser och fritid ska planeras i översiktsplanen. Ytor för dagvattenrening och skyfallshantering ska beaktas. Grönområden, friluftsområden och naturreservat ska vara med i översiktsplanen. Likaså ska ytor för avfallshantering såsom kretsloppscentraler och återvinningsstationer beaktas.

Detaljplaner

Hänsyn till befintliga byggnader, miljö och kulturarv samt estetiska värden ska betraktas vid gestaltning. Stadsarkitektens roll är viktig i exploateringsprojekt, även med externa aktörer. Kommunen ska våga vara visionära och ställa krav. En strävan efter hög kvalitet såväl i funktion, gestaltning och materialval ska genomsyra verksamheten.

Solstrålning och ljusinsläpp, buller, vind, siktlinjer inklusive möjlighet att se grönska, träd och vatten ska vägas in vid planering av bostäder. Dagvatten ska omhändertas och renas lokalt, s k LOD. Dagvattennätet ska klara ett 10-årsregn med låga utsläpp av orenat vatten. Skyfallshantering ska beaktas och ytor för detta avsättas. Även andra ekosystemtjänster behöver tillvaratas i detaljplaneringen. Förlust av dessa behöver kompenseras. Här kan konceptet grönytefaktor användas, dock med viss varsamhet då förlorad natur aldrig kan kompenseras fullt ut.

Befintliga grusvägar och öppna diken ska bevaras där det är lämpligt för att få en naturlig dagvattenrening. Asfalterade och andra hårdgjorda ytor ska minimeras. Skyddsvärda träd ska pekas ut i nya detaljplaner och förses med planbestämmelse.

Tryggheten måste öka. Inom nämndens ansvarsområde innebär det detaljplanering för en säker miljö med god belysning som är fri från klotter, skräp, nedsmutsning och mörka vrår.

Vid tveksamhet om en plan medför betydande miljöpåverkan ska kommunen välja *utökat planförfarande* med miljö-

konsekvensbeskrivning för att få ett förbättrat faktaunderlag.

Naturvärdesinventeringar ska ha *hög* intensitet i stället för *medel* som medför stora osäkerheter ofta leder till att invånare får göra egna naturinventeringar.

Även parker och grönområden får gärna detaljplaneras och förses med planbestämmelser. Offentliga ytor ska i regel vara allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap.

Detaljplaner med beroende mot andra detaljplaner ska inte antas innan den andra planen är beslutad. Exempel där så har skett är *Dalvägen-Gustavsviksvägen* med en bussgata som slutar i tomma intet, då detaljplanen Dalkarlsängen är lång ifrån färdigutredd. Även detaljplanen *Ryssbergen* har ett beroende mot *Södra Vikdalen*, och borde inte antagits även av det skälet.

De s k *omoderna planerna* ska uppdateras i betydligt större utsträckning än idag. Frimärksplaner ska undvikas. Alla detaljplaner ska på sikt digitaliseras enligt en ny nationell standard.

Bygglov och dispenser

Bygglovsgivning är en myndighetsutövning som till stor del kan delegeras till tjänstemän. I tveksamma fall ska nämnder eller utskottet avgöra frågan. Det är då viktigt med ordentliga beslutsunderlag, där tjänstemannens utlåtande väger tungt. Juristhjälp ska finnas tillgänglig även för oppositionen så att besluten bli väl grundade. Såväl lag som lagens intentioner ska följas. Nackalistan har en restriktiv hållning till dispenser från naturreservatsföreskrifter och strandskydd.

Den digitalisering som bland annat bygglovsenheten genomgår har visat på effektivitetsvinster såväl som förbättrade tjänster emot kund. Nackalistan är positiva till ytterligare digitalisering.

Miljötillsyn

Miljötillsynen ska vara kontinuerlig och god.

Tillsyn av konstgräsplaner, som tillkom 2021 bland annat på Nackalistan initiativ ska fortsätta.

Ventilation och luftkvalitet i skolor och andra välfärdsfastigheter ska regelbundet kontrolleras. Vid byggarbeten ska man kontrollera att inga miljögifter eller orenat dagvatten släpps ut, under såväl byggfas som när byggnationen är klar.

Provtagning av mark efter avveckling av miljöfarliga verksamheter, till exempel bensinstationer, ska ske skyndsamt så att krav kan ställas på verksamhetsutövaren för sanering. Bräddning av avloppsvatten måste rapporteras omgående, utredas och förebyggas.

Den utredning av täckning av den s k Boottippen i Dalkarlsängen, som utfördes 2016, bör kompletteras med en ny utredning för en alternativ metod. Detta alternativ skulle kunna medföra att sluttäckning inte krävs, och att marken kan användas till gata, idrott och eventuellt även till bebyggelse.

Tillsynsplanen granskas och utökas årligen och ambitionen ska vara att verksamheten utökas och utvecklas. Miljötillsynen ska göras enligt plan och inte till största del baserad på inkomna anmälningar.

Goda exempel är tillsynen av mataffärer och restauranger, inte minst under pandemin.

Prioriterade arbetsområden

- 👁️ *Subsidiaritetsprincipen* ska gälla – start-PM, detaljplaner, planprogram, områdesplan, och översiktsplaner ska tillstyrkas i nämnden
- 👁️ Ta fram en grön och blåstrukturplan inklusive pollineringsplan för Nacka
- 👁️ Inför en fördjupad medborgardialog i planprocessen inklusive tidigt samråd
- 👁️ Motverka planering av bebyggelse på följande mark:
  - grönområden med höga naturvärden
  - våtmarker
  - kulturmiljö
  - friluftsområden
- 👁️ Planlägg ytor för idrott, kultur och möten i samtliga kommundelar
- 👁️ Planlägg skol- och förskolegårdar med ytor enligt Boverkets rekommendationer
- 👁️ Säkerställ tillräckliga ytor för gator och trafik i översikts, program och detaljplaner

- 👁️ Mät och säkerställ avstånd till grönområden och friluftsområden i detaljplaner
- 👁️ Skydda träd i detaljplaner
- 👁️ Säkerställ ytor för avfallshantering och återvinning i detaljplaner och bygglov
- 👁️ Åtgärda "omoderna planer"
- 👁️ Utveckla digitala verktyg som stöd för planprocess och bygglovsprocess
- 👁️ Utred alternativ lösning till sluttäckning av Boo-tippen

Miljö och stadsbyggnadsnämnden	Nackalistas förslag (tkr)
Summa Nackalistan	-43 000
Summa Alliansen	-40 300
Utredning och införande av ny detaljplaneprocess	- 200
Satsning på "omoderna planer"	-2000
Utred alternativ lösning till sluttäckning av Boo-tippen	- 500

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (Mkr)	Nackas Budget 2023	Nackalistas budgetförslag			Skillnad
		Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	
Projekt	-2,8	0,0	-2,0	-2,0	0,8
Nämnd och nämndstöd	-3,4	0,0	-3,5	-3,5	-0,1
Myndighet & huvudmannauppgifter	-34,6	105,0	-139,8	-34,8	-0,2
Utred/inför ny detaljplaneprocess	0	0	-0,2	-0,2	-0,2
Satsning på "omoderna planer"	0	0	-2	-2	-2
Utred alternativ lösning till sluttäckning av Boo-tippen	0	0	-0,5	-0,5	-0,5
Summa	-40,8	105,0	-148,0	-43,0	-2,2

Natur- och trafiknämnden

Ansvar och uppgifter

Natur- och trafiknämnden ansvarar för kommunens vägar, gator och övrig allmän platsmark samt park- och naturmark. Nämnden är remissinstans för nya detaljplaner samt ansvarar även för kommunens uppgifter inom trafikområdet.

Gator, torg och parker

Gatumiljön ska vara attraktiv, trafiksäker med tillräckligt breda gångstråk, cykelbanor, körfält och busshållplatser. Många stadsgator och torg ska även förses med trädalléer eller andra stadsträd i skelettjordar. Almar i parker och stadsmiljöer ska vaccineras mot almsjuka. Belysning av såväl gator som parkstråk ska utformas energi- och kostnadseffektiv med omtanke om medborgarnas trygghet och med naturhänsyn i grönområden.

Publika laddstolpar för elbilsladdning ska finnas i tillräcklig mängd i alla kommundelar, både för snabbaddning samt laddning över natten.

Nackalistan vill rusta upp kommunala torg, bl a i Finnboda, Finntorp och Kvarnholmen, och förse dem med träd, grönska och planteringar som även tjänar till dagvattenrening. En plats för torghandel bör anvisas i centrala Nacka. En kommunal hiss ska byggas vid Danvikshem, så att seniorerna på berget ska kunna ta sig ned från sitt boende till Finnboda torg med butik, busshållplats och båtbygga. Finntorpsbron ska renoveras och breddas. Katarina Taikons Torg i Henriksdal har nu skyltats men måste fortfarande invigas.

Gator, gångbanor och cykelbanor ska underhållas, vegetation klippas sommartid och snöröjning/halkbekämpning ska skötas vintertid. Prioriterade cykelstråk ska även fortsättningsvis sopsaltas.

Barnen ska ha säkra och moderna lekplatser och tillgång till bollplaner för spontanlek. Utegyms, hundrastgårdar och tillgänglighetsanpassade badplatser försedda med toalett ska fortsatt finnas i alla kommundelar. Försöket med stadsodling i pallkrage, som gjordes 2021 på initiativ av Nackalistan, ska utvärderas och eventuellt återupptas. Parker ska skötas och nya parker anläggas bl a i centrala Nacka och i Kyrkviken. En tillgänglighetsanpassad gångförbindelse mellan T-banestation Järsla och Saltsjöbanans station Saltsjö-Järsla bör utredas i samarbete med Region Stockholm. En gångbro mellan Sickla och Henriksdalsberget ska utredas.

Natur

Många personer väljer Nacka som sin bostadsort på grund av naturen. Både naturvärden och friluftslivet ska värnas och utvecklas.

Nackalistan har som mål att minst 30% av Nackas mark ska skyddas som naturreservat. Nackalistan vill instifta naturreservat vid Baggensstaket, utöka naturreservatet *Skarpnäs* samt instifta naturreservat i *Skuruparken*. Vi vill även utreda naturreservat i och kring *Svindersviken* (Östra Vikdalen, Marinstaden, Ryssviken, kring Svindersviks gård, Svindersberg, Trolldalen, södra Finnberget och Östra Kvarnholmen samt Ryssbergen. Även fler naturreservat, till exempel i Erstavik, är nödvändiga för att nå 30%-målet. Nackas naturreservat ska främst bestå av natur och inte tillåta nya anläggningar annat än de som krävs för friluftslivet. Nya marinor, grustäkter och andra verksamheter ska inte medges i naturreservaten. Vi vill också att möjligheten att inrätta naturvårdsavtal med markägaren i Erstavik för att skydda skog med höga naturvärden från avverkning snabbutreds.

Artrika grönområden bidrar till biologisk mångfald samt till rekreation. Särskild hänsyn bör tas till nyckelbiotoper, de sk gröna kilarna samt och spridningsområden

för ek och eklevande arter. Hänsyn till kulturmiljön ska också beaktas.

Nackas grönstrukturprogram från 2011 bör ersättas med en ny grön och blåstrukturplan där även en pollineringsplan ingår. Detta ska korreleras med uppdatering av motsvarande kapitel i översiktsplanen från 2014.

Parker och naturområden ska skötas på ett miljövänligt sätt. Naturvård med häst, som tillkom på initiativ av Nackalistan, ska fortsätta.

Vatten

Rent dricksvatten är livsviktigt. Tillförlitlighet i den ordinarie kedjan för dricksvattenförsörjning ska utredas och nödvattenplanen och reservvattentäkten ska underhållas.

Havsmiljön i Baggensfjärden och längs Nackas norra kust ska renas i samverkan med grannkommuner, region och stat i enlighet med EUs vattendirektiv.

Nackas sjöar ska nå god ekologisk och kemisk status enligt EU:s Vattendirektiv. Olika reningsmetoder, t ex aluminiumfällning, dagvattendammar och reduktionsfiske, ska utredas och införas enligt de åtgärdsplaner som tagits fram för många av Nackas sjöar. Åtgärder och restaurering av våtmarken vid Trollsjöns naturreservat och Böle mosse ska slutföras. Den östra delen av Älta våtmark ska bevaras och en våtmarkspark i dess västra del anläggas. Bidrag från Naturvårdsverket ska sökas för medfinansiering av dessa åtgärder. Även framtidsfonden kan användas. Badvattenprover tas 3 ggr per år vid Nackas badplatser och vattnet ska vara tjänligt.

Trafik

Nacka behöver ha större fokus på framkomligheten i trafiken, som är under all kritik. Trafikanalys bör göras fortlöpande tillsammans med andra myndigheter och aktörer, t ex Trafikverket. Dessa ska

analysera trafikmängderna på lång sikt när Nacka Stad planeras vara färdigbyggt (2040–2045), men även hur ombyggnadsarbetena påverkar trafiken på kortare sikt (främst till 2035).

Vid de många kommande trafikarbetena måste störningar minimeras genom att samordna vägarbeten (så att t ex inte två parallella vägar stängs av samtidigt) och genom god planering samt omskytning för alla trafikslag. Vissa stora trafikarbeten ska undvikas helt genom att slopa projekt som till exempel detaljplan Ryssbergen eller upphöjd Saltsjöbana. Trafikverkets brukaravgifter på nya Skurubron bör slopas.

Trafiksäkerheten ska främjas, inte minst utanför skolorna där många barn vistas. Miljövänliga alternativ som cykel, bilpooler och kollektivtrafik ska främjas. Infartsparkeringar för både cyklar och bilar behövs för att få fler att åka kollektivt. De bör vara avgiftsfria mot uppvisande av giltig SL-biljett. Satsningar på cykeltrafik återstår; utbyggda regionala cykelstråk enligt Nackas cykelstrategi, hyrcyklar (genom gemensam i upphandling med Stockholms Stad och ev regionen), möjlighet att ta med sig cykel på Saltsjöbanan, infartscykelparkeringar i garage invid de kommande tunnelbanestationerna och tvärbanan samt en satsning på att höja kvaliteten på den stora andelen av det existerande cykelväg nätet som har betydligt lägre standard än den som tillämpas för nyanläggning idag. Trafiksituationen på Kvarnholmsvägen ska utredas. Antalet elsparkcyklar har kraftigt minskat under 2023 efter att dessa reglerats genom frivilliga avtal 2021 och ny lagstiftning 2022.

För att öka andelen kollektivtrafikresenärer krävs insatser. Prognosen pekar tyvärr mot att andelen kollektivresenärer inte ökar tillräckligt mycket ens om tunnelbanan blir klar 2030. Andelen bilister förväntas då ha minskat med endast 1% år 2040.

Saltsjöbanans vagnar ska moderniseras med nya tysta, snabba och bekväma fordon. Turtätheten på vissa busslinjer behöver öka, bland annat till Danvikshem, Finnberget,

Telegrafberget samt Älta som även har behov av direktbuss till Stockholm city. Pendelbåttrafiken bör utökas med tätare trafik, även till Telegrafberget, och med en linje till Baggensfjärden. Nackalistan vill bygga fler kommunala båtbyggor.

Stora infrastrukturprojekt

Skurubroarna

Nya *Skurubron* har byggts av Trafikverket och öppnade hösten 2023. Under de närmsta åren ska den gamla Skurubroarna renoveras och den ena byggas om till gång och cykeltrafik samt tas över och driftas av Nacka kommun för kommunala skattepengar. Nackalistan bevakar frågor kring Skurubroarna inklusive utformningen av gamla Skurubroarna och anslutningar för bil, buss, gång och cykel.

Slussen

Slussen byggs om av Stockholms stad med ny bussterminal samt station för Saltsjöbanan inne i Katarinaberget, en ny trafiklösning för bilar, bussar, cyklar och fotgängare, en ny sluss för båtar samt shopping och torg. En för Nacka viktig cykelbro har strukits ur projektet hösten 2023, utan att Nacka kommun tillfrågats. Den nya bussterminalen får mindre kapacitet än den gamla och kommer att prioritera Värmdöbussar, då Värmdö kommun är medfinansierad. Under byggtiden anlades en temporär bussterminal som snart ska bytas ut mot en ny temporär terminal vid Fotografiska museét. Nya *Slussen* skulle varit klar 2025, men tidplanen har försenats i omgångar och pekar nu på 2030. Det finns även idéer om att busslinjerna i Nacka helt ska läggas om under projektiden, en fråga vi i Nackalistan noga bevakar. Nackalistan har liksom övriga partier i Nacka motsatt sig flytten av den temporära bussterminalen då den ger kraftigt ökade bytestider för resenärerna. Nackalistan bevakar även frågan om vilka busslinjer som fortsatt ska gå till Slussen då bussterminalen i Katarinaberget är klar.

Saltsjöbanan

Den befintliga *Saltsjöbanan* byggs ut av region Stockholm. Där ingår dubbelspår på utvalda punkter, nya stationer vid Fisksätra och Tattby, ny ändstation vid Slussen, ny bro vid Danvikstull, en ny modern vagnpark som är tystare, har AC, kameraövervakning och har bättre hjul och bromsar vilket höjer snitthastigheten och kapaciteten utan att bullret ökar. Slutligen ska en ny fordonsdepå anläggas, dock oklart var. Klart kring 2028, dock beroende på tidplaner för *Slussen* och *Upphöjd Saltsjöbana*.

Nackalistan är positiva till utbyggnaden av Saltsjöbanan, dock vill vi inte att bullret från järnvägen ökar och har påtalat att buller så långt som möjligt ska åtgärdas vid källan.

Planen för *Upphöjd Saltsjöbana* innebär att Saltsjöbanan går på en lutande vägbank samt en 160 m lång betongbro i Sickla. Planivägen förlängs då till Värmdövägen, vilket medför en tredje anslutning för bil, buss och tung trafik mellan Järlaleden och Värmdövägen (utöver Sickla bro och Järlabron) samt att Nacka station läggs ned. Nackalistan har motsatt sig projektet p g a de höga och osäkra kostnaderna. I stället vill vi utreda en gång- och cykelbro eller viadukt i Sickla som ersätter den befintliga "*vita gången*".

Tunnelbanan

Det pågående bygget av *tunnelbana* innebär att tre tunnelbanestationer byggs i Nacka; i Sickla (med två uppgångar i Sickla köpkvarter), i Järsla (med en uppgång vid Värmdövägen/Järlabron) samt i centrala Nacka (med uppgångar mot Nacka Forum, Nacka Stadshus samt Jarlaberg). I stället för buss till Slussen är idén att byta från buss till T-bana i Nacka Forum eller i Sickla. T-banans förlängda blå linje tar ca 12 minuter till T-centralen från Nacka via stationerna Järsla, Sickla, Hammarby, Sofia och befintliga Kungsträdgården. Nackalistan bevakar trafikala frågor i järnvägsplanen, detaljplanen, stationshusen, påverkan på biltrafik, anslutningar för buss, gång och cykel samt cykelpendelparkeringar i stationshusen. Till exempel saknas en

tillgänglighetsanpassad omstigning mellan Saltsjöbanans station Saltsjö-Järsla och tunnelbanans station Järsla.

Mötesplats Nacka

Planen för *Mötesplats Nacka (MPN)* innebär att Värmdöleden (väg 222) flyttas 50 m norrut i höjd med Nacka forum för att ge plats åt en ny bussterminal som krävs för omstigning från motorvägsbussar Nacka till den nya tunnelbanans uppgång vid Nacka Forum. Såväl Värmdöleden som bussterminalen överdäckas. Ytan ovanför bussterminalen bebyggs och på ytan ovanför Värmdöleden blir park. Påfarterna och avfarterna från Värmdöleden (väg 222) till Vikdalsvägen/Nacka Forum/Nacka Strand tas bort och ersätts av nya på och avfarter vid motet vid Saltsjöbadsleden samt nya gator på bägge sidor Värmdöleden. Planen var att inviga bussterminalen samtidigt som tunnelbanan stod klar, ursprungligen 2025, men har försenats i omgångar till 2030 och numera 2035. En temporär lösning kommer att krävas åtminstone 2030–2035 eftersom Slussenterminalen i Katarinaberget inte har kapacitet att ta emot alla Nackabussarna. Nackalistan tar del av trafikanalys och bevakar påverkan på bil, buss, gång och cykeltrafik för den planerade trafiklösningen. Trafikanalys pekar bl a på ökade köer på Värmdöleden. Dessutom bevakar Nackalistan framkomlighetsfrågor för samtliga trafikslag under projekttiden t o m 2035, inte minst den olösta frågan om terminal/hållplats för bussarna t o m 2035.

Östlig förbindelse

Östlig Förbindelse är en möjlig framtida vägförbindelse mellan Södra länken och Norra länken i Stockholm. Enligt Trafikverkets precisering av mark så kommer på och avfarter ansluta till Värmdöleden. Vägförbindelsen kan nyttjas av stombusstrafik men inte spårbinden trafik eller gång eller cykeltrafik. Nackalistan har ännu inte tagit ställning till *Östlig Förbindelse* men bevakar noga projektet m a p påverkan på stadsbyggnadsplaner, grönområden,

riksintressen, kulturmiljö framkomligheten, klimat samt kommunal ekonomi.

Avfall

Det ska vara enkelt att sortera och lämna sitt avfall till återvinning, och därmed minska mängden avfall till förbränning och deponi. Kommunens invånare och företag ska informeras om vikten av att sortera sitt avfall i olika fraktioner. Mängden farligt avfall i restavfallet ska minska och andelen matavfall som återvinns öka. De tre kretsloppscentralerna i Nacka bör bibehållas och ha generösa öppettider. Den mobila kretsloppscentralen ska fortsätta verksamheten. Kommunen övertar återvinningsstationerna (ÅVS) från Förpacknings och Tidningsinsamlingen (FTI) 2024 p g a ny lagstiftning. Dessa måste tömmas regelbundet och ytorna städas.

Återvinningen kommer att utvecklas i och med att Fastighetsnära insamling för hushållen ska vara införd i samtliga av kommuner senast 1 januari 2027. Det kommer att göra det enklare för alla invånare att sopsortera i fem fraktioner i sin närmiljö och leda till mer utsortering och renare fraktioner.

Nacka kommun ska tillse att hämtning/insamling av restavfall, matavfall, tidningar och förpackningar sköts på ett kundvänligt, kostnadseffektivt och miljövänligt sätt.

Vid nybyggnation av flerbostadshus är det viktigt att det i detaljplaner, markanvisningar och exploateringsavtal avsätts tillräckligt stora och ändamålsenliga utrymmen för avfallssortering.

Informationsinsatser till kommunens invånare och företag krävs, för att informera om hur nackaborna ska sortera sina förpackningar, men också hur invånarna kan minska sina klimatavtryck, minska matsvinnet, återbruka och dela, låna, hyra eller reparera produkter eller ersätta dem med digitala motsvarigheter (t ex tidningar).

Kommunen ska även ha minst en återbruksgalleria där begagnade saker kan lämnas för återbruk. Utöver att vara bra för miljön kan

det sätta Nacka på kartan och ge fler arbetstillfällen.

Kommunens egna verksamheter ska sortera ut förpackningar, papper, elavfall, matavfall och farligt avfall. Detta ska gälla även för upphandlade verksamheter.

Kommunala papperskorgar/soptunnor ska vara fågelsäkra, finnas i tillräcklig mängd och tömmas regelbundet så att nedskräpningen minskas. Klotter ska även fortsatt saneras omedelbart. Skräpplockningsverksamheten ska fortgå. Ambitionen ska vara att kommunens grönområden och allmänna platser ska hållas rena och fria från skräp.

Kvalitet och värde

Nya gator, broar och torg ska byggas med ett hundraårsperspektiv och med god och miljövänlig kvalitet. Åtgärder enligt den nya klimatanpassningsplanen ska genomföras. Även krisberedskapen måste höjas. Med väl skött underhåll kan kostnaderna för framtida drift och reinvestering minimeras. I upphandlingar ska god kvalitet och miljöhänsyn beaktas såväl som lägsta kostnad. Livscykelanalyser och riskbedömningar ska göras före större investeringsbeslut.

I investeringskalkyler ska såväl driftskostnader och kapitalkostnader tas med, inklusive de så kallade "gåvorna" vilket är projekt som färdigställts av privat exploatör, region eller Trafikverket och som sedan blir kommunens egendom, till exempel gamla Skurubroarna. År 2022 ökade kommunens totala kostnader för gator, broar, parker och torg långt mer än befolkningsökningen. Varje invånare får därmed delfinansiera Nackas stadsbygge via skattsedel. Det s k 5%-målet har överskridits och ökningen förväntas fortsätta de kommande åren.

Nackalistan vill bebygga Nacka i lägre utsträckning och i långsammare takt, så att andelen av kommunens kostnader som går till investering och underhåll av gator, broar, parker och torg ska hållas under

5,5% i stället för det av Alliansen tidigare målet på 6,5%.

Investeringar

Beloppen för natur- och trafiknämndens investeringar finns under *bilaga 3 Investeringsbudget*

- 👁 Nackalistan vill rusta upp kommunala torg
- 👁 Nackalistan vill bygga en hiss vid Danvikshem

Nackalistan vill inte bygga utkikstorn i Ryssbergen, Nyckelviken eller Velamsund under mandatperioden

Prioriterade arbetsområden

- 👁 Skydda 30% av Nackas mark som naturreservat
- 👁 Instifta naturreservaten Skuruparken och Svindersvik och utöka *Skarpnäs*
- 👁 Instifta kulturresevat vid Baggensstaket
- 👁 Utred vision *Skutviken*
- 👁 Gör fortlöpande trafikanalyser
- 👁 Påverka region Stockholm att utöka busstrafik och pendelbåtstrafik samt till inköp av nya, moderna vagnar till Saltsjöbanan
- 👁 Minimera störningar vid trafikarbeten
- 👁 Förbättra gatornas vinterunderhåll
- 👁 Bygg ut de regionala cykelstråken, öka standarden på befintliga cykelvägar, bygg pendelcykel-parkeringar vid T-banan och upphandla hyrcyklar
- 👁 Utred ny gång och cykelbro mellan Henriksdal och Sickla
- 👁 Utred trafiksituationen på Kvarnholmsvägen
- 👁 Utred tillgänglighetsanpassad förbindelse mellan Saltsjöbanans och tunnelbanans stationer i Järla
- 👁 Offentliga toaletter vid badplatser
- 👁 Genomför åtgärdsplaner för Nackas sjöar samt åtgärda våtmarkerna Trollsjöns naturreservat, Böle mosse och Älta våtmark

- 👁 Genomför åtgärder för klimatanpassning
- 👁 Vaccinera almar i stadsmiljöer
- 👁 Kommunalt övertagande av ÅVS samt start införande FNI
- 👁 Informationskampanj källsortering
- 👁 Inrätta en återbruksgalleria
- 👁 Utveckling av digitala verktyg som stöd för upphandlingar

Natur- och trafiknämnden	Nackalistans förslag (tkr)
Summa Nackalistan	-442 850
Summa Alliansen	-439 300
Förstärkt vinterunderhåll	-500
Utred 30% av Nacka som naturreservat	-500
Utred naturreservat <i>Svindersvik</i>	-500
Utred vision <i>Skutviken</i>	-300
Utred våtmarkspark Älta (västra delen)	-500
Utred gångväg Saltsjöbanan - T-banestation Järla	-250
Återbruksgalleria	-1000

Natur och trafiknämnden (NTN) (Mkr)	Nackas Budget 2023	Nackalistans budgetförslag			Skillnad
		Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	
Gator, vägar, park & naturvård	-129,8	14,3	-149,8	-135,5	-5,7
Kapitaltjänstkostnader	-174,0	2,0	-240,5	-238,5	-64,5
Nämnd och Nämndstöd	-1,7	0,0	-1,8	-1,8	-0,1
Myndighets- och huvudmannaheter	-24,3	8,9	-32,6	-23,7	0,6
Vinterunderhåll	-39,8	0,0	40,3	-40,3	-0,5
Utred 30% av Nacka som naturreservat		0	-0,5	-0,5	-0,5
Utred nytt naturreservat Svindersvik	0	0	-0,5	-0,5	-0,5
Utred vision Skutviken	0	0	-0,3	-0,3	-0,3
Utredning Älta våtmarkspark (västra)	0	0	-0,5	-0,5	-0,5
Utred gångväg Saltsjöbanan - T-banestation Järla	0	0	-0,25	-0,25	-0,25
Återbruksgalleria	0	0	-1	-1	-1
Summa	-369,6	25,2	-468,1	-442,9	-73,3

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Socialnämnden

Ansvar och uppgifter

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg samt uppgifter som annars ankommer på socialnämnd med undantag för arbets- och företagsnämnden och äldre- och vårdnämndens ansvar. Nämnden har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det avser myndighetsutövning för den enskilde och att bedriva ett förebyggande arbete för att barn inte ska fara illa, mot droger och psykisk ohälsa. Människor som har behov ska få stöd att förbättra sin livssituation. Nämnden ska planera, samordna och utveckla sitt ansvarsområde samt verka för ett bra och allsidigt utbud i kommunen.

Planer och utveckling

Nackalistan oroar sig för flera negativa trender i samhället, bland dem ökad droganvändning och kriminalitet bland unga och unga vuxna, ökad psykisk ohälsa och allt grövre kriminalitet som skapar stor otrygghet. Det är därför viktigt att socialtjänsten växer i samma takt som invånarantal och arbetsbelastning i kommunen.

Den ekonomiska utvecklingen både i Nacka och i världen skapar stor osäkerhet. I den lågkonjunktur som vi är på väg in i finns det risk för ökad arbetslöshet vilket skulle kunna påverka den sociala situationen och välbefinnandet negativt för personer i Nacka. Kyrkan och andra ideella organisationer vittnar om att fler söker hjälp och att speciellt andelen familjer som lever under ordnade former söker mathjälp.

Att många, inte minst unga, människor mår psykiskt dåligt är något som måste tas på allvar. Att tidigt fånga upp signaler på detta och sätta in rätt insatser sparar både liv och pengar. Det är därför viktigt att ha förebyggande resurser på plats, samt adekvat kompetens inom psykisk ohälsa och suicidprevention.

Förebyggande arbete

Sverige har drabbats av en våg av rån och misshandel, där såväl brottsoffer som förövare är unga. Denna utveckling måste stävjas omedelbart. Nackalistan har länge fört fram vikten av förebyggande åtgärder. Förslag som kommunala poliser och fältassistenter är några insatser som vi är övertygade om kan fånga upp unga som riskerar att hamna i kriminalitet.

Skola, socialtjänst och fritid måste samarbeta för att fånga upp barn redan på förskolan och skolans lägre årskurser. Vi vet hur viktigt det är för barn att klara av skolan med godkända betyg, en fungerande skolgång kan till viss del fungera som en vaccination mot att senare hamna i kriminalitet. En annan viktig del för att minska riskerna är att stärka de sociala banden, här har fritidsverksamhet och idrottsföreningar en väldigt viktig roll att spela.

För att nå de mål vi sätter upp krävs en stabil kår av socialsekreterare med nära samarbete med skola, förskola, fritidshem, poliser och föreningsliv. För att nå dit behöver personalen ha relevant utbildning och fortbildning för att bibehålla god kompetens inom området barn och unga, våld i nära relation samt hedersrelaterat våld.

Medarbetarna ska uppleva trivsel, tydlighet i uppdraget, god ledning och möjlighet att utvecklas.

Det allt grövre våldet som krupit ner i åldrarna de senaste åren ställer nya krav på socialtjänsten. Vi vill därför lägga en särskild pott på att utbilda socialsekreterare att arbeta med unga kriminella och unga på väg in i kriminalitet.

Fler Nackabor behöver idag hjälp och stöd från socialtjänsten. Då måste verksamheten riggas efter de nya förutsättningarna. Att snåla in på social verksamhet kan kosta betydligt mer framöver i form av brott, missbruk, behandlingar, placeringar och annat som urholkar nämndens budget.

Barn och ungdom

Barnkonventionen som nu är lag sätter ljuset på att barnets bästa alltid skall sättas i första rummet, något som ska genomsyra allt arbete. Det ska påverka all verksamhet där barn finns med i bilden. Barn ska vara delaktiga i beslut och insatser.

Nackalistan har haft ett mål som lyder *"Inga barn eller unga ska fara illa eller gå under i Nacka!"*. Vår nollvision gäller fortfarande. Detta mål ska vara i fokus redan från barnets födsel och under barnets hela uppväxt.

Föräldrar har en avgörande roll för sina barns utveckling. Många föräldrar behöver dock stöd i sitt föräldraskap. Nackalistan vill starta en utökad utbildning som kan stödja de vuxna i sitt föräldraskap men även arbeta hälsofrämjande samt förebyggande emot hedersproblematik. Nackalistan vill att alla nyanlända med barn ska ges en plats på föräldrautbildning och att det utreds om det går att kombinera med SFI.

Inget barn ska utsättas för våld, övergrepp eller hedersförtryck. Det är viktigt att alla som arbetar med barn är uppmärksamma, och att oroväckande signaler alltid ska anmälas och utredas. Det gäller även för barn som växer upp i hem med missbruk. Alla barn har rätt till sina egna livsval oavsett religion, kulturell bakgrund eller föräldrarnas värderingar.

En väldigt lyckad och bra satsning är familjecentralen i Fisksätra. Där samarbetar Bryggan Råd & Stöd, Öppna förskolan Fisksätra, Barnavårdscentralen och Barnmorskemottagningen för att stärka blivande föräldrars, föräldrars och barns egna resurser. Nackalistan vill utreda möjligheterna för att starta en liknande familjecentral i Ålta.

Aktualiseringar av ärenden för barn och unga

Mängden aktualiserade ärenden kring barn och unga inom socialtjänsten är fortsatt hög.

Även antalet anmälningar av barn som far illa är väldigt hög.

Detta är väldigt oroande och det är viktigt att gå till botten med vad det beror på. Barn och unga som far illa måste komma till socialtjänstens kännedom. Därför är det bra att socialtjänsten försöker öka medvetenheten om problemen och få fler personer att våga orosanmäla vid misstanke om att någon far illa. Inte minst ska alla de som arbetar med barn eller unga känna sig trygga i att göra anmälningar.

Kriminalitet hos barn och unga

Kriminaliteten har under de senaste åren krupit allt längre ner i åldrarna. Det är därför viktigt att de förebyggande åtgärderna också påbörjas i en tidigare ålder. Ett gott samarbete med polis är av största vikt. Så fort socialtjänsten får kännedom om barn eller unga som antingen begår brott eller som befinner sig i miljöer med kriminalitet så måste man agera direkt. Ju snabbare man kan sätta in åtgärder desto troligare är det att åtgärderna får avsedd effekt. Nackalistan vill därför göra en satsning på yngre barn i riskzonen. Kan vi tidigt fånga upp barn och unga på väg in i kriminalitet eller missbruk är vinsterna stora. Här är föräldrarna en nyckelfaktor.

Nackalistan vill satsa på fältassistenter i kommunens fyra delområden som kan samverka med lokalsamhället och specialisera sig på sitt områdes utmaningar och resurser.

Vuxna

Det ska vara enkelt att kontakta socialtjänsten. De digitala tjänsterna får gärna utvecklas mer, men det personliga mötet måste vara i fokus. Bemötandet ska präglas av professionalism, respekt och god service.

Missbruk, beroendeproblematik, svårigheter att orientera sig i samhället samt svårigheter att få jobb eller bostad måste hanteras och planeras i samverkan med individen. Det är viktigt att bostadspolitiken bidrar till att det finns lägenheter för alla plånböcker. Konsekvenserna för individer

som inte kan flytta ifrån miljöer där de utsätts för hot, våld eller hedersförtryck p g a att de inte har råd med nytt boende kan vara katastrofala.

Våld i nära relationer och hedersförtryck får inte förekomma, utan måste uppmärksammas. Detta gäller även hos äldre personer. Nackalistan vill utveckla arbetet med att stötta både unga och vuxna att våga anmäla i större utsträckning. Ett aktivt arbete ska finnas i Nacka för att motverka rekrytering av personer till olika extremistorganisationer och det skall finnas en fungerande avhoppverksamhet. Här måste kommunen ha en egenfinansierad verksamhet och inte bara förlita sig på statsbidrag som kan vara osäkra.

LSS

Nackalistan tycker att det är viktigt med en långsiktig planering av LSS-bostäder. Det måste finnas en plan för att täcka de närmsta årens ökade behov. Byggandet av LSS-boenden får inte minska även om byggkonjunkturen går ner. Det krävs att kommunen noga följer utvecklingen här. Nacka har idag en kösituation med personer som väntar på ett LSS-boende men som erbjudits boende i andra delar av kommunen eller till och med i andra kommuner. Ofta tackar de nej för att inte behöva bo in sig på ett ställe och sedan flytta, det är därför viktigt att vi bygger LSS-boenden i alla kommunaldelar.

Personal

För att kunna ha en socialtjänst i världsklass så måste man ge personalen rätt förutsättningar. Det är av yttersta vikt att personalen får arbetsro och trygghet för att inte den dåliga personalsituationen som funnits tidigare ska återupprepa sig. Här måste resurser skjutas till i samband med att kommunen växer och efterfrågan på social service ökar.

Nackalistan tycker att det är viktigt att vi ger den personal vi har de bästa förutsättningarna, vi vill därför göra en

särskild utbildningssatsning för att utveckla socialtjänstens arbete med unga kriminella.

Framtidsutsikter

Med en större satsning på förebyggande åtgärder, långsiktig hållbarhet och minskad social utslagning skapas det goda miljöer i ett växande Nacka.

En kommande lågkonjunktur riskerar att öka arbetslösheten i kommunen. Långtidsarbetslösa som står långt från arbetsmarknaden kräver ofta flera insatser under lång tid. Nackalistan ser en risk att det uppdelade ansvaret mellan socialnämnden och nämnden för arbete och försörjning kan leda till att individer hamnar mellan stolarna. Ett större fokus behöver läggas på att erbjuda fler utbildnings- och praktikvägar. Samtidigt som många är arbetslösa så är det många branscher som är i behov av arbetskraft. Kommunen måste bli bättre på att snabbt få folk i arbete eller praktik och utbildning.

Det är extra viktigt att fånga upp de ungdomar som riskerar att gå ur grundskolan med ofullständiga betyg. Eller som redan har gjort det och lägga upp individuella planer så att de antingen kommer i studier eller arbete. En utmaning i Nacka är bristen på bostäder för dem med låga inkomster och ingångsbostäder för hemlösa. Nackalistan är positiv till förslag som tillgodoser bostäder för de många som behöver boende till en överkomlig kostnad.

Socialnämndens budget måste följa med befolkningstillväxten, den sociala utvecklingen och den ökade mängden ärenden.

Prioriterade arbetsområden

- 👁️ Säkerställa att det finns bostäder för utsatta personer och familjer
- 👁️ Utökad föräldrautbildning
- 👁️ Utveckla samarbetet mellan skola, fritid och socialtjänst
- 👁️ Stärka det förebyggande arbetet med lokalt placerade fältassistenter
- 👁️ Satsning på utbildning av personal i arbetet med unga kriminella
- 👁️ Ta initiativ till försökskommun för projekt med kommunalpolis
- 👁️ Utredning familjecentral i Älta
- 👁️ Utveckla arbetet kring våld i nära relationer
- 👁️ Utveckla arbetet mot droger, speciellt i ungdomsmiljöer
- 👁️ Bevaka att det byggs LSS-boenden i takt med befolkningsökningen
- 👁️ Särskild satsning på att fånga upp unga i riskzon för kriminalitet tidigt

- 👁️ Riktad utbildningsinsats kring arbetet med unga kriminella och unga på väg in i kriminalitet
- 👁️ Insatser mot yngre barn i riskzon

Socialnämnden	Nackalistas förslag (tkr)
Summa Nackalistan	-1 090 600
Summa Alliansen	-1 077 100
Fältassistenter	-2 000
Utbildning av socialsekreterare	-3 000
Utökad föräldrautbildning	-1 000
Utveckla arbetet mot droger, speciellt i ungdomsmiljöer	-1 000
Utredning Familjecentral Älta	-500
Satsning yngre barn i riskzon	-5 000
Samordnare våld i nära relationer	-1000

Socialnämnden (SocN) (Mkr)	Nackas Budget 2023	Nackalistas budgetförslag			Skillnad
		Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	
Barn och Unga 0–20 år Helydgnsvård	-97,0	4,5	-117,1	-112,6	-15,7
Barn och Unga 0–20 år Öppenvård	-81,7	2,5	-87,7	-85,2	-3,5
Vuxna 21–64 år Helydgnsvård	-36,2	2,0	-40,0	-38,0	-1,8
Vuxna 21–64 år Öppenvård	-23,5	16,8	-43,5	-26,7	-3,1
Våld i nära relationer	-12,1	0,6	-11,2	-10,7	1,4
Personer med funktionsnedsättning Boende enl LSS	-251,7	23,4	-293,4	-270,0	-18,2
Personer med funktionsnedsättning Personlig assistans enl LSS	-92,9	2,5	-97,3	-94,8	-1,9
Personer med funktionsnedsättning Övriga insatser enl LSS	-141,8	4,8	-160,4	-155,5	-13,8
Personer med funktionsnedsättning Insatser enl SoL	-132,6	10,6	-155,2	-144,6	-12,1
Nämnd och nämndstöd	-2,7	0,0	-2,8	-2,8	-0,1
Myndighets- och huvudmannaeenheter	-140,0	0,0	-136,1	-136,1	3,9
Fältassistenter	0	0	-2,0	-2,0	-2,0
Utbildning av socialsekreterare	0	0	-3,0	-3,0	-3,0
Utökad föräldrautbildning	0	0	-1,0	-1,0	-1,0
Utredning Familjecentral Älta	0	0	-0,5	-0,5	-0,5
Utveckla arbetet mot droger, speciellt i ungdomsmiljöer	0	0	-1,0	-1,0	-1,0
Särskild satsning yngre barn i riskzon	0	0	-5,0	-5,0	-5,0
Samordnare våld i nära relationer	0	0	-1,0	-1,0	-1,0
Summa	-1 012,2	67,7	-1 163,3	-1 090,6	-78,4

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Utbildningsnämnden

Ansvar och uppgifter

Utbildningsnämnden ansvarar som hemkommun för förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, fritidshem, specialskola, särskola, vissa särskilda utbildningsformer och för pedagogisk verksamhet. Övriga uppgifter inom verksamheten är finansiering, uppföljning, utvärdering, målformulering, utbud och kvalitet.

Nackalistan vill att nämnden ska få ökad insyn i det arbete som bedrivs i kommunstyrelsens verksamhetsutskott och även bättre insyn i alla skolor, inklusive friskolorna.

Planer och utveckling

Skolorna i Nacka visar generellt sett höga resultat men det finns stora variationer mellan skolorna. Alla skolor ska ha höga förväntningar på att varje elev oavsett föräldrars utbildningsbakgrund, elevernas hemsituation och förutsättningar ska klara utbildningen med goda resultat. Det är viktigt att kommunen noga följer alla skolor så att alla barns rätt till en god utbildning tillgodoses. Skolan ska motivera och stimulera alla elever och lägga en god grund för det livslånga lärandet. Alla skolor måste arbeta hårt med att ge de yngre barnen grundläggande kunskaper och färdigheter inom svenska, matematik och engelska, vilket även medför att en god läsförståelse och läsförståelse erhålls tidigt. Det är dessa grundläggande färdigheter som eleverna sedan bygger hela sin fortsatta utbildning på.

Att gå ur skolan med en fullgjord gymnasieutbildning fungerar som ett bra avstamp i det fortsatta livet. Det är viktigt inte bara för individen utan även för samhället. De negativa konsekvenserna av en icke fullföljd utbildning är stora. Det krävs därför stora insatser för att se till att alla barn och unga tar sig igenom skolan med fullständiga

betyg. Skolorna får därför inte glömma att arbeta med motivation och med elevernas fysiska och psykiska välmående. Mobbning och kränkande behandling måste vara något som alla skolor proaktivt arbetar för att förebygga och motverka. Vid de fall då det ändå sker så måste insatser sättas in snabbt. Alla barn i Nacka har rätt till en tryggskolgång där de blir sedda och uppskattade precis som de är.

Gymnasieskola

Sedan 2015 ingår Nacka i Stockholms läns gemensamma gymnasierregion. Eleverna får på så sätt möjlighet att söka gymnasieplats i hela regionen. En gymnasieutbildning är nu nästan ett krav för att kunna komma ut på arbetsmarknaden. Det är viktigt att nämnde noggrant följer de elever som inte blir behöriga till gymnasiet samt följer upp de elever som går ur gymnasieskolan utan fullständiga betyg. I Nacka har vi flera bra gymnasieskolor, det är positivt eftersom det ökar elevernas valmöjligheter.

Konkurrensneutralitet

Det ska råda frihet att välja olika utförare med olika inriktningar. De senaste åren har både föräldrakooperativa förskolor och pedagogisk omsorg på många håll minskat eller helt försvunnit. Vi har också en utveckling där det blir färre men större skolor. Nackalistan är övertygad om att även mindre skolor behövs och därför vill vi att utbildningsnämnden gör en översyn om skolcheckskonstruktionen på något sätt missgynnar mindre skolor.

Nackalistan anser att det är bra att ha en mix mellan kommunala och enskilt drivna skolor. Det är därför viktigt att kommunen så långt det är möjligt att skapa konkurrensneutralitet mellan olika skolanordnare. Nackalistan anser därför att det är fel att kommunala skolor ska ha ständig beredskap för att kunna ta emot elever utan att få ekonomisk kompensation för skola och förskola. En översyn av checksystemet för att komma till rätta med detta bör göras.

Nackalistan vill också se en övergång från en generell momskompensation till en reell momskompensation för att förhindra att enskilda aktörer under- eller överkompenseras.

Utbildningsnämnden ska noga följa utvecklingen på alla förskolor och skolor i kommunen så att missförhållanden och kvalitetsbrister upptäcks snabbt. Här krävs det mer än bara brukarundersökningar för att få en rättvisande bild. När det har gått så långt att barn och föräldrar reagerar över kvalitén har för mycket tid föspillts, vilket kan få ödesdigra konsekvenser för enskilda barn.

Barns och föräldrars rätt att välja skola är bra och ska värnas. Däremot så är det viktigt att inte blunda för problem som kan uppstå. Nackalistan vill utreda och utveckla metoder som motverkar avigsidorna med skolvalet, som exempelvis den ökade segregationen som det resulterat i. Vi tycker att det är viktigt att belysa checksystemets för- och nackdelar samt se om det går att förbättra ytterligare.

Nackalistan vill utreda att lyfta ut skolhyran ur checkbeloppet då vi ser att det slår väldigt hårt mot vissa skolor. Skolor som är nybyggda eller som gör nödvändiga renoveringar riskerar att få så stora hyreskostnader att det påverkar exempelvis antal lärare negativt.

Goda miljöer

Tryggheten är en viktig grund för alla elever som underlättar för dem att förverkliga sig själva och prestera på topp. Sociala medier och ständig uppkoppling är en fantastisk möjlighet och utveckling när det används på rätt sätt, men kan samtidigt innebära stora utmaningar. Det kan till exempel bidra till mobbning och kränkande behandling. Både föräldrar och skol- och fritidshemspersonal har viktiga roller för att tidigt upptäcka tecken på att en elev är utsatt för näthat och/eller mobbning. Nedsättande omdömen och sexuella trakasserier ska alltid aktivt motarbetas. Skolorna ska ha ett aktivt

förebyggande arbete för detta redan i de yngre åren. Det ska råda nolltolerans emot våld och kränkande beteenden på alla skolor i Nacka. Alla pedagoger ska ha förståelse för den viktiga roll de har för att detta ska efterlevas.

Det är viktigt att det finns skolor av alla storlekar i Nacka. Nackalistan tycker det är viktigt att även mindre skolor ges förutsättningar att finnas och vi vill därför att en översyn av checksystemet görs för att se om mindre skolor förfördelas med nuvarande modell. En populär och välfungerande skola som Saltängens skola måste kunna finnas kvar. Skolor spelar en viktig roll i samhället och vi anser därför att utbildningsnämnden ska få en större möjlighet att påverka när en skola ska starta eller lägga ner.

Utemiljön på förskolor och skolgårdar ska vara platser som uppmuntrar till lek, kreativitet och fysisk rörelse. Det är viktigt att skolgårdar är väl tilltagna så att det kan skapas trygga och barnvänliga platser som under lekfulla former underlättar barnens fysiska och sociala utveckling samtidigt som de ger en välbehövlig stimulans och paus från skolarbetet.

Nackalistan tycker att nya fotbollsplaner, idrottsplatser och hallar i möjligaste mån skall förläggas i nära anslutning till skolor så att de kan utnyttjas av eleverna under dagtid. Närheten till naturen är mycket viktig för elever så att de bekantar sig med, lär sig att uppskatta och att vara rädd om den. Inomhusmiljön är av största vikt för att skapa optimala förutsättningar för lärandet. Det ska finnas hela och rena toaletter, välstädade och trygga omklädningsrum, fungerande inomhusklimat och ventilation och ljusinsläpp i lokalerna. Kommunen ska ta ett större ansvar för att tillse att utformning och underhåll av skollokaler når upp till denna standard, även de som ägs av andra aktörer.

Maten som serveras i Nackas förskolor och skolor ska vara god och näringsriktig. Det är viktigt att successivt öka mängden ekologiska ingredienser och klimatvänlig

mat, men med respekt för olika smaker och viljor. Det är viktigt att matens kvalitet inte försämras under rådande ekonomiska läge utan att alla skol- och förskoleaktörer får tillräckliga resurser. Att samarbeta med barnen/eleverna för att tillsammans utveckla mathållningen är en bra väg att gå. Matsvinn ska motverkas.

Naturskolan

Nackalistan vill även satsa på att återstarta *naturskolan*, som lades ned 2020, men nu med ett utökat miljö och klimatfokus. Särskilt nu, när frågor om natur, miljö och klimat är viktigare än någonsin, har den potential att bli en ännu bättre resurs för skolorna i Nacka. Naturskolan ska startas och drivas av *Välfärd Skola* men vara tillgänglig kostnadsfritt för alla skolor oavsett driftsform. Naturskolan ska ha både fysiska lokaler och digitala läromedel som kan nyttjas av skolor till undervisning i projektform. En helhetslösning erbjuds med klassrumsundervisning av befintliga pedagoger i den egna skolan samt studiebesök i Naturskolans lokaler med Naturskolans pedagoger.

Kvalitet och värde

Det ska fortsatt finnas goda valmöjligheter att välja skola och förskola. Antalet skolor och förskolor ska anpassas till hur kommundelar utvecklas. Analyser behöver göras över var det är lämpligt att satsa på nyetableringar. Beslut om var skolenheter ska etableras eller läggas ned ska fattas av politiker och inte av tjänstepersoner.

Det ska finnas bra för- och grundskolor med olika driftsformer i närhet av där barnen bor. Trots goda skolresultat i Nacka så är andelen elever som tycker att det är roligt att lära alltför låg i grund- och gymnasieskolan och har varit så under lång tid. Grundskolor ska vara neutrala i förhållande till religionstillhörighet. Därför är de som drivs av en religiös idé som grund olämpliga.

Maximal utveckling och stimulerande lärande är stommen för elevernas

utbildning och kunskaper. Nackalistan vill höja skolchecksnivån för att ge bättre förutsättningar till att öka lärartätheten och behålla duktiga lärare. Vi vill också öka andelen av skolcheck som ges i likvärdighetsresurs så att mest pengar satsas där de behövs mest. Vi vet att elevers förutsättningar skiljer sig markant och då är det viktigt att det finns möjlighet att satsa på de skolor som har ett tyngre uppdrag. Nackalistan har under flera år velat satsa mer än den styrande Alliansen på skolan och förskolan, det gäller även för detta år.

Förskola

Alla barn behöver bli sedda och bekräftade. För att lyckas med det borde barngrupperna bestå av i genomsnitt max fem barn per personal. Det bör också finnas en tillräckligt stor andel utbildade förskolelärare. Gruppstorlekarna i förskolan ska minskas för att på sikt följa Skolverkets rekommendationer. En översyn av checkkonstruktionen bör ske för att se hur man kan skapa incitament för förskolorna att minska sina grupper. Att exempelvis införa ett bonussystem har fungerat bra i äldrenämnden som gjort det för hemtjänsten. Liknande satsningar borde kunna göras på att minska barngrupperna.

Nacka behöver tänka om vad det gäller den förskoleutveckling som sker just nu med allt större enheter. De förskolor som planeras innehåller ofta 160–200 barn. Om anordnare inte kan få ekonomi i mindre enheter måste kommunen se över checkbelopp och konstruktion. Barnens bästa måste komma i första hand.

Kvalitetsmässigt och nöjdhetsmässigt ligger mindre enheter i topp, enligt kommunens statistik. Forskning visar att barn i yngre åldrar mår bättre av färre kontakter och sociala sammanhang.

Antal barn per avdelning ska årligen redovisas som ett nyckeltal för nämnden så att ansvariga politiker kan följa utvecklingen. De flesta pedagoger är överens om att minskade barngrupper är den enskilt bästa åtgärden för att öka kvalitén, minska stressen och öka väl-

befinnandet för barn och pedagoger i förskolan. Nackalistan vill därför skjuta till pengar för att stimulera befintliga förskolor att minska barngruppernas storlek och för att nybyggda förskolor ska få barngrupper där antalet barn följer Skolverkets riktlinjer. Det behövs även en genomtänkt plan för att behålla och nyrekrytera förskollärare. En god arbetsmiljö utan för mycket stress är då avgörande. Språkutvecklingen i förskolan är central och med färre barn per grupp blir det möjligt för personalen att hinna med att stödja och stimulera barn språkligt, inte minst de som har ett annat hemspråk. Det är också viktigt att de som arbetar i förskolan kan fungera som språkliga förebilder, bra kunskaper i svenska är viktigt för alla som jobbar med barn. Förskolan ska tillgodose grundläggande kunskaper och färdigheter.

Den uppsökande verksamhet om pågår för att få nyanlända barn mellan 3–5 år att gå på förskolan bör fördjupas och innefatta barn redan från 1 år och bör utökas till familjer som inte talar svenska i hemmet. Detta inkluderar även de barn som kommit från Ukraina under massflyktsdirektivet. Många av de barn som har kommit till Nacka från Ukraina har nu blivit en naturlig del på våra skolor. Det är viktigt att ha inriktningen att många av de som idag går i skolan kommer att stanna här under en längre tid och det är viktigt att arbeta för att helt integrera dessa barn och elever i vårt samhälle.

Fritidshem

Fritidshemmen ska utgöra ett pedagogiskt tillskott till skolbarns utveckling. Dessa verksamheter har idag ofta för låg andel utbildad personal kombinerat med mycket stora barngrupper. För att de ska hålla en god kvalitet behövs mindre barngrupper, ökad personaltäthet och fler personal som är utbildade fritidspedagoger. Forskning visar hur viktigt ett fungerande fritidshem är för skolans kompensatoriska uppdrag. Fritidshem av god kvalitet med utbildade pedagoger är viktigt för att uppnå Nackalistans nollvision om att inget barn eller ungdom skall fara illa i Nacka.

Fritidshemmen är viktiga platser för läxläsning, lek, spel, lärande och sociala kontakter, och har ett eget pedagogiskt uppdrag. Utbildningsnämnden bör inom ramen för sin verksamhet ta initiativ till nätverk mellan fritidspedagoger på olika skolor för kunskapsutbyte. Nackalistan tycker också att skolor där behov finns kan få möjlighet att testa en sammanhållen skoldag där samtliga barn skrivs in på fritids för att till exempel kunna få hjälp med läxor och få träning i svenska. Utbildningsnämnden bör utreda detta och återkomma med. Underlag inför budgetprocessen nästa år.

Grundskolor

Skolorna i Nacka håller överlag en väldigt bra kvalitet. Förutom skolans viktiga uppgift med kunskapsinläring, kan barnen få stöd, studievägledning eller fångas upp av en skolsköterska/kurator i ett problematiskt läge. Utan dessa insatser riskerar problem att accelerera och permanentas.

Psykisk ohälsa bland barn och unga ökar. Skolhälsovården har en nyckelroll för att förebygga psykisk ohälsa och öka kunskapen om vad elever kan göra eller vart de kan vända sig om de mår dåligt. Speciallärarna fyller en stor funktion för att ge ökat pedagogiskt stöd till elever som har problem med inläringen. Alla skolor ska arbeta aktivt och förebyggande för att eleverna ska ha en god psykisk hälsa. Här krävs samarbete med socialtjänst och övriga instanser. För unga mellan 15–25 år är suicid den vanligaste dödsorsaken, Nackalistan vill därför att alla skolor ska ha goda kunskaper och arbeta aktivt med denna fråga. Nacka kommun bör ta fram en övergripande plan för kunskapsspridning om problemet. Fler speciallärare behöver anställas och övriga lärare behöver ta del av speciallärarnas hjälpmedel. Nyanlända barn behöver få god kvalitet på undervisningen av lärare som är utbildade för detta.

De befintliga satsningarna på kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte kring arbetet med barn och elever med NPF, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar,

samt hur man möter barn med särskild begåvning och en bred satsning för att främja skolnärvaro i grundskolan är bra och ska fortsätta. Övrig kompetensutveckling är också viktig. Nackas skolor ska erbjuda Verksamhetsförlagd utbildning, VFU, för att bidra till examinering av lärare samt underlätta rekrytering av nytexaminerade lärare.

Nackalistan tycker att det är viktigt att det finns ett stort utbud av både större och mindre skolor så alla elever kan gå i en skola som passar just dem. Enskilda skolor ska utgöra separata skolenheter, och sammanslagningar ska inte göras utan orsak. Kommunen ska utreda om skolchecken kan omformas för att ge bättre förutsättningar för mindre skolor. En alltför stor centralisering av skolor är negativt och bör motverkas.

Skolbibliotek

Skolbibliotek är viktiga för elever i alla Nackas skolor. De är platser för studier och läsning, men även en lugn och trygg miljö. Den nya lagen om skolbibliotek skärper kraven på alla skolor att tillhandahålla ett bra skolbibliotek, med tillgång till kompetent personal, ett stort och varierat utbud av aktuella böcker och ett generöst öppethållande. De statsbidrag som kommer betalas ut för halvåret 2024 och framåt är en tydlig indikation på att regeringen är inne på samma spår som vi. Vi vill att Nacka ska gå i spetsen för denna utveckling.

Prioriterade arbetsområden

- 👁️ Kontinuerligt följa gruppstorleken i förskolan för att säkerställa att den minskar
- 👁️ Ändra förskolans checkbeloppsmodell så att den tydligt premierar mindre barngrupper
- 👁️ Lyfta ut hyran ur checkbeloppet för skola och förskola
- 👁️ Lyfta ut momsens ur checkbeloppet för skola och förskola
- 👁️ Se över nuvarande ersättningsmodell så att det blir möjligt att driva även mindre förskole- och skolenheter
- 👁️ Höjning av checkbelopp för fritidsverksamheten
- 👁️ Skolor med behov kan prova inskrivning av samtliga elever på fritidshem
- 👁️ Säkerställa en fortsatt god kunskapsnivå för alla Nackas elever; Nacka kommun ska ha 10% bästa meritvärden i åk 9
- 👁️ Satsning på barns och elevers psykiska hälsa genom mer pengar till elevhälsovården
- 👁️ Utred skolchecksmodellen för att på sikt förstärka likvärdighetsresursen
- 👁️ Sprida goda exempel som motverkar den ökande segregationen inom skolområdet
- 👁️ Förstärk skolbibliotek med bibliotekarie på alla skolor
- 👁️ Tillse att nya skol- och förskolegårdar är tillräckligt stora enligt Boverkets rekommendation
- 👁️ Öka insynen i skolors och förskolors verksamhet och användning av skattemedel
- 👁️ Utarbeta en rekryteringsplan för förskollärare, fritidspedagoger och lärare

- 👁️ Tydliggöra att nolltolerans mot våld och kränkande behandling och näthat råder i alla kommunens skolor
- 👁️ Starta projekt för att stärka fritidspedagogernas profession

Utbildningsnämnden	Nackalistas förslag (tkr)
Summa Nackalistan	-3 348 000
Summa Alliansen	-3 325 000
Ökad skolcheck	-10 000
Alla elevers rätt till tillgång till skolbibliotek	-3 000
Mindre barngrupper i förskolan	-5 000
Satsning på elevhälsovård, särskilt på psykologstöd	-5 000

Utbildningsnämnden (UBN) (Mkr)	Nackas Budget 2023	Nackalistas budgetförslag			Skillnad
		Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	
Förskola och pedagogisk omsorg, check	-824,6	126,4	-988,1	-861,7	-37,1
Satsning på mindre barngrupper fsk.	0	0	-5,0	-5,0	-5,0
Fritidshem, check	-169,7	55,4	-237,8	-182,4	-12,7
Öppen fritidsverksamhet	-5,8	0,1	-6,9	-6,8	-1,0
Förskoleklass, check	-93,4	1,8	-99,8	-98,0	-4,7
Grundskola, check	-1 261,4	28,4	-1 316,8	-1 288,4	-27,0
Anpassad grundskola, check	-33,2	0,1	-43,3	-43,1	-9,9
Gymnasieskola, check	-455,4	14,2	-488,0	-473,7	-18,4
Anpassad gymnasieskola, check	-23,2	0,0	-24,1	-24,0	-0,8
Likvärdighetsresurs	-299,5	6,0	-318,2	-312,1	-12,6
Öppen förskola	-8,9	0,3	-9,6	-9,3	-0,4
Forskning och utveckling	-2,0	0,0	-2,7	-2,7	-0,7
Nämnd och nämndstöd	-1,3	0,0	-1,4	-1,4	-0,1
Myndighet och huvudmannaskap	-29,8	0,0	-31,3	-31,3	-1,5
Satsning skolbibliotek	0	0	-3,0	-3,0	3,0
Satsning på elevhälsovård, psykologstöd	0	0	-5,0	-5,0	-5,0
Summa	-3 208,2	232,9	-3 580,9	-3 348,0	-139,8

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Äldrenämnden

Ansvar och uppgifter

Äldrenämnden är huvudman för kommunal vård och omsorg och fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten (exklusive ekonomiskt bistånd) och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd/kommunal nämnd avseende personer över 65 år. Detta innebär att nämnden har ansvar för finansiering, målformulering, effektivitet och uppföljning av verksamheten. I ansvaret ingår att nämnden säkerställer en god kommunikation och dialog med dem som verksamheten riktar sig till och tillser att de får en allsidig information om verksamheten.

Omsorg

Äldre personer är ingen homogen grupp. Variationerna är lika stora som bland den övriga befolkningen. Friska eller med krämpor, med olika intressen och kunskaper. En del kan ha behov av extra hjälp med olika saker i stigande ålder. De ska kunna känna sig trygga och ha inflytande över den omsorg och hjälp som de behöver och kunna påverka utifrån sina individuella behov.

Vid sjukhusvistelser ska utskrivning fungera optimalt mellan kommun och landsting utan störningar eller onödiga fördröjningar. En plan behöver utarbetas för att se över inom vilka områden som insatser kan behöva göras. Den planen ska innefatta äldre personers nuvarande och önskade bostadssituation. Antalet korttidsplatser ska öka och finnas i alla kommundelar.

Den digitala utvecklingen vinner alltmer framsteg inom äldreområdet men ersätter inte nödvändig mänsklig kontakt i alla lägen. Däremot medför den förbättring av rutiner effektivitet och av hjälpmedel.

Föreningsliv

Föreningslivet och det civila samhället är viktiga aktörer för seniorer. De goda ideella krafterna ska tas tillvara genom att samverkan med föreningarna utvecklas. Lokaler för dessa verksamheter ska erbjudas i alla Nackas fyra kommundelar.

Nackalistan vill att samarbetet med samfund och föreningar för att förbättra vård i livets slutskede ska fortsätta.

Öppna mötesplatser för pensionärer är sociala vitamininjektioner för många, inte minst ensamma seniorer. De bidrar till att fler äldre aktiverar sig både fysiskt och psykiskt, utvecklas socialt och motverkar depression. Nacka ska på riktigt bli en äldrevänlig kommun. Mötesplatserna ska finnas i alla kommundelar så de är tillgängliga.

Äldreombudsman

Nackalistan vill etablera en äldreombudsman i kommunen. Denna funktion ska tillgodose de äldres rättigheter och önskemål i kommunala beslut. Äldreombudsmannen skall fungera som remissinstans, tillsammans med bland annat seniorråd och äldreorganisationer, och se till att de äldres behov reflekteras i kommunala planer, till exempel i detaljplaner.

Äldreombudsmannen ska konsulteras vid upphandlingar och delta vid kvalitetsutvärderingar. En äldreombudsman borde kunnat ha ingått i den kommunala ledningsgrupp som fick i uppdrag att hantera pandemiutbrottet.

Ålderssegregation är ett samhällsproblem i Sverige jämfört med andra länder i Europa, och kanske också i Nacka. Den måste motverkas i den mån den finns i kommunens verksamheter. Äldre är livserfarna och har stora kunskaper och ska självklart tas tillvara som resurs. Stöd skall utformas efter individens behov och förutsättningar.

Hemtjänst

Vad skapar goda miljöer för äldre? För de som har service i någon form på boende eller i hemmiljö är det sannolikt en *trygg* personalsituation med få antal personer som ger bra bemötande, god service och pratar dennes språk. Hemtjänsten är en nyckelaktör inom omsorgen för äldre. Att bo hemma så länge man vill är centralt för individens frihet. Nackalistan tycker att det är viktigt att det ställs tydliga krav på att brukaren får inflytande över de tjänster som utförs i hemmet.

Att personalen som arbetar inom hemtjänsten är välutbildad, har ett etiskt arbetssätt, följer hygienrutiner och undviker smittspridning är en självklarhet. Arbetet som inletts för att minska antalet personal som hemtjänstkunder träffar är bra. Nackalistan vill dock se en ökad ambition genom att anordnarna i större områden delar medarbetarna i mindre arbetsgrupper, som får utökad självständighet i ett lokalt område där de planerar sina arbetsdagar tillsammans med kunderna, allt i enlighet med de beviljade insatserna. Detta innebär mer flexibilitet för kunderna och de får då mer inflytande över sin egen tillvaro, när och hur insatserna skall göras. Kunderna får också personligare omvårdnad i och med att det blir färre personal som kommer hem till dem.

I dessa arbetsgrupper skall sedan den som har högre utbildning agera arbetsledare och arbetsuppgifterna skall differentieras så att den utbildade personalen koncentrerar sig på de arbetsmoment de är utbildade för. Personalgruppens kommunikation med varandra blir mer effektiv i en mindre arbetsgrupp vilket också gagnar kunderna. Detta "nygamla" arbetssätt förordas också av forsknings- och utvecklingscentret Nestor - som pratar om "hälsofrämjande hemtjänst" - och Nackalistan har också skrivit ett initiativ om detta under våren 2023. Svartbäckens Hemvård i Uppsala använder detta arbetssätt, med goda resultat.

Nacka kommun har tyvärr har avvecklat sin egendrivna hemtjänst vilket är ett beslut som vi vill ändra på. Vi väljer därför att lägga våra tankar på hur man kan organisera hemtjänst på ett effektivt sätt här.

Språket är viktigt och vi tycker att den personal som arbetar med de äldre ska ha en tillräckligt bra svenska för att förstå och göra sig förstådd samt så att missförstånd kan undvikas.

Nackalistan vill göra en större utredning kring hemtjänstavgiften och se om det är så att äldre som egentligen har behov av hemtjänst undviker att ta hjälp p.g.a. kostnaden. Vi tror att om man kan erbjuda äldre lite hjälp i tid så kan fler klara sig hemma och utan större hjälp längre. Vi vill också utreda på vilket sätt och hur högt ett tak för avgifterna bör sitta för att fler ska kunna ha råd med hjälpen.

Äldrevänlig kommun

Äldre behöver känna att de fortfarande är en del av samhället och kan förflytta sig, resa och ta del av folkliv, handel och kultur. Att skapa äldrevänliga städer är därför viktigt. Nackalistan vill dämpa stadsutbyggnadstakten för att behålla Nackas identitet i de olika områdena och det är viktigt att äldreperspektivet beaktas både i det som blir nybyggt men även under utbyggnadstiden. Nacka är med i ett nätverk kallat *Äldrevänliga städer* med uppgift att i samråd med äldre utforma byggplaner som fungerar bra för dem. Då är en hiss vid Finnberget/Danvikshem en viktig insats för att underlätta för seniorerna på berget att åka buss, båt, träffa folk och handla.

Mötesplatser, lokaler för äldreföreningar, äldresociala insatser och senior- och äldreboenden måste finnas tillgängliga i kommunens alla delar. Nackalistan saknar en översiktlig analys av detta.

Särskilt boende

God miljö omfattar god och näringsrik mat som väcker aptiten. En del äldre äter och dricker inte tillräckligt. Personal på olika boenden och inom hemtjänsten behöver hålla koll på näringsintaget, så att inte brist-sjukdomar uppstår. Det behövs egen matlagning på samtliga boenden för äldre så att kvaliteten och matlusten förblir god.

Arbetet med att kvalitetssäkra och utveckla vården i livets slutskede ska fortsätta. Detta har Nackalistan motionerat om.

De äldre i Nacka, inte minst dem i särskilda boenden måste ges möjlighet att ta del av kulturlivet. Nackalistan vill därför att kulturnämnden ges ett särskilt uppdrag att se över hur man kan utveckla kulturutbudet för äldre. Det bör ligga som en central uppgift i kommunen och inte vara upp till varje enskilt boende eller hemtjänstaktör.

Nackalistan vill att nämnden snabbtredere möjligheterna att starta sommarkollo för äldre. Att under en vecka på sommaren kunna få komma ut i skärgården eller till något naturskönt ställe i närheten av en sjö och njuta av solens värme, fåglarnas kvitter och få doppa tårna i sommarvarmt vatten är något som kan ha stor betydelse.

Vård

Kvalitetsutvecklingen av vård i hemmet ska kunna följas för att jämföra med vård på sjukhus eller i särskilt boende. Det kvalitetsmässigt och ekonomiskt mest gynnsamma alternativet kan sedan vägleda hur resurser och insatser ska fördelas. Digitala lösningar kan spela en viktig roll för utveckling och värde. Det krävs även ett förbättrat samarbete med civilsamhälle och föreningsliv.

Prioriterade arbetsområden

- 👁 Tillse att det finns äldreboenden av hög kvalitet i kommunens fyra delområden
- 👁 Inrätta en kommunal hemtjänst
- 👁 Etablera en äldreombudsmannafunktion
- 👁 Öppna träffpunkter i alla kommundelar
- 👁 Stimulera anordnarna att erbjuda mat som är näringsriktig, god och inbjudande på samtliga boenden
- 👁 Fortsatt samarbete med samfund och föreningar för att förbättra vård i livets slutskede
- 👁 Se till att seniorråd och äldreföreningar är remissinstanser för utveckling av en äldrevänlig stad och övriga äldre- verksamheter
- 👁 Utredda införande av kollo för äldre
- 👁 Utred sänkt avgift för hemtjänst

Äldrenämnden	Nackalistas förslag (tkr)
Summa Nackalistan	-1 067 100
Summa Alliansen	-1 058 600
Höjd äldrecheck	-5 000
Utred minskad avgift för hemtjänst	-500
Äldreombudsman	-1 000
Öppna träffpunkter i alla kommundelar	-1 500
Utreda införande av kollo för äldre.	-500

Äldrenämnden (ÄLN) (Mkr)	Nackas Budget 2023	Nackalistas budgetförslag			Skillnad
		Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	
Särskilt boende - check	-517,1	27,1	-597,3	-570,2	-53,1
Särskilt boende - avtal	-34,8	2,2	-33,7	-31,5	3,3
Hemtjänst - check	-252,5	29,4	-303,1	-273,7	-21,2
Verksamhet med beslut enl LSS - check	-29,2	0,0	-26,5	-26,5	2,7
Dagverksamhet äldre - check	-12,4	0,6	-10,8	-10,2	2,2
Korttidsvård - ej check	-23,4	2,4	-37,6	-35,2	-11,8
Trygghetslarm - ej check	-10,0	2,2	-13,9	-11,7	-1,7
Äldreombudsman	0	0	-1,0	-1,0	-1,0
Övrig verksamhet	-52,3	1,3	-59,5	-58,2	-5,9
Satsning öppna träffpunkter	0	0	-1,5	-1,5	-1,5
Satsning och utredning äldrekollo	0	0	-0,5	-0,5	-0,5
Nämnd och nämndstöd	-1,6	0,0	-1,7	-1,7	-0,1
Myndighets- och huvudmannaeenheter	-51,5	0,0	-49,7	-49,7	1,8
Summa	-984,8	65,2	-1 132,3	-1 067,1	-82,3

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Överförmyndarnämnden

Ansvar och uppgifter

Överförmyndarnämndens främsta uppdrag är att se till att Nackabor som inte själva kan ta tillvara sin rätt på grund av sjukdom och liknande förhållande ges samma rätt som alla andra och inte missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. De personer som behöver det stödet får hjälp av en god man eller förvaltare. En viktig del av överförmyndarnämndens verksamhet är att rekrytera kompetenta gode män och förvaltare till dessa personer, erbjuda en god och effektiv service och sedan genom tillsyn kontrollera att deras uppdrag utförs till de hjälpbehövandes bästa. Huvudmannens rättigheter och skyldigheter ska bevakas och tillvaratas på bästa sätt. Fokus är på huvudmannens bästa i allt som görs.

Utveckling senaste åren

Personalsituationen är numera stabil. Frånvaron bland överförmyndarenhetens personal är fortfarande relativt låg, något under den totala sjukfrånvaron för kommunen som helhet, och överförmyndarenheten har ingen långtidssjukfrånvaro. Arbetet med att utarbeta digitala rutiner fortsätter och är viktigt för både rätts-säkerheten och för effektiviteten i verksamheten.

Avtalssamverkan med överförmyndarenheterna i Värmdö och Vaxholm har varit ganska krävande, men synergieffekter börjar nu ge genomslag på verksamheten.

Certifieringen av ställföreträdare har senaste åren förändrats och förenklats för att göra det möjligt att öka kunskapen hos fler gode män för att fler ställföreträdare ska bli certifierade. Alla som vill bli god man måste innan de börjar sitt engagemang genomföra ett digitalt kunskapstest och nämnden erbjuder återkommande kompetensutveckling och informations-träffar under året.

Ökad komplexitet

Samhällsutvecklingen, globaliseringen och förändrade familjekonstellationer gör att komplexiteten i ärendena hos överförmyndarnämnden ökar. Ökad komplexitet i ärendena kräver mer handläggaresurser. I förlängningen ställs krav på en annan professionalitet både hos den gode mannen och handläggarna. Det i sin tur kan öka behovet av att öka lönerna för att kunna attrahera mer kvalificerade medarbetare på överförmyndarenheten. Det kan också kräva ökade satsningar på kompetensutveckling av ställföreträdare och höjning av vissa arvoden. Nämndens budgetram har varit i stort sett oförändrad de senaste åren samtidigt som kostnaderna ökar. Det kan leda till utmaningar i framtiden eftersom antalet äldre ökar.

Tillsyn en viktig del av verksamheten

Överförmyndarnämnden bevakar huvudmannens intresse genom granskning och tillsyn. Tillsynen ska också syfta till att gode män inte har för många uppdrag så att kvaliteten kan riskera att sjunka.

Nämnden har hög prioritet för målet att nå 100% av granskade handlingar till den 30 september, och förväntas att nå målet även under 2023. Granskningen av årsräkningar är en viktig del av verksamhetens tillsynsarbete.

I och med att arvoden har betalats ut i ett tidigare skede på året har också nöjdheten med enhetens service ökat.

Utvecklingen framåt

Möjligheten att minska personalkostnader utan sänkt ambitionsnivå ligger i en ökad digitalisering. Överförmyndarnämnden tilldelades utvecklingsmedel för digitalisering under 2022. Digitaliseringsprojektet behöver fortsätta även under 2024 för att nämndens verksamhet ska bli fullt ut digitaliserad. Under hösten 2023 lanseras en ny modern e-tjänst för

ställföreträdarna, vilken även kommer att effektivisera handläggningen.

Nämndens kostnader för arvoden till ställföreträdare påverkas av ändringar av prisbasbeloppet samt huvudmännens betalningsförmåga. Om huvudmännens tillgångar minskar året innan innevarande budgetår riskerar kommunen att få betala en större andel av arvodet och tvärtom. Prisbasbeloppet har höjts med 8,7 % 2023 från att de senaste åren höjts med cirka 0,5–2,0 % per år. Den betydande höjningen av prisbasbeloppet samt eventuellt lägre betalningsförmåga hos huvudmännen på grund av den volatila börsmarknaden bedöms ha stor effekt för arvodeskostnaderna under 2024.

Nackalistan förslag för 2024

Kommunikationssatsningar och fortsatta kompetenshöjande satsningar behövs för att säkerställa att det finns tillräckligt många gode män och förvaltare med gedigna kunskaper även på sikt. Utbildning i de nya digitala tjänsterna behövs också fortsättningsvis.

Nackalistan vill tillskjuta ytterligare medel för 2024 för att nämnden ska kunna behålla och attrahera personal och för ytterligare kommunikationsinsatser. Kommunikationsinsatserna ska syfta till att både öka ställföreträdarnas användning av digitala tjänster, öka ställföreträdarnas kunskapsnivå och att attrahera nya ställföreträdare. Nackalistan vill också utreda behovet av att höja arvodena för att locka fler ställföreträdare till uppdragen, då det i viss mån är konkurrens om ställföreträdare mellan kommuner.

Prioriterade arbetsområden

- 👁️ Fortsätta arbetet med en ökad digitalisering och effektivisering av verksamheten
- 👁️ Få till ett ökat användande av de digitala tjänsterna genom fler kommunikations- och informationsinsatser och aktiviteter som öppet hus för ställföreträdare
- 👁️ Satsa på kunskapsutbyte och utbildningsinsatser för ställföreträdare i syfte att både öka kunskapsnivån och göra godmanskapat mer attraktivt
- 👁️ Genomföra en genomlysning av arvoden och utreda behov av höjning av vissa/alla arvoden
- 👁️ Undersöka nya sätt att rekrytera och behålla gode män för att möta framtida behov

Överförmyndarnämnden	Nackalistans förslag (tkr)
Summa Nackalistan	-9 500
Summa alliansen	-8 500
Förstärkning myndighet och huvudmannauppgifter	- 1000

Överförmyndarnämnden (ÖFN) (Mkr)	Nackas Budget 2023	Nackalistans budgetförslag			Skillnad
		Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	
Överförmyndarverksamhet	-2,9	1,1	-4,4	-3,3	-0,4
Nämnd & nämndstöd	-0,2	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Myndighet & Huvudmannaeenheter	-5,5	0,0	-6,0	-6,0	-0,6
Summa	-8,5	1,1	-10,6	-9,5	-1,0

Förändring med - tecken framför betyder en utökad budget

Särskilda beslut

Kommunövergripande

1. Skattesatsen för år 2024 fastställs till oförändrat 17:98 i Nackalistans budget.
2. Kommunfullmäktige fastställer att resultatandelen ska uppgå till minst 2 procent i ordinarie verksamheten, investeringar inom stadsutveckling ska vara självfinansierade över en femårsperiod. Övriga investeringar ska årligen vara självfinansierade till 50% och soliditeten ska uppgå till minst 50%.
3. Kommunfullmäktige fastställer internräntan till 2,5%.
4. Fastställande av budget för exploateringsverksamhet och investeringsprojekt för kommunstyrelsen år 2024 enligt Nackalistans förslag. Kommunens ekonomiska satsningar ska ske varsamt med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.
5. Kommunfullmäktige fastställer personalomkostnadspålägg avseende personal upp till 65 års ålder enligt följande:
  - Valfärd samhällsservice till 40,43%
  - Valfärd skola till 44,80%
  - Övrig personal till 48,34%
6. För personal över 66 år fastställs personalomkostnadspålägget till 15,81%.
7. För personal 15–18 fastställs personalomkostnadspålägget till 15,93%.
8. För Nacka Energi AB fastställer kommunfullmäktige kravet på utdelning till 8 miljoner kronor. Nacka stadshus AB ska betala dessa medel till kommunen.
9. För Nacka Vatten och Avfall AB fastställer kommunfullmäktige ersättningen för koncerngemensamma kostnader till 2 miljoner kronor
10. Kommunfullmäktige fastställer ett lånetak på 3 450 miljoner kronor (utöver checkkredit) för koncernbanken i sin helhet. Fördelat enligt följande:
  - Lånetak för kommunen 1157 miljoner kronor
  - Lånetak för Nacka stadshus AB 93 miljoner kronor
  - Lånetak för Nacka vatten och avfall AB på 1 800 miljoner kronor
  - Lånetak för Nacka energi AB på 375 miljoner kronor
  - Lånetak för Nacka energi Försäljnings AB på 25 miljoner kronor
11. Kommunfullmäktige fastställer följande låneramsavgift:
  - för Nacka stadshus AB 56 000 kronor.
  - för Nacka Vatten och Avfall AB 1 075 000 kronor.
  - för Nacka Energi AB på 224 000 kronor.
  - för Nacka Energi Försäljnings AB på 15 000 kronor.
12. Kommunfullmäktige fastställer för respektive bolag ett räntepåslag på bolagets lån, enligt följande:
  - För Nacka Stadshus AB ett räntepåslag på 58 punkter (0,58 procentenheter)
  - För Nacka Vatten och Avfall AB ett räntepåslag på 58 punkter (0,58 procentenheter)
  - För Nacka energi AB ett räntepåslag på 22 punkter (0,22 procentenheter)
13. Kommunfullmäktige fastställer för bolagen att den rörliga räntan på kommunkoncernkontot motsvarar vad kommunen betalar/erhåller i ränta samt följande checkkreditlimiter:
  - För Nacka Stadshus AB en checkkredit upp till och med 10 miljoner kronor

- För Nacka Vatten och Avfall AB en checkkredit upp till och med 70 miljoner kronor
  - För Nacka Energi AB en checkkredit upp till och med 70 miljoner kronor
  - För Boo 1:207 AB en checkkredit upp till och med 1 miljon kronor
14. Kommunfullmäktige fastställer VA-taxa för 2024 enligt förslag från Nacka Vatten och Avfall AB. Beslutet innebär följande:
- En ökning av VA-taxa för bruksavgifterna med 23% för 2024
  - En oförändrad VA-taxa för anläggningsavgifter för 2024
15. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka vatten och avfall AB föreslagna avfallstaxa. Beslutet innebär bl a följande:
- En ökning av avfallstaxans grundavgift för enbostadshus med 5% för 2024
16. Kommunfullmäktige fastställer den av Nacka Energi ABs föreslagna nätavgifter Beslutet innebär följande.
- En ökning av elnätsavgiften med i genomsnitt cirka 7,5% för 2024

Kommunstyrelsen

17. Kommunfullmäktige fastställer driftsbudget, investeringar och nämndens fokusområden för 2024 enligt Nackalistan's förslag till mål och budget, kommunstyrelsen, enligt bilaga 1.
18. Kommunen ska inrätta en miljö- och klimatnämnd med en miljö- och klimatrektör och låt stadsbyggnad vara i en separat stadsbyggnadsnämnd.
19. Kommunen ska slå samman kulturnämnden och fritidsnämnden.
20. Kommunstyrelsen ska flytta ansvaret för *konsten att skapa stad* från kommunstyrelsen till kulturnämnden.
21. Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för Valfärd skola till 1 miljoner kronor och för Valfärd samhällsservice till 1 miljoner kronor.
22. Kommunfullmäktige fastställer resultatkrav för fastighetsverksamheten på 10,5 miljoner kronor.
23. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att avveckla bolaget *Centrala Nacka* och återföra satsat kapital till kommunen.
24. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att arbeta för inrättandet av kommunala poliser.
25. Samtliga partier som är representerade i kommunfullmäktige ska ges insynsplat i nämnd och utskott med yttranderätt och rätt att anteckna mening till protokoll.
26. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda inrättandet av lokala råd i Nackas fyra kommundelar.
27. Kommunen ska verka för en större procentandel hyresrätter, små lägenheter och andra upplåtelseformer som även personer med sämre ekonomi har råd med.

28. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda en start av ett kommunalt fastighetsbolag.
29. Gatukostnadsersättning i förnyelseområden för småhusfastigheter ska ses över.
30. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att för samtliga start-PM under 2024 göra en bedömning om det är lämpligt att genomföra en tidig medborgardialog för respektive plan
31. De gröna kilarna ska bevaras för den biologiska mångfaldens skull.
32. Grönområdet *Trolldalen* på berget öster om Henriksdalsbacken ska bevaras.
33. Valfärden ska vara god och utvecklas positivt med hjälp av kompetent personal och digitala verktyg. Valfärden ska bedrivas med både offentliga och privata aktörer.
34. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att återstarta Naturskolan, nu med ett utökat miljö och klimatfokus. Skolan ska ha fysiska lokaler och vara avgiftsfri.
35. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att registrera Saltängens skola som en egen skolenhet, ogiltigförklara eller backa nedläggningsbeslutet samt besluta om att skolan ska bibehållas och inte läggas ned.
36. Användning av solceller, laddstolpar, miljövänlig betong och byggande av trähus och miljövänliga energialternativ ska öka.
37. Agenda 2030 ska följas för all verksamhet i Nacka.
38. Kommunen ska mäta och redovisa egna klimatutsläpp inom koldioxidbudgeten.
39. Kommunen ska mäta och redovisa klimatutsläpp utanför kommunen som orsakas av kommunens och kommuninvånarnas "konsumtion".
40. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en klimafärdplan för hur koldioxidbudgetens riktvärden ska uppnås.
41. Kommunen mäter sina egna lokalers energianvändning och analyserar samt inför åtgärder för energibesparing. Exempel är sänkt temperatur, installation av bergvärme och byte av belysning till LED.
42. En översyn av rutiner och arbetssätt för bättre underhåll av kommunägda fastigheter och bostadsrätter samt den interna försäljningsprocessen för dessa ska genomföras, så att fastighetsvärdet bibehålls och de boende har en acceptabel standard.
43. Kommunen ska genomföra en analys av varför kommunens lägenhetsaffärer under senare år har varit olönsamma.
44. Kommunen ska sträva efter att äga sina egna välfärdsfastigheter och sluta sälja ut befintligt fastighetsbestånd.
45. Samtliga nämnders beslutsunderlag, inklusive tjänstehandlingar, ska vara tydliga, objektiva och ta med all kända relevanta fakta för eller emot ett beslut. Eventuella synpunkter från revisionen ska beaktas. Beslutsunderlag ska finnas tillgängliga i god tid före nämndmöten.
46. Nämndernas sammanträden ska vara öppna för medborgarna, med undantag för sekretessärenden.
47. Kommunen ska inrätta en tjänst för demokratifrågor.

Nämnden för arbete och försörjning

48. Kommunfullmäktige fastställer budget och prioriterade arbetsområden för 2024 enligt Nackalistan's förslag för nämnden för arbete och försörjning, samt resultatindikatorer för nämnden enligt bilaga 1.
49. Kommunfullmäktige ger Nämnden för arbete och försörjning i uppdrag att utreda hur man kan underlätta möjligheten för nyanlända familjer med barn i skolåldern att få boende i Nacka.
50. Kommunfullmäktige ger Nämnden för arbete och försörjning i uppdrag att öka handläggarstöd för ansökning ekonomiskt bistånd
51. Kommunfullmäktige ger Nämnden för arbete och försörjning i uppdrag att utreda möjligheterna och förutsättningarna till att inrätta ett medborgarkontor i Fisksätra.

Fritidsnämnden

52. Kommunfullmäktige fastställer budget och prioriterade arbetsområden för 2024 enligt Nackalistan's förslag för Fritidsnämnden, samt resultatindikatorer för nämnden enligt bilaga 1.
53. Simkunnigheten ska öka procentuellt. Speciellt viktiga är barnen som ska erbjudas goda möjligheter att lära sig simma oavsett bakgrund och ekonomi.
54. Antalet idrottsanläggningar ska öka i relation till ökande befolkningstal.
55. Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden i uppdrag att återkomma med en lista på lämpliga platser att idrottsplatser i Nacka och speciellt i Sicklaområdet utifrån de behov som finns.

56. Kommunfullmäktige ger fritidsnämnden i uppdrag att starta fritidsklubbar i orminge och Fisksätra samt sommartid i Henriksdal.
57. Stora och medelstora fritidsgårdar ska hålla öppet även på fredagkvällar och lördagskvällar.

Kulturnämnden

58. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden för 2024 enligt Nackalistan's förslag för kulturnämnden, samt resultatindikatorer för nämnden enligt bilaga 1.
59. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att utifrån de ramar som presenteras i Nackalistan's budget för 2024 återkomma med förslag till checkbelopp, kulturpeng, taxor, entréavgifter och andra avgifter inom kulturnämndens område. Förslaget ska behandlas på fullmäktige i december 2023.
60. Det ska finnas ett kulturhus i varje kommunedel, i relation till det växande befolkningstalet och med anslag till driften och till programverksamhet och med en yta i relation till ett ökande befolkningstal.
61. Nackas bibliotek ska ha media- och litteraturanslag i nivå med eller över genomsnittet i riket per invånare. Barns och ungdomars läsbehov ska särskilt uppmärksammas och andelen ny litteratur/media ska öka.
62. Kommunen ska öka stödet till och samarbetet med föreningar, skolor och kulturverksamheter för bättre effektivitet och utnyttjande av resurser.
63. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att göra en särskild satsning för kultur för äldre boendes på särskilda boenden i kommunen.

- 64. Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att projektera och öppna ett kulturhus med bibliotek, möteslokaler, kulturlokaler på Kvarnholmen, Finnboda eller i Henriksdal.
- 65. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att undersöka möjligheterna till att öppna kultur- och möteslokaler i Tollare
- 66. Kommunfullmäktige ger kulturnämnden i uppdrag att tillse att det ska finnas tysta läsrum i samtliga bibliotek.
- 67. En satsning på läsning för barn och unga ska göras i utsatta områden.
- 68. Kommunen ska stödja studieförbunden i deras folkbildningsinsatser och kulturverksamhet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

- 69. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden för 2024 enligt Nackalistans förslag för miljö- och stadsbyggnadsnämnden, samt resultatindikatorer för nämnden enligt bilaga 1
- 70. *Subsidiaritetsprincipen* ska gälla – start-PM, detaljplaner och översiktsplaner ska tillstyrkas i nämnden.
- 71. Kommunfullmäktige ger Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att genomföra en satsning på ”omoderna planer”.
- 72. Kommunen verkar för bevarande av större och mindre skogsområden, för miljövänligt byggande, för lokalisering nära grönområden och med stora, ljusa gårdar till gagn för barns och vuxnas hälsa, lek och välbefinnande.
- 73. Planprogrammen för *Sickla* och *Centrala Nacka* ska uppdateras och omarbetas.
- 74. Ytor för idrott, kultur, lekplatser, idrott, föreningsverksamhet, skolor, förskolor, äldreboenden och handel ska planeras in på ett tidigt stadium i översiktsplan, planprogram och detaljplan.
- 75. Planlägg för skol- och förskolegårdar med ytor enligt Boverkets rekommendationer.
- 76. Hänsyn till trafik ska tas vid beslut om nybyggnation. Funktionella och attraktiva lösningar för gatumiljö samt kollektiv-, cykel-, gång- och biltrafik ska planeras in på ett tidigt stadium i översiktsplan, planprogram och detaljplan.
- 77. Byggnation ska ske miljömässigt hållbart, med kvalitet och med ett hundraårsperspektiv.
- 78. Byggnation ska ske estetiskt och med hänsyn till omgivande karaktär, den arkitektoniska mångfalden, natur och miljö.
- 79. Kommunen ska aktivt arbeta med att minska bullret som påverkar fastigheter för boende i kommunen.
- 80. Nackas grönområden med höga naturvärden ska bevaras. Byggande ska så långt som möjligt ske på ianspråktagen mark.
- 81. Grusvägar ska bevaras om möjligt, för naturlig dagvattenrening och bevarande av områdets karaktär.
- 82. Agenda 2030 ska kommuniceras som ett viktigt principdokument till bygg-exploatörer, oavsett upplåtelseform.
- 83. Tillsyn av Skuruparken ska förbättras. Eventuella brister ska påtalas och åtgärdas.
- 84. Tillsyn av fotbollsplaner med konstgräs ska ske för att upptäcka eventuella utsläpp av mikroplaster till vattendrag och natur.
- 85. Samtliga beslut om samråd för detaljplan och planprogram ska tas i nämnden och inte på delegation till tjänsteperson.

- 86. Nöjdheten med nämndens verksamhet ska öka liksom möjlighet till påverkan, inflytande och öppenhet. Andel överprövade ärenden ska vara låg.
- 87. Medborgarna ska ha ett stort inflytande över bebyggelseplaneringen i ett tidigt skede.
- 88. Kommunfullmäktige ger miljö- och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att utreda en alternativ lösning till sluttäckning av Boo-tippen.

Natur- och trafiknämnden

- 89. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden för 2024 enligt Nackalistans förslag för natur- och trafiknämnden, samt resultatindikatorer för nämnden enligt bilaga 1.
- 90. Kommunen ska analysera resmönster och framkomligheten i trafiken på kort och på lång sikt. En trafikprognos för 2035 ska göras.
- 91. Kommunen ska genom samarbete med Region Stockholm verka för att öka turtätheten på vissa buss- och pendelbåtlinjer.
- 92. Kommunen ska samverka med Region Stockholm för att få nya fordon som är tystare, har bättre bromsar, luftkonditionering och kamerabevakning på Saltsjöbanan.
- 93. Kommunen ska verka för ökad andel resenärer i kollektivtrafiken. Kommunen ska bibehålla målet från 2022 för resande med kollektivtrafik enligt Bilaga 1.
- 94. Kommunen ska utöka antalet infartsparkeringar för bil i förhållande till befolkningen. Kommunen ska återinföra och uppdatera målet för infartsparkeringar (som ströks 2022), enligt Bilaga 1.
- 95. Kommunen ska påbörja att rusta upp sina torg och förse dem med träd, grönska och planteringar som även tjänar till dagvattenrening.

- 96. En gångbro mellan Sickla och Henriksdal ska utredas.
- 97. En tillgänglighetsanpassad gångväg mellan Saltsjöbanan och tunnelbanans station i Järla ska utredas.
- 98. En hiss ska byggas i Finnboda i anslutning till seniorboendet Danvikshem och driftas av kommunen.
- 99. De regionala cykelstråken ska rustas upp i enlighet med Nackas cykelstrategi.
- 100. De regionala cykelstråken ska sopsaltas.
- 101. Infartscykelparkering ska anläggas på Sicklaön, nära stationen för tunnelbana, saltsjöbanan och tvärbana.
- 102. Blomsterprogrammet ska fortsätta med bibehållen eller ökad ambition.
- 103. Papperskorgar/soptunnor på allmän plats ska finnas i tillräcklig mängd, på rätt platser, vara fågelsäkra och tömmas regelbundet. Med en ökande befolkning krävs ökade insatser för att minska nedskräpning särskilt vid populära promenadstråk, badstränder och allmänna platser.
- 104. Tillgänglighetsanpassade badplatser med toaletter ska fortsatt finnas i alla kommundelar
- 105. Anmält klotter ska saneras inom ett dygn.
- 106. Ett kulturresevat ska instiftas vid Baggensstaket
- 107. 30% av all mark i Nacka kommun ska skyddas som naturreservat.
- 108. Ett naturreservat ska instiftas i Skuruparken.
- 109. Ett naturreservat ska utredas i och kring *Svindersviken* (Östra Vikdalen, Marinstaden, Ryssviken, kring Svindersviks gård, Svindersberg, Trolldalen, södra Finnberget och Östra Kvarnholmen samt Ryssbergen).
- 110. Vision *Skutviken* i Skarpö naturreservat ska utredas.
- 111. All kommunal mark med nyckelbiotoper ska bevaras.

112. Kommunen ska sköta om sina naturområden. Kommunen ska återinföra ett mål för kundnöjdhet med naturskötsel (som ströks 2022), enligt Bilaga 1.
113. Möjligheten till skötsel av naturmark med hjälp av häst ska även fortsättningsvis undersökas vid upphandling av skötsel av naturmark och parkmark.
114. Almar i parker och gatumiljöer ska vaccineras emot almsjuka
115. Förbättrad status i Nackas vatten ska uppnås. Nacka ska långsiktigt verka för att EU:s Vattendirektiv ska uppfyllas för sjöar och vattendrag som klassas som Vattenförekomster.
116. Grönstrukturprogrammet och relevanta kapitel för biologisk mångfald ska uppdateras.
117. Åtgärder enligt den nya klimatanpassningsplanen ska genomföras.
118. Våtmarker i Nacka ska restaureras och åtgärdas enligt Nackas egen våtmarksinventering samt andra utredningar. Detta kan ske med ekonomiskt stöd från framtidsfonder och Naturvårdsverket.
119. En våtmarkspark ska utredas och ev anläggas i västra Älta Våtmark. Den skulle ge naturlig vattenrening bl a från Älta Centrum och förbättrad vattenstatus i Ältasjön. Våtmarksparken kan ev anläggas med ekonomiskt stöd från framtidsfonder och Naturvårdsverket.
120. Kommunen ska ta över återvinningsstationerna från Förpacknings och Tidningsinsamlingen (FTI). Dessa ska tömmas och städas väl.
121. Nämnden ska verka för att en större andel av hushållens, företagens och de kommunala verksamheternas avfall återvinns på ett effektivt och miljövänligt sätt i enlighet med ny och kommande lagstiftning för bostadsnära förpackningsinsamling.
122. Nämnden ska verka för ökad information till hushåll och företag om nyttan med att minska på avfall. Informera om möjligheten med att dela, hyra, låna och reparera produkter. Nämnden ska utvärdera om märkningen "Miljönärvänlig" (framtagen av Avfall Sverige) har potential för att vägleda invånarna till mer hållbar konsumtion, och behov av marknadsföring av detta.
123. Nämnden ska utreda möjligheten att skapa en återbruksgalleria för återbruk och redesign av t ex möbler, kläder och sportartiklar.

Socialnämnden

124. Kommunfullmäktige fastställer budget och prioriterade arbetsområden för 2024 enligt Nackalistans förslag för socialnämnden, samt resultatindikatorer för nämnden enligt bilaga 1.
125. Ökade satsningar på förebyggande insatser mot barn och unga ska ske och lokalt verksamma socialsekreterare/ fältassistenter ska finnas ute i samhället.
126. Kommunfullmäktige ger nämnden i uppdrag att utreda en start av familjecentral i Älta.
127. En utredning ska göras om kommunala poliser som samverkar med andra yrkesgrupper kring problembilder i olika delar av Nacka.
128. Socialnämnden ska arbeta aktivt mot alkohol- och droganvändning bland barn och unga.
129. Socialtjänsten utvecklar sitt samarbete med föreningslivet och civilsamhället.

130. Våldsutsatta barn ska snarast utredas och få en huvudansvarig kontakt. Barn och ungdomar ska kunna påverka och vara aktivt delaktiga i olika åtgärder som berör dem.
131. Personer med funktionsvariation och deras anhöriga ska få stöd och råd för att uppnå en hög grad av självständighet och likvärdigt liv.
132. Kommunfullmäktige ger socialnämnden i särskilt uppdrag att starta ett aktivt förebyggande arbete med fältassistenter som komplement till nuvarande polarverksamhet.
133. Kommunfullmäktige ger nämnden i särskilt uppdrag att utveckla ett riktat arbete gentemot yngre barn i riskzon för kriminalitet.
134. Ett utökat föräldrastödsprogram ska inrättas för att stötta och stärka föräldrar i Nacka.

Utbildningsnämnden

135. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden för 2024 enligt Nackalistans förslag för utbildningsnämnden, samt resultatindikatorer för nämnden enligt bilaga 1.
136. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att utifrån de ramar som vi presenterar i vår budget återkomma med förslag till checkbelopp för skola, förskola och pedagogisk omsorg där skolhyran ligger utanför checkbeloppet. Förslaget ska behandlas på fullmäktige i december 2023.
137. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att utifrån de ramar som vi presenterar i vår budget återkomma med förslag till checkbelopp för fritidshemscheck där skolor med behov kan prova inskrivning av samtliga elever. Förslaget ska behandlas på fullmäktige i december 2023.
138. Arbetet mot våld, kränkande behandling och nätmobbning i skola på samtliga stadier intensifieras och ett projekt sätts i gång för att utveckla arbetet.
139. Föräldrar ska ges valmöjligheter vid val av skola, förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem.
140. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i särskilt uppdrag att arbeta fram en handlingsplan för att minska antalet barn i barngrupperna i förskolan. I handlingsplanen skall en översyn av gällande checksystem göras.
141. Specialinsatser ska sättas in för alla elever i behov av det redan i lågstadiet. Särskilt fokus ska ägnas läskunnigheten från lågstadiet och uppåt. Flyktingbarns undervisning ska hålla god kvalitet.
142. Kommunfullmäktige ger Utbildningsnämnden i uppdrag att tillse att alla elever har tillgång till skolbibliotek bemannade av adekvat utbildad personal.
143. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att se över möjligheterna att starta och stötta nätverk för fritidspedagoger.
144. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att genomföra en översyn över hur fritidshemmen fungerar och i synnerhet tillse hur elever med ringa eller inget stöd hemifrån kan få hjälp med läsläsning på fritidshemmen.
145. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att tillse att samtliga elever går i skolor med bra inomhus- och utomhusmiljö, med yta i enlighet med Boverkets rekommendationer samt med hela och rena toaletter, välstädade och trygga omklädningsrum, fungerande inomhusklimat och ventilation och ljusinsläpp i lokalerna.

- 146. Kommunfullmäktige ger nämnden i uppdrag att utreda hur barngrupperna i förskolan kan minskas med hjälp av olika incitament.
- 147. Kommunen ska anslå budget till en ökad satsning på elevhälsovård, med pengar särskilt till psykologstöd.
- 148. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att utreda och implementera ett system där verksamheterna får ersättning för faktiska momsutlägg i stället för ett schablonbelopp.
- 149. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att utreda hur checksystemet kan omvandlas för att lokalkostnaderna kunna lyftas ur checken.
- 150. Kommunfullmäktige ger nämnden i uppdrag att utreda hur barngrupperna i förskolan kan minskas med hjälp av olika incitament.
- 151. Kommunen ska anslå budget till en ökad satsning på elevhälsovård, med pengar särskilt till psykologstöd.
- 152. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att utreda och implementera ett system där verksamheterna får ersättning för faktiska momsutlägg i stället för ett schablonbelopp.
- 153. Kommunfullmäktige ger utbildningsnämnden i uppdrag att utreda hur checksystemet kan omvandlas för att lokalkostnaderna kunna lyftas ur checken.
- 154. Kommunfullmäktige ger nämnden i uppdrag att utreda hur barngrupperna i förskolan kan minskas med hjälp av olika incitament.
- 155. Kommunen ska anslå budget till en ökad satsning på elevhälsovård, med pengar särskilt till psykologstöd.
- 156. En enkät ska göras som visar på äldres reella bostadsbehov i nuläget och i framtiden.
- 157. Olika boendeformer ska etableras, erbjudas och öka i antal i takt med att antalet äldre i kommunen ökar. Det kan vara seniorboende, co-living för äldre eller annan boendeform. Centrala lokaliseringar av boende är viktiga ur kollektivtrafiksynpunkt.
- 158. För att stadsplaneringen ska bli äldrevänlig ska seniorryd och andra äldreföreningar informeras, vara remissorgan och bjudas in till samråd. Äldre ska kunna få tillföra sina erfarenheter och kunskaper om god planering både för interna och externa miljöer.
- 159. En äldreombudsman ska tillsättas.
- 160. En utredning ska göras för att se över förutsättningarna och utformningen av äldrekolle i Nacka.

Äldrenämnden

- 150. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden för 2024 enligt Nackalistans förslag för Äldrenämnden, samt resultatindikatorer för nämnden enligt bilaga 1.
- 151. Kommunfullmäktige uppdrar åt äldrenämnden att utifrån ramarna i vårt budgetförslag utarbeta checkbelopp. Dessa skall presenteras och beslutas av kommunfullmäktige i december 2023.
- 152. Kommunen ska inrätta en kommunal hemtjänst.
- 153. Kommunfullmäktige ger Äldrenämnden i uppdrag att utreda sänkt avgift för hemtjänst.
- 154. Föreningslivet för äldre är en viktig friskfaktor och bidrar till ett rikare socialt liv i kommundelarna. Medel till träffpunkter ska fördelas i enlighet med antal äldre personer i respektive kommundel.
- 155. Alla äldre på demensboenden ska kunna komma ut och få en promenad minst en gång i veckan. Det ska finnas personal med olika språkkompetens och tillräckligt med nattpersonal.

Överförmyndarnämnden

161. Kommunfullmäktige fastställer budget och Prioriterade arbetsområden för 2024 enligt Nackalistans förslag för överförmyndarnämnden, samt resultatindikatorer för nämnden enligt bilaga 1.
162. Tillsynsverksamheten i överförmyndarnämnden ska vara fortsatt hög och rättssäker.
163. Nämnden ska fortsätta att satsa på en ökad effektivisering och digitalisering med bland annat en ny modern e-tjänst för ställföreträdare.
164. Nämnden ska satsa på kunskapsutbyte och utbildningsinsatser för ställföreträdare i syfte att både öka kunskapsnivån och göra godmanskapet mer attraktivt.
165. Nämnden ska satsa på kommunikations- och informationsinsatser för att öka ställföreträdarnas användning av digitala tjänster.
166. Nämnden ska undersöka nya sätt att rekrytera och behålla gode män för att möta framtida behov.
167. Nämnden ska genomföra en genomlysning av arvoden och jämförelse med andra relevanta kommuner samt utreda behov av höjning av vissa/alla arvoden.

Budgetpåverkande motioner 2024

168. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Kostnadsfri pedagogisk skollunch för personal inom välfärd skola" att bifalla förslaget om att införa kostnadsfria pedagogiska måltider inom välfärd skolas grundskolor.
169. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Kommunstödd bastuflotte och bastuförening i Fisksätra" avslå motionen

170. Kommunfullmäktige beslutat i motionen "Inför valbarhet mellan friskvårdstimme och friskvårdsbidrag för medarbetare inom Nacka kommun" avslå motionen
171. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Problem med snöröjning av bussgator och gångbanors säkerhet" notera att kommunen redan arbetar i enlighet med förslaget i motionen.
172. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Kostnadsfri frukost till Nackas elever i grundskola och gymnasium" avslå motionens förslag att införa avgiftsfria skolfrukostar i Nackas kommunala skolor, eftersom frågor som rör resursfördelningen på en skola (exempelvis avgiftsfria frukostar) beslutas av respektive rektor och inte av kommunfullmäktige.
173. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Hitta nya ytor till idrott i centrala Nacka" notera att Östlig förbindelse är riksintresse för kommunikation och att beslut om att ändra detta inte är möjligt att göra på kommunal nivå.
174. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Villa Kaprifol som föreningslokal att bifalla motionen.
175. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Hyr föreningslokaler i Henriksdal, Saltsjöqvarn eller Kvarnholmen" att bifalla förslaget i motionen.
176. Kommunfullmäktige beslutar i motionen "Utred regelbundet trafiksituationen på Kvarnholmsvägen och identifiera åtgärder" att notera att det pågår ett arbete i syfte att utreda trafiksituationen längs Kvarnholmsvägen, vilket ligger i linje med motionens intention.

Bilaga 1 Mål och indikatorer

KOMMUNSTYRELSEN – LEDA OCH SAMORDNA

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2022	UTFALL 2023 T2	MÅL 2024	MÅL 2025	MÅL 2026
 BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Kundvalssystemen är väl fungerande för medborgarna och attraktiva för anordnarna. Kvaliteten i alla verksamheter håller en hög nivå och förbättras över tid. Reellt inflytande och påverkan i alla verksamheter ökar.	Invånarnas insyn och inflytande	28%	-	39%	-	-
		Nöjd inflytande index medborgare	-	-	52	54	56
		Nöjd medborgarindex (NKI) medborgare	-	-	68	69	70
		Antal nämnder som når sina NKI mål	-	-	100%	100%	100%
 ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Säkerställa en aktiv strategisk planering för mark, bostäder, lokaler och anläggningar. Säkerställa blandad bebyggelse med olika typer av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i hela Nacka. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten. Balans mellan verksamhet och bostäder i större utvecklingsområden med god infrastruktur (30–70)	Andel grönt (park, natur, reservat m m grön mark)	50%	-	50%	50%	50%
		Andel hyresrätter i nyproduktion över tid	35%	-	33%	33%	33%
		Andel invånare som har nära till grönområde (>300 m)	-	-	95%	95%	95%
		Utsläpp av växthusgaser per person (Ton/Person)	-	-	1,5	1,4	1,3
		Gångavstånd till friluftsområde (<1000 m)	-	-	88%	88%	88%
		Skötsel av naturområden i kommunen fungerar bra, andel (%)	91,6%	-	95%	95%	95%
 STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Resultatöverskott ska ligga på långsiktigt hållbar nivå. Soliditet ska öka över tid. Nya bostäder och nya arbetsplatser färdigställs enligt målen och är attraktiva över tid.	Färdigställda bostäder	1051	550	700	700	700
		Nya arbetsplatser	-	-	800	800	800
		Balanskrav/skatteintäkter och stadsbidrag	7,5	-	2%	2%	2%
		Soliditeten ska överstiga 50%	51,7%	-	>50%	>50%	>50%
		Stadsutvecklingsekonomi är självfinansierad i rullande 5-årsperioder	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
		Investeringar är självfinansierade till 50% i rullande 4-årsperioder	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
 MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Kostnadseffektivitet - låg kostnad per invånare jämfört med andra kommuner på alla områden. Digitalisering som gör att kommunen är smart, enkel, öppen och tillgänglig för medborgarna. Öppen och proaktiv kommunikation och dialog på alla områden.	Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS) andel (%)	-14,3%	-	-	-	-
		Digitaliseringsindex	7,3%	-	-	-	-

KOMMUNSTYRELSEN – EGEN NÄMND

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2022	UTFALL 2023 T2	MÅL 2024	MÅL 2025	MÅL 2026
 BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Kommunens verksamhet ska drivas med hög kvalitet, ständiga förbättringar och ligga i framkant inom sitt område. Attraktiv arbetsgivare med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare. Utveckla dynamiskt företagsklimat i toppklass som främjar innovation och entreprenörskap.	Svenskt näringslivs företagsranking	84	47	>10	1	-
		Hållbart medarbetarengagemang HME	80%		85%	85%	85%
		Attraktiv arbetsgivare	66%		80%	80%	80%
		Total nöjdhet arbetssituation	72%		80%	80%	80%
		Arbets- och hälsoindexmedarbetare	-		71%	72%	73%
		Grundläggande värderingen genomsyrar	79%	-	80%	82%	84%
 ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Skapa goda urbana lokaliseringsförutsättningar för verksamheter och arbetsplatser inom olika branscher i kommersiellt attraktiva lägen. Utveckla infrastruktur som bidrar till stadsutveckling och ökad framkomlighet i nära samspel med regionala och nationella aktörer. Tillhandahålla ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, bostäder och anläggningar med högt nyttjande, låg energiförbrukning i giftfria och trygga miljöer.	Trygghetsindex	1	-	120	120	120
		Andel Nackabor som är nöjda med framkomligheten	-	-	72%	73%	74%
		Nöjd medborgarindex NMI med 5 Nackafrågor	65%	-	67%	69%	70%
		Nöjd kundindex NKI, för hyresgäster i kommunens lokaler och anläggningar	58%	-	60%	60%	60%
		Skyddad natur totalt, andel	20,4%	-	30%	30%	30%
		Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv.	579	-	550	525	500
		Energianvändning i kommunens egna byggnader (kWh/kvm)	111	-	110	109	1108
 STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher. Stadsutvecklingsekonomi ska vara självfinansierad över tid. Övriga investeringar ska ha en hög grad av självfinansiering.	Företagens tillgång till medarbetare med relevant kompetens (Svenskt näringslivs ranking)	99	-	30	30	30
		Antal projekt som följer beslutad tidsplan	-	-	95%	95%	95%
		Antal projekt som följer beslutad produkt	-	-	95%	95%	95%
		Andel projekt som följer beslutad budget	-	-	95%	95%	97%
		Flyttnetto, andel (%)	0.3	-	-	-	-
 MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE-PENGARNA	Aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets förutsättningar och en väl fungerande process för att etablera nya företag. Säkerställa att kommunens markinnehav används på ett affärsmässigt sätt. Överskottsmål i kommunal produktion. Kostnadseffektivitet i alla verksamheter.	Nöjd kundindex NKI kopplat till exempel bygglov, miljö	83%	-	85%	85%	85%
		Nöjd kundindex NKI kundcenter	78,3%	-	80%	80%	80%
		Nöjd kundindex välfärd skola	-	-	80%	80%	80%
		Nöjd kundindex NKI % (för företag)	78,3%	-	80%	80%	80%
		Nöjd kundindex välfärd samhällsservice	-	-	80	80	80

NÄMNDEN FÖR ARBETE OCH FÖRSÖRJNING

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2022	UTFALL T2 2023	MÅL 2024	MÅL 2025	MÅL 2026
 BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Individanpassade insatser leder till arbete och utbildning som skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.	Andel kursdeltagare inom sfi som har avslutat kurs med godkänt betyg	44,5%		43%	42%	41%
		Arbetslöshet bland utrikesfödda i Nacka i förhållande till arbetskraften (AF)	4,3%		4%	4%	4%
		Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Kolada, Agenda 2030, Mål 1)	44,5%	-	43%	42%	41%
		Andel anvisade nyanlända med egen bostad efter etableringsperiodens slut	80%	89%	100%	100%	100%
		Andel kursdeltagare med godkänt betyg i kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå (Skolverket)	75%	71%	77%	80%	82%
		Andel kursdeltagare med godkänt betyg i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå (Skolverket)	75%	70%	77%	80%	82%
		Andel anvisade nyanlända med egen bostad i Nacka kommun efter etableringsperiodens slut		7%	50%	55%	60%
 ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Kommunen skapar förutsättningar till inkludering för alla Nackabor i samspel med aktörer i hela Nacka.	Andel kommundelar med bostäder för sociala ändamål.	100%	100%	100%	100%	100%
 STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Kommunen skapar förutsättningar för arbetsökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens	Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) (Kolada, Agenda 2030, Mål 8)	-	-	3,4%	3,3%	3,2%
 MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Individanpassade insatser leder till arbete och utbildning som skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.	Nettokostnad för arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv (Kolada)	380		370	365	360
		Långtidsarbetslöshet 25-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.(Kolada, Agenda 2030, Mål 8)	2%		2,5%	2,4%	2,3%
		Andel dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, median (Kolada)			4	4	4
		Andel av nämndens beslut som efter överklagan kvarstår efter rättsens prövning	-		90%	90%	90%

FRITIDSNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2022	UTFALL T2 2023	MÅL 2024	MÅL 2025	MÅL 2026
 BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Fritidsutbudet ska stimulera till fysisk aktivitet för alla. Fritidsutbudet utvecklas genom Nackas och medborgarnas delaktighet. Bidrag ska möjliggöra för alla Nackabor att delta.	Andel barn i åldersgruppen 7–20 år som deltar i LOK-stödberättigad föreningsaktivitet (Kommunalt LOK-stöd)	71%	-	78%	79%	80%
		Andelen av dem som deltar i en LOK-stödberättigad föreningsaktivitet (Kommunalt LOK-stöd) som är flickor	45%	-	50%	50%	50%
		Andelen medborgare som anser att utbudet av ställen för unga att träffas på (t ex fritidsgårdar) är ganska eller mycket bra	44%	-	80%	82%	84%
 ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Det ska finnas attraktiva, välsköta och lättillgängliga fritidsanläggningar. Det ska finnas ett rikt utbud av platser för organiserad, spontan och egen fritidsaktivitet som speglar befolkningens behov. Skötseln och utformningen av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö	Andelen simhallsbesökare som är nöjda med sitt besök	57%	-	95%	95%	95%
		Andelen medborgare som anser att öppettiderna i kommunens idrotts- och motionsanläggningar är ganska eller mycket bra	79%	-	90%	90%	90%
		Andelen medborgare som anser att möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar är ganska eller mycket bra	73%	-	90%	90%	90%
		Andelen medborgare som anser att skötseln av kommunens idrotts- och motionsanläggningar är ganska eller mycket bra	80%	-	90%	92%	94%
 STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Fritidsverksamhetens utförare är flexibla, innovativa, inkluderande och utvecklas i takt med ny och ökad efterfrågan av aktiviteter. För utveckling av fritidsutbudet sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt	Andelen kolloddeltagare som är nöjda med sin kollovistelse	81%	-	95%	95%	95%
		Deltagartillfällen i idrottsföreningar: antal/inv 7–20 år (Statligt LOK-stöd)	-	-	46	46	47
		Nöjd-kundindex fritidsgårdsverksamhet	92%	-	96%	96%	97%
 MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE- PENGARNA	Fritidsanläggningarna är attraktiva och välbesökta. Avgifter ska anpassas utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är långsiktigt kostnadseffektiva, flexibla och samutnyttjas.	Andel bidragsberättigade föreningar som är nöjda med kommunens stöd till föreningslivet	-	-	82%	84%	85%
		Antal simhallsbesök per invånare och år	0,9	-	1,3	1,3	2
		Andel av befolkningen 16–84 år som är fysiskt aktiva i minst 150 minuter per vecka	71%	-	73%	74%	75%

KULTURNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2022	UTFALL 2023 T2	MÅL 2024	MÅL 2025	MÅL 2026
 BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla. Kulturutbudet utvecklas genom att stödja Nackabornas egna engagemang och genom delaktighet utifrån deras förutsättningar och intressen. Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust, bildning och livslångt lärande.	Andel barn som deltar i kulturskola av den totala befolkningen inom målgruppen	25,3%	21,6%	30%	31%	32%
		Nöjdkundindex för bibliotek, Hembygdsmuseet och Dieselvekstaden	90%	-	90%	90%	90%
		Andelen medborgare som anser att bibliotekens utbud av böcker är ganska eller mycket bra	95%	-	96%	97%	98%
 ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Bibliotek, kulturhus, museer och kulturella arenor är öppna mötesplatser som bidrar till ett levande och hållbart samhälle. Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, berikar och bevaras. Kulturverksamheterna bidrar till låg klimat- och miljöpåverkan.	Antal besök per invånare och år på kulturhuset Dieselvekstaden	6,3	-	7,5	9	9
		Antal besök per invånare och år på bibliotek	6,5	-	12	13	13
		Antal besökare per år på museer och kulturhistoriska anläggningar	9397	-	6000	6000	6000
		Andel medborgare som anser att det lokala kultur- och nöjeslivet (te x konstutställning, teater och konserter) i Nacka är ganska eller mycket bra	43%	-	60%	70%	80%
 STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Innovation och mångfald ska leda till att kulturverksamheter startas och utvecklas i takt med efterfrågan. För kulturutbudets utveckling ska samverkan ske lokalt, regionalt och nationellt. Kulturen bidrar till tillväxt och utveckling.	Andel barn och unga som deltar i den kulturskola/verksamhet som de helst vill.	97%	97%	98%	98%	98%
 MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE-PENGARNA	Kulturverksamheterna håller hög kvalitet. Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla, tillgängliga för alla och samutnyttjas.	Andel aktiva låntagare på bibliotek, antal/1 000 invånare	259	-	310	320	320
		Andel barn och unga som är nöjda med den kulturskoleverksamhet de deltar i	95%	96%	98%	98%	98%

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2022	UTFALL 2023T2	MÅL 2024	MÅL 2025	MÅL 2026
 <p>BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA</p>	<p>Nacka utvecklas med hög kvalitet och stor variation. Utvecklingen sker tillsammans med Nackaborna genom delaktighet och dialog. Detaljplaner ska stödja ett hållbart och levande Nacka med områden som har väl utbyggd infrastruktur och en bra blandning av bostäder, välfärd, kommersiella verksamheter och grönområden.</p> <p>Myndighetsutövningen är rättssäker, effektiv, serviceinriktad och kundorienterad.</p>	Mediantid detaljplaner förnyelseområden (Månader)	-	-	36	36	36
		Median bygglovsärenden	6v	5v	5v	5v	5v
		NKI bygglov	74		80	81	82
		NKI miljö- och hälsoskydd	82		80	82	84
		NKI livsmedelstillsyn	83		80	82	84
		NKI KLM Lantmäteriförättningar	Ny	-	80	80	80
NKI Lantmäterienheten Kart- och mätärenden	Ny	-	80	80	80		
 <p>ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA</p>	<p>Genom stadsutvecklingen skapas samband och offentliga rum som är attraktiva, trygga och hållbara över tid i ett förändrat klimat. Nackaborna har nära till parker, natur, kultur och idrott.</p> <p>Detaljplanering ska kunna redovisa klimatpåverkan. Genom att fokusera på miljö- och klimatambitioner bidrar Nacka till ett bättre klimat och en bättre miljö.</p>	Andel bostäder i föreslagna planer med högst 300 meter till park eller friluftsområde	97%		97%	97%	98%
		Antal enskilda avlopp i kommunen	-	-	1500	1300	1100
		?	?		?	?	?
 <p>STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT</p>	<p>Nacka utvecklas för nuvarande och framtida nackabor och näringsliv.</p> <p>Detaljplaner tas fram i en takt som möjliggör de övergripande målen om nya bostäder och arbetsplatser beslutade av kommunfullmäktige. Framdriften i samhällsplaneringen säkerställs så att detaljplaner möjliggör ny infrastruktur och god tillgång till kollektivtrafik.</p>	Betygsindex på faktorn bostäder i medborgarundersökningen	-		62	63	64
		Antal arbetsplatser i tillstyrkta detaljplaner	940	0	800	800	800
		Antal arbetsplatser i tillstyrkta detaljplaner	628	0	300	300	300
		Andel av bostäder i föreslagna planer med högst 400 meter till närmaste hållplats	-		90%	90%	90%
 <p>MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE-PENGARNA</p>	<p>Avgiftsbelagda verksamheter ska i huvudsak vara självfinansierade. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå och påverkbara. Vid detaljplanering ska mark nyttjas ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart.</p>	Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus i stadsbyggnadsprojekt			445	445	445

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2022	UTFALL 2023 T2	MÅL 2024	MÅL 2025	MÅL 2026
 BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Bra verksamhet varje dag i samspel med medborgarna	Medborgarna nöjda med underhåll och skötsel av gator och vägar (SCB): Nacka x% bäst av alla kommuner	12%	-	10%	10%	10%
		Medborgarna nöjda med snöröjning av gång- och cykelvägar (SCB): Nacka x% bäst av alla kommuner	20%	-	10%	10%	10%
		Medborgarna nöjda med skötsel av allmänna platser (park, torg, lekplats) (SCB): Nacka x% bäst av alla kommuner	31%	-	10%	10%	10%
		Medborgarna nöjda med skötsel av naturområden (SCB): Nacka x% bäst av alla kommuner	?	-	10%	10%	10%
		Medborgarna nöjda med utbudet av friluftsområden i kommunen. (SCB): Nacka x% bäst av alla kommuner	11%		10%	10%	10%
		NKI - Medborgarna är nöjda med hantering av synpunkter och fel	3,3	3,6	3,5	3,6	3,7
		NKI - Medborgarna är nöjda med snöröjning	-	-	3	3,5	3,5
		Kunderna nöjda med handläggning av markupplåtelse	70%		75%	77%	79%
 ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Attraktiva och trygga miljöer/platser som underhålls och utvecklas. Friska sjöar och ett rikt växt och djurliv	Hur stort problem medborgarna tycker det är med nedskräpning (SCB)-mål: 10% bästa i landet	22%		10%	10%	10%
		Andel energismart belysning	49%		85%	95%	96%
		Andel sjöar med god status vad gäller övergödning	-		75%	77%	79%
 STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	God framkomlighet och hållbart resande	Andelen infartsparkeringsplatser bil per kommuninneväsnare ska vara oförändrat eller öka			Ja	Ja	Ja
		Antal cykelpassager på Sicklavägen ska öka med 10%	7%		10%	10%	10%
		Antal infartsparkeringsplatser cykel nära kollektivtrafik	856		1000	1100	1100
		Andel resande i kollektivtrafiken			38%	39%	39%
	Robusta miljöer som klarar klimatförändringar	Medborgarnas uppfattning om utbudet av laddningsstationer för elfordon i kommunen (SCB-10% bästa)	37%		10%	10%	10%
		Medborgarnas uppfattning om möjligheten att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken i sina vardagliga resor (SCB-10% bästa)	8%		10%	10%	10%
		Fossiloberoende fordon i kommunen andel (%)	-		100%	100%	100%
		Andel genomförda klimatanpassningsprojekt	-		2	4	6
 MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Skötsel och investeringar sker i rätt tid till rätt kostnad	Andel av kommunens totala kostnader	5,6%		Max 6%	Max 6%	Max 6%
		Upparbetningsgrad i investeringsprojekt (utfall/budget)	128%	42%	75%	75%	75%

SOCIALNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2022	UTFALL 2023 T2	MÅL 2024	MÅL 20225	MÅL 202
 BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Barn och vuxna är delaktiga i de stöd och skydd de behöver. Insatserna utvecklas utifrån kundens behov, är av god kvalitet och följs upp regelbundet.	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin gruppbostad (LSS)	78%	-	85%	90%	90%
		Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin servicebostad (LSS)	100%	-	90%	90%	90%
		Andel familjehemsplacerade flickor och pojkar som uppnår kunskapsmålen i skolan. Mål 4 Agenda 2030.	60%	62%	95%	95%	95%
		Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får bestämma om saker de tycker är viktiga i sin dagliga verksamhet (LSS) Mål 10 Agenda 2030	83%	-	90%	90%	90%
		Andel kvinnor och män över 18 år som vid avslutad placering på skyddat boende uppger att de inte utsätts för våld. Mål 5 Agenda 2030	76%	75%	90%	90%	90%
 ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Den som har en funktionsnedsättning får möjlighet att delta i samhällslivet på lika villkor. Anpassade boendeformer av god kvalitet finns tillgängliga och integrerade i Nackas olika kommundelar.	Antal barn och unga som vräks från sin bostad	2	-	0	0	0
		Andel av hyresgästerna med socialt kontrakt som efter avslutad insats anskaffar en egen bostad	65%	63%	90%	90%	90%
 STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Det är attraktivt för anordnare och utförare att verka i Nacka. Samarbetet med andra huvudmän och civilsamhället förebygger sociala problem.	Andel ungdomar som fått insats på MiniMaria för sitt missbruk och som vid avslutad insats är drogfri	-	-	90%	90%	90%
		Andel föräldrar som erbjuds föräldrarstödsinsatser och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll	-	-	98%	98%	98%
		Andel anordnare och utförare som är nöjda att verka i Nacka	95%	-	95%	95%	95%
		Andel vuxna som fått insats på Beroendemottagningen för sitt missbruk och efter avslutad insats nått sitt mål med insatsen	-	-	76%	76%	76%
 MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE-PENGARNA	Nackaborna har tillgång till lättillgängliga, förebyggande och väl utvecklade tjänster. Handläggningen utgår från kunden och är smidig och effektiv.	Andel barn 0–12 år som ej återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats	-	-	87%	90%	90%
		Andel barn och unga inom individ- och familjeomsorg som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen	-	-	90%	90%	90%
		Andel som fått en förbättrad situation med stöd från socialtjänsten	-	-	85%	85%	85%
		Andel vuxna personer inom individ- och familjeomsorg som sammantaget är nöjda med stödet från socialtjänsten i kommunen	-	-	80%	80%	80%
		Andel flickor och pojkar, kvinnor och män som fått en förbättrad situation med stöd från socialtjänsten (IFO)	75%	-	85%	87%	90%
		Andel flickor och pojkar 13–17 år som är delaktiga i uppföljning av sin insats	66%	-	90%	90%	90%

UTBILDNINGSNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE MÅL	INDIKATORER	UTFALL 2022	UTFALL T2 2023	MÅL 2024	MÅL 2025	MÅL 2026
 <p>BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA</p>	Alla barn och elever utvecklas maximalt	Andel avgångselever som får gymnasieexamen - Gymnasieskola. (Agenda 2030)	96%	-	97%	97%	97%
		Andel elever i årskurs 3 som klarar alla delprov i svenska och matematik (nationella prov) - Grundskola	76%	72%	82%	83%	84%
		Andel elever i åk 9 som blir behöriga till gymnasieskolan - Grundskola (Agenda 2030)	95%	-	97%	97%	97%
		Andel barn 3–5 år som är inskrivna i förskola eller pedagogisk omsorg den 15 oktober – Förskola (Agenda 2030)	98%	-	97%	97%	97%
		Genomsnittlig betygsnivå (åk 9) - Grundskola.	267	-	270	270	270
		Genomsnittlig betygsnivå - Gymnasieskola.	15,3	-	15,5	15,5	15,5
	Alla barn och elever stimuleras i undervisningen och får stöd när de behöver	Andel föräldrar som upplever att verksamheten är stimulerande - Förskola	96%	96%	97%	97%	97%
		Andel elever som tycker det är roligt att lära sig saker (åk 3)	-	-	70%	70%	70 %
		Andel elever som upplever att lärarna gör lektionerna intressanta - Gymnasieskola	NY	-	75%	75%	75%
		Andel elever som upplever att de får den hjälp de behöver i sina studier - Gymnasieskola	NY	-	80 %	80 %	80 %
		Andel föräldrar som upplever att barnet får det stöd och hjälp som behövs- Förskola	NY	-	95%	95%	95%
		Andel elever som anser att de har inflytande på skolarbetet (tre frågor) - Grundskola	-	-	70%	70%	70%
		Andel elever som anser att lärarna gör lektionerna intressanta (åk 6 och 8) - Grundskola	NY	-	75%	75%	75%
		Andel elever som upplever att de får den hjälp de behöver av lärarna (åk 6 och 8) - Grundskola	NY	-	92%	92%	92%
		Bedömning av målområdet kunskaper i Våga Visa-observationer de två senaste åren - Grundskola	-	-	3,3	3,3	3,3
		Bedömning av målområdet kunskaper i Våga Visa-observationer de två senaste åren - Gymnasieskola	-	-	3,5	3,5	3,5

UTBILDNINGSNÄMNDEN (FORTS)

 ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet	Andel förskolor som har minst 80 procent nöjda föräldrar - Förskola	98%	90%	95 %	95 %	95 %
		Andel skolor som har minst 80 procent nöjda elever - Grundskola	86%	76%	90%	90%	90%
		Andel skolor som har minst 80 procent som kan rekommendera sin skola - Gymnasieskola	38%	38%	60%	75%	75%
		Andel förskolor som har minst 20 procent förskollärare - Förskola (Agenda 2030)	80%	80%	95%	95%	95%
		Andel skolor som har positiv salsavvikelse både vad gäller meritvärde och andel som nått kunskapskraven i alla ämnen - Grundskola	83%	-	80%	80%	80%
		Andel skolor som har minst 80 procent nöjda elever - Gymnasieskola	NY	-	50%	50%	50%
		Andel skolor som har minst 90 procent avgångselever med gymnasieexamen - Gymnasieskola	90%	-	90%	90%	90%
	Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande	Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i förskolan - Förskola	97%	96%	98%	98%	98%
		Andel elever som är trygga i skolan - Grundskola	89%	88%	95%	95%	95%
		Andel elever som är trygga i skolan - Gymnasieskola	91%	-	95%	95%	95%
Andel elever som är trygga på sitt fritids (åk 3) - Fritidshem		NY	-	96%	96%	96%	
	Antalet barn i barngrupperna i förskolan uppnår Skolverkets rekommendationer	-	-	Ja	Ja	Ja	
 STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola	Tillgång till platser i förskolan i varje kommunal del - Förskola	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
		Andel elever som fått plats på den skola de valt i första hand - Grundskola	94%	90%	95%	95%	95%
	Det är attraktivt för anordnare som håller hög kvalitet att bedriva verksamhet i Nacka	Andel huvudmän som är nöjda med att verka i Nacka (huvudmän vägs efter antal enheter)	100%	-	95%	95%	95%
		Andel huvudmän som anser att Nacka är en mer attraktiv kommun att bedriva verksamhet i jämfört med andra kommuner (anordnare med erfarenhet av andra kommuner)	100%	-	85%	85%	85%
 MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE-PENGARNA	Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner	Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen av totalt åtta när det gäller andel föräldrar som är nöjda med sin förskola - Förskola	plats 3	plats 7	plats 1-3	plats 1-3	plats 1-3
		Bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 - Grundskola	plats 7	-	plats 1-10	plats 1-10	plats 1-10
		Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen av totalt sju när det gäller andel elever som är nöjda med sin skola - Grundskola	plats 3	plats 4	plats 1-3	plats 1-3	plats 1-3
		Bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller betygspoäng - Gymnasieskola	plats 10	-	plats 1-10	plats 1-10	plats 1-10
		Över länets genomsnitt i enkätundersökningen när det gäller andel elever som är nöjda med sin skola - Gymnasieskola	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Alla elever klarar skolan inom avsedd tid	Andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 - Grundskola (Agenda 2030)	90%	-	90%	90%	90%
		Andel elever som tar gymnasieexamen inom tre år - Gymnasieskola (Agenda 2030)	88%	-	87%	87%	87%

ÄLDRENÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE MÅL	INDIKATORER	UTFALL 2022	MÅL T2 2023	MÅL 2024	MÅL 2025	MÅL 2026
 <p>BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA</p>	<p>Seniorer och deras anhöriga är trygga, delaktiga och nöjda med det stöd de får samt har stora möjligheter vid val av insatser.</p>	Hemtjänstindex	-	-	-	-	-
		Andel kunder som sammantaget är nöjda med sin hemtjänst	88%		90%	90%	90%
		Andel kunder inom hemtjänst som upplever ett gott hälsotillstånd	-	-	33%	36%	37%
		Andel personer med insatser från hemtjänst som besväras av ensamhet (max)	-	-	10%	10%	10%
		Personalkontinuitet hemtjänst	10,5	11,1	10	10	10
		Andel kunder som upplever att de kan påverka hur hjälpen genomförs i hemtjänsten	-	-	90%	90%	90%
 <p>ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA</p>	<p>Nacka är en äldrevänlig kommun som ger goda förutsättningar för hälsosamt åldrande. Våra seniorer har möjlighet att välja mellan attraktiva särskilda boenden.</p>	Andel kunder som uppger att de bor på det särskilda boende som de valt	-		94%	95%	96%
		Andel personer som beviljats särskilt boende och får plats inom 90 dagar	-	-	100%	100%	100%
		Andel kunder som sammantaget är nöjda med sitt äldreboende	81%		90%	90%	90%
 <p>STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT</p>	<p>Det är attraktivt för anordnare att verka i Nacka. Valfärden för Nackas seniorer utvecklas i nära samarbete mellan kunder, anordnare, hälso- och sjukvård samt civilsamhället.</p>	Antal personer med fallskador 65+ per tusen invånare (Agenda 2030)	4172	-	3 300	3 300	3 300
 <p>MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE-PENGARNA</p>	<p>Nackas äldreomsorg är i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner. Vår handläggning är effektiv och anpassas utifrån kundens behov. Insatserna är av god kvalitet och följs upp regelbundet. Det finns välutvecklade digitala verktyg och tjänster som förenklar för våra kunder.</p>	Effektivitetsindex äldreomsorg	100	-	-	-	-
		Kvalitetsindex äldreomsorg	94	-	-	-	-
		Andel personer som får god omsorg i livets slutskede på särskilt boende utifrån sju områden i palliativa registret	-	-	95%	100%	100%

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

ÖVERGRIPANDE MÅL	FOKUSOMRÅDE	INDIKATORER	UTFALL 2022	UTFALL T2 2023	MÅL 2024	MÅL 2025	MÅL 2026
 BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Huvudmannens intresse står i fokus	Andel gode män som är nöjda med servicen	90%	-	90%	90%	90%
		Andel huvudmän som är nöjda med sin gode man	76%	-	80%	80%	80%
 ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart utförande av uppdrag	Andel redovisningar som lämnas in via digital tjänst	51%	-	60%	65%	70%
		Andel ansökningar från ställföreträdare som lämnar in via e-tjänst	-	-	50%	60%	70%
 STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Alla huvudmän har en kompetent god man.	Andel huvudmän som får god man inom två månader	94%	-	95%	95%	95%
		Andel ställföreträdare som certifierats (gruppen ställföreträdare för anhörig är undantagna)	52%	-	60%	60%	60%
 MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE- PENGARNA	Rätt från början och i rätt tid	Andel redovisningar fullständigt granskade per 30/9	100%	-	100%	100%	100%
		Andel av nämndens beslut som efter överklagan kvarstår efter rättens prövning	100%	-	90%	90%	90%

Bilaga 2 Intäkter, utgifter och resultaträkning

Resultaträkning	Nackas budget 2023	Nackalistans budget 2024	Alliansens budget 2024
Verksamhetens intäkter	2 337,8	2 525,6	2 525,6
Verksamhetens kostnader	-7 821,7	-8 643,1	-8 604,5
Avskrivningar	-305,2	-328,3	-328,3
Verksamhetens nettokostnader	-5 789,2	-6 445,5	-6 407,1
Skatteintäkter (inkl avräkning)	6 828,0	7 191,8	7 151,6
Inkomstutjämning	-869,5	-946,1	-946,1
Kostnadsutjämning	298,9	324,5	324,5
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0
Regleringsavgift/bidrag	202,6	339,4	339,4
LSS	-143,5	-151,6	-151,6
Övriga generella statsbidrag	4,8	0,0	0,0
Fastighetsavgift	181,2	186,3	186,3
Skattenetto	6 502,6	6 944,3	6 904,1
Finansiella intäkter	88,6	84,5	84,5
Finansiella kostnader	-219,8	-219,3	-219,3
Finansnetto	-131,2	-134,8	-134,8
Resultat efter finansiella poster	582,2	363,6	362,2
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	582,2	363,9	362,2
Jämförelsestörande poster	453,0	224,2	224,2
Resultat ex jämförelsestörande poster	129,2	139,7	138,0

Verksamhetens intäkter och kostnader	Nackas budget 2023	Nackalistan budget 2024	Alliansen budget 2024
Kommunstyrelsen	-223,0	-276,8	-287,6
Nämnden för arbete och försörjning	-180,1	-176,1	-171,8
Fritidsnämnden	-181,8	-196,9	-192,4
Kulturnämnden	-150,2	-160,6	-152,4
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-40,8	-43,0	-40,3
Natur- och trafiknämnden	-369,6	-442,9	-439,3
Socialnämnden	-1 012,2	-1 090,6	-1 077,1
Utbildningsnämnden	-3 208,2	-3 348,0	-3 325,0
Äldrenämnden	-984,8	-1 067,1	-1 058,6
Överförmyndarnämnden	-8,5	-9,5	-8,5
Summa nämnder	-6 359,3	-6 811,3	-6 753,1
Tunnelbana	-65,8	-23,0	-23,0
varav redovisas som finansiell kostnad	62,8	20,0	20,0
Oförutsett	-20,0	-10,0	-30,0
Övergripande verksamhet	593,1	378,9	378,9
varav försäljning mark	646,8	435,1	435,1
Resultat	-5 789,2	-6 445,5	-6 407,1

Bilaga 3 Investeringsbudget

För en detaljerad beskrivning av nedstående investeringsposter, se avsnittet *Investeringar i kapitlen för kommunstyrelsen, kulturnämnden, fritidsnämnden samt natur- och trafiknämnden.*

Projektnamn/budgetram	Majoritetens Budget netto	Nackalistans Budget netto
Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2024	-130,0	-130,0
Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2025	-350,0	-272,0
Budgetram stadsbyggnadsprojekt 2026	-150,0	-150,0
Budgetram Valfärd skola	-120,0	-120,0
Budgetram Valfärd samhällsservice	-12,0	-12,0
Komponentutbyten	-250,0	-250,0
Utelyft skolor och skolgårdar	-25,0	-25,0
Kulturlokaler Västra sicklaön	0	-20,0
Utsiktstorn		
Nyckelviken/Ryssbergen/Velamsund	-6,5	0
Myrsjön/Bagarsjöns utlopp	-5,0	-5,0
Trafikmiljön vid Boo Gårds skola	-3,0	-3,0
Reinvestering byggnadsverk	-80,0	-80,0
Reinvestering parkmark	-30,0	-30,0
Reinvestering badplatser	-9,0	-9,0
Satsning idrott/fotbollsplaner	0	-20,0
Investering natur	-6,0	-6,0
Investeringspaket för parkering	-6,0	-6,0
Kulturlokaler	0	-10,0
Reinvestering gatubelysning och trafiksignaler	-104,0	-104,0
Sickla idrottspark	0	-10,0
Upprustning torg	0	-3,0
Trafiksäkerhetsarbeten	-27,0	-27,0
Hiss Danvikshem	0	-15,0
Reinvestering vägnät	-90,0	-90,0
Cykelåtgärder	-26,1	-26,1
Kollektivtrafikåtgärder	-6,8	-6,8
Total tillkommande projektbudget	-1 486,4	-1 486,4

Nackalistan är emot projekten *Upphöjd Saltsjöbana* och *Mötesplats Nacka*, så som de nu är utformat. Kostnaderna för dessa projekt är fortfarande väldigt osäkra, men båda dessa projekt kommer att innebära investeringar på flera miljarder. Nackalistan tillämpar försiktighetsprincipen i våra kalkyler. Även lågt kalkylerat så kommer kommunen på lång sikt att ha ett investeringsutrymme som är betydligt mycket större med Nackalistans budgetförslag, jämfört med motsvarande för Alliansens budgetförslag.

Bilaga 4 Stadsbyggnadsplaner

Detaljplaner Nackalistan är positiva till		
Ektorp centrum	86103606 KFKS 2019-00802	
Gamla Landsvägen, Ektorp	86104611 KFKS 2021-01034	
Gäddviken	86103765 KFKS 2014-00721	
Allmänna anläggningar Saltsjöqvarn (ändring av detaljplan)	86103682 KFKS 2013-00640	
Allmänna anläggningar Danviksstrand (ändring av detaljplan)	86103677 KFKS 2013-00641	
Allmänna anläggningar Finnboda varv	86105063 KFKS 2022-01162	
Nacka port, kvarter Klinten, Sicklaön 82:1	86103762 KFKS 2018-00443	
Södra Vikdalen	86103718 KFKS 2018-01084	
Nordvästra Nacka strand, kajen (dp 5a)	86103856 KFKS 2015-00870	
Sydvästra Nacka strand, berget (dp 5b)	86103857 KFKS 2019-00313	
Östra Nacka Strand (dp 6)	86103858 KFKS 2017-00460	
Bakaxeln	86103770 KFKS 2016-00778	
Sodafabriken	86103790 KFKS 2017-00890	
Norra Nobelberget	86103781 KFKS 2017-00957	
Tryckluftsfabriken Sickla	86103859 KFKS 2020-00321	
Tryckluftsfabriken – östra delen	86105459 KFKS 2023-00225	
Parkkvarter 1	86103786 KFKS 2019-00041	
Parkkvarter 2	86103786 KFKS 2023-00401	
Järla station Syd	86103861 KFKS 2016-00890	
Ny fördelningsstation Skvaltån	86104497 KFKS 2021-00841	
Gillevägen - Atlasvägen	86103843 KFKS 2015-00110	
Fingerörtsvägen	86103725 KFKS 2015-00023	
Fasanvägen	86103533 KFKS 2015-00025	
Rotorfabriken	86103793 KFKS 2016-00502	
Svindersberg	86103848 KFKS 2016-00122	Byggnationen på berget har utgått ur planen
Kraftledningsstråket i Orminge, Pylonen	86103654 KFKS 2018-00244	
Kraftledningsstråket i Orminge, Amperen	86103649 KFKS 2018-00245	
Kummelbergets verksamhetsområde - förtätning	KFKS 2023-00206	
Verksamhetsområde Orminge trafikplats	86103507 KFKS 2013-00543	
Ormingeplan	86103541 KFKS 2017-00762	
Tollareslingan	86103624 KFKS 2021-00116	
Kraftledningsstråket i Orminge, Volten	86103657 KFKS 2018-00243	
Svindersviks skola	86103849 KFKS 2016-00363	

Detaljplaner som Nackalistan haft större synpunkter på

Bergs Gård (planprogram)	9238 KFKS 2014-00381	
Skönviksvägens verksamhetsområde	86103846 KFKS 2016-00098	
Sydvästra Stensö	86103567 KFKS 2020-00067	
Ältakilen	86103529 KFKS 2019-00444	
Ältabergets verksamhetsområde	86103658 KFKS 2021-00124	
Traversen	86103853 KFKS 2017-01060	
Henriksdalsbacken – etapp 1	86103746 KFKS 2019-00416	
Idrottshallar vid Ektorpsvägen	86103750 KFKS 2019-01136	
Nya Nacka Forum	86103783 KFKS 2016-00508	
Järla station Norr	86103860 KFKS 2016-00888	
Järla station Mitt	86103862 KFKS 2016-00889	
Kil, västra verksamhetsområdet	86103588 KFKS 2019-00059	
Kocktorpsområdet	86103543 KFKS 2019-00061	
Sydöstra Lännersta, Område W Gammeluddsvägen Djurgårdsvägen m fl	86103498 KFKS 2002- 00301	
Hamnvägen, Fisksätra	86103503 KFKS 2016-00934	
Saltsjöbadens centrum	86103618 KFKS 2017-00926	
Fisksätra södra	86103663 KFKS 2020-00998	

Detaljplaner som Nackalistan är emot

Solvägen (förskola)	86103579 KFKS 2018-00054	
Jaktvarvet	86103496 KFKS 2019-00814	
BjörknäsVärmdövägen	86103502 KFKS 2017-01029	
Kummelbergets verksamhetsområde - utvidgning	86103643 KFKS 2019-00060	
Dalkarlsängen Södra	86103589 KFKS 2016-00911	
Hantverkshuset	86103741 KFKS 2022-00299	
Utblicken och Förmansbostaden	86103740 KFKS 2022-00300	
Sydöstra Vikdalen	86103718 KFKS 2018-01085	
Sydvästra Plania	86103850 KFKS 2015- 00372	
Birkaområdet	99926200 KFKS 2017-00974	
Trafikplats Kvarnholmens verksamhetsområde	86103716 KFKS 2018-01083	
Ljungvägen, inom stadsutvecklingsprojektet Birkaområdet	9262 KFKS 2017-00974	
Mötesplats Nacka	86103721 KFKS 2016-00783	